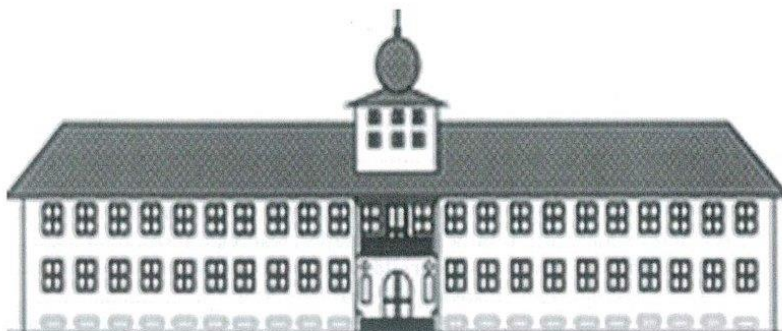

Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági

Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Szakmai Programja
2025.

Érvényes: 2025. április 7-től

Készítette:

Hollóné Baski Nikoletta
igazgató

Jóváhagyta:

Lévai Imre
főigazgató

Vislóczy Zoltán
kancellár

Tartalom

1. Bevezető.....	4
2. A Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium nevelési programja	6
2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
Pedagógiai alapelvek és értékek.....	8
2.2. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.....	8
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
2.4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	11
2.5. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	12
2.5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	13
2.5.2. A tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	13
2.5.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	14
2.5.4. A szabadidős tevékenységekben rejlő közösségfejlesztő feladatok.....	14
2.5.5. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	15
2.6. A szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	16
2.7. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	16
2.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	17
2.8.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	17
2.8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	18
2.8.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	18
2.8.4. A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	20
2.9. A tanulónak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....	28
Osztályközösségek és tanulócsoporthok	29
Diákközgyűlés (közös szabályok).....	29
Diákönkormányzat (közös szabályok)	30
A tanulók diákönkormányzata a kollégiumban.....	30
2.10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	30
2.11. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei	35
A vizsgaszabályzat célja.....	36
A vizsgaszabályzat hatálya.....	36
Vizsgaidőszakok.....	38
A vizsgára való jelentkezés módja	38
A vizsgák előkészítésének módja.....	38
A vizsgák lebonyolítása	38
A vizsgák követelményrendszere.....	38
A vizsgázás módja.....	39
Az osztályzatok megállapítása	39
A vizsgatárgyak részei és követelményei.....	39
Érettségi vizsga	39

2.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	43
A felkészítő csoportba való jelentkezés módja	43
A tantárgymódosítással összefüggő kérdések	44
A vendégtanulói jogok és köteleességek	44
Az osztályok szervezése, a felvétel, átvétel és a továbbhaladás, valamint a vizsgára jelentkezés feltételei	44
Tanulók átvétele	49
A kollégiumi felvétel rendje	49
A tanuló elhelyezésének, jogviszonyának megszűnési szabályai, eljárási rendje	50
2.13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	51
3. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium egészségfejlesztési programja	52
3.1. Helyzetelemzés	53
3.2. Tárgyi feltételek	54
3.3. Személyi feltételek	54
3.4. A program célcsoportja	55
3.5. Módszerek	57
4. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium oktatási programja	62
A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma	62
4.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények	62
4.2. A Közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	62
4.3. Kerettantervek a képzés első három évfolyama számára	65
4.4. A közismereti kerettantervekben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai	66
4.4.1. Erkölcsi nevelés:	66
4.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	66
4.4.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	67
4.4.4. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése	67
4.4.5. A családi életre nevelés	67
4.4.6. A testi és lelki egészségre nevelés	67
4.4.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	68
4.4.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	68
4.4.9. Pályaorientáció	68
4.4.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	68
4.4.11. Médiatudatosságra nevelés	68
4.4.12. Tanulás tanítása	69
4.5. Kompetenciák alkalmazása a nevelésben, oktatásban	70
A NAT 2020 és az Európai unió által ajánlott kulcskompetenciák	70
Kulcskompetenciák területei	71
4.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	72
Mindennapos testnevelés	72
4.7. A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai	73
A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát	73

4.8. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái.....	73
4.9. A korábbi tanulmányok és előzetes tudás beszámítása intézményünkben	76
4.10. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	76
4.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	79
4.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	81
A tanulók jutalmazásával kapcsolatos szabályok	83
A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elve	83
A magatartás értékelésének elvei	83
A szorgalomjegyek megállapításának elvei	84
A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	84
Fegyelmező intézkedések.....	86
4.13. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	87
Kompetenciák alkalmazása a nevelésben	87
Kulcskompetenciák	87
Kulcskompetenciák területei	88
Projektoktatás.....	89
4.14. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján.....	90
5. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium képzési programja	90
Az intézményben folytatható képzések	92
Szakmastruktúra, és a szakmai képzések fontosabb adatai.....	93
Szakképzési kerettantervi óraszámok iskolatípusonként.....	93
GAZDA	113
2020. szeptember 1-től.....	123
SZAKÁCS.....	123
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként .	123
6. A kollégium pedagógiai programja	166
A kollégiumi nevelés funkciói	169
A kollégiumi nevelés feladata, célja, alapelvei	170
A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést segítő tevékenység.....	178
A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenységek szervezésének elvei:.....	186
A kollégium gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége:	187
A kollégium hagyományok, sajátosságok	188
7. AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZABÁLYAI	190
8. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	191
8.1. A SZAKMAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	191

1. Bevezető

Az iskola adatai, rövid bemutatása

A költségvetési szerv elnevezése: Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A költségvetési szerv székhelye: 3881 Abaújszántó, Kassai út 22-24.

A költségvetési szerv fenntartója: Agrárminisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 11.

Az anyakönyvek szerint intézményünk a Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium jogelődje 1943. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit Állami Gazda- és Gazdasszonyképző iskolaként, mezőgazdasági szaktanácsadási állomásként, baromfikeltető állomásként. Az iskolához csatolták Süveges-tanyát és 1890 kh. gyakorlóterületet.

1949-ig kereskedelmi középiskolai oktatás is folyt, majd helyébe lépett a mezőgazdasági gimnázium. 1954-től mezőgazdasági technikus osztályok indultak, és 1955-ben 2 éves mezőgazdasági szakiskolai képzés. Ezt egészítette ki a Téli Mezőgazdasági Iskola, 1960-tól középfokú mezőgazdasági technikus képzés. Ezek a képzések változó elnevezéssel és képzési idővel végigkísérik az intézmény oktatási struktúráját. Az elmúlt évtizedben növénytermesztő és állattenyésztő szakközépiskolásokat, állattenyésztő-állategészségügyi technikusokat, általános állattenyésztőket, agrárgazdálkodási-technikusokat, mezőgazdasági vállalkozókat bocsátottunk útjukra.

1970-től az iskola nevében változás történt. Felvette a Gyárfás József nevet, amit 1995-ben felváltott az Abaújszántói Mezőgazdasági Szakképző Iskola.

2013. augusztus 1-től fenntartónk az Agrárminisztérium Agrárszakképzési Főosztálya.

2014. februárjától a Bárczay János Mezőgazdasági Szakképző Iskola nevet viseli. 2016. szeptember 1-től mezőgazdasági szakmacsoportos szakközépiskolai oktatás (9-13. évfolyam), szakgimnáziumi oktatás (9-12. évfolyam) Állattenyésztő és állategészségügyi technikus képzés, szakiskolai és szakközépiskolai évfolyamon gazda és állattartó szakmunkás (3 éves) képzés folyik. 2019. szeptember 1-től kibővült a beiskolázási paletta, nyithattunk az élelmiszeripar és a vendéglátás, turizmus felé. Első szakács osztályt a 2019/2020-as tanévben indítottunk.

2020. július 1-től az Északi Agrárszakképzési Centrum részeként Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumaként kezdjük meg a 2020/2021-es tanévet.

Beiskolázási tervünk a középfokon továbbtanulók széles körére számít; elsősorban a tehetséggondozásba és a szakképzésbe bevonható fiatalokat várjuk intézményünkbe, de van programunk azok számára is, akik főleg családi vagy lakóhelyi hátrányos helyzetük miatt az érettségi bizonyítvány eléréséhez is felzárkóztatást igényelnek. Alapításunk, megújulási törekvéseink a helybeli és a térségbeli elvárásokra adott válaszok, elsősorban az itt felnövő generációk érdekeit hivatottak szolgálni. *Szakmai programunk* szakmai önmeghatározásunk, nevelési-képzési koncepciónk összefoglalása, vállalt tevékenységünk tételes leírása. A program elkészítésében és átdolgozásában részt vett a teljes tantestület. A program és módosítása a folyamatos szakmai innováció jegyében készült – középtávra szól. Készen állunk a minőségbiztosítási tennivalók szerint történő megvalósítására, miközben tudjuk: a helyi szakmai program a jövőben még tovább alakul, bővül.

Az iskola küldetésnyilatkozata Hisszük és valljuk, hogy intézményünk olyan oktató, pedagógiai, emberi és szellemi környezet, amely alkalmas a folyamatos megújulásra; amelyben valamilyen fokon mindenki nevel mindenkit. Ahol szakmai programunk alkalmas arra, hogy az egyén és a közösség fejlesztése révén kitűzött céljainkat megvalósítsuk, megfogalmazott követelményeinket elérjük. Célunk az erkölcsi értékeket tisztelő és elfogadó, tájékozott, széles általános és szakmai ismeretekkel rendelkező, egyénileg sikeres, közösségi szempontból értékes, társadalmi szerepeit ismerő és vállaló állampolgárok nevelése.

2. A Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium nevelési programja

Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, valamint a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 2/2020. (II. 7.) Korm. rendelet alapján a neveléssel kapcsolatos feladataink: A NAT a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Fontos a nevelésben is, hogy a tanulók magabiztosan megértsék a körülöttük lévő változásokat, később pedig sikeresen tudjanak alkalmazkodni hozzájuk. Ehhez olyan készségek fejlődésének támogatására van szükség, mint az együttműködési készség, a kritikai gondolkodás, a kreatív problémamegoldás, a döntéshozás és a vitakészség. Ki kell használni az információgazdaság és a digitalizáció előnyeit is, és nem félni az újításoktól. A nemzeti kultúra átörökítésén túli nevelési célok és fejlesztési területek változatlanok maradtak az eddig hatályos NAT-hoz képest. Ezek azok a célok, melyek áthatják a közoktatási pedagógiai folyamatok egészét, beépülnek az egyes tantárgyak oktatásába, egyszóval minden tanítási-tanulási tevékenységet ezek figyelembevételével kell megszervezni. Az egyetlen apró, mégis szimbolikus változtatás ebben a szövegrészben, hogy az Állampolgárságra, demokráciára nevelés a kritikai gondolkodás szükségességét mérlegelő gondolkodásra változott.

Szakképzési törvény .(SZKT) a nevelést, oktatást, képzést az alábbiak köré szervezi:

1. a tudatos szakma-, illetve képesítésválasztás elősegítése,
2. a szakképzés XXI. századi követelményekhez igazított, magas színvonalának biztosítása,
3. a tudásalapú gyakorlati tanulásra, a digitális tudás fejlesztésére, a kreatív és széles látókörű gondolkodásra, továbbá a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességére oktató, a szakképzés és a gazdasági szféra közötti együttműködés erősítésére alapozó, valamint valós piaci esélyt és biztos megélhetést biztosító szakképzettség, illetve szakképesítés megszerzését elősegítő szakképzési rendszer kialakítása céljából, az Alaptörvényben meghatározott művelődéshez és munkához való jog érvényesülése érdekében alkotta meg az Országgyűlés a szakképzési törvényt.

Munkánkat ezek az elvek kelljenek, hogy meghatározzák a mindennapok legapróbb tevékenységében is szakképző intézményünkben.

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Fő célkitűzésünk az értelmiségi életpálya, valamint a kellően képzett szakember szakképzési vonalú megalapozását szolgáló személyiségfejlesztés; azt szeretnénk elérni, hogy végzett tanítványaink életkoruktól függő mélységben rendelkezzenek reális önismerettel és önkontrollal, tevékenységüket jellemezze a céltudatosság, állhatatosság és kitartás, az önfejlesztés szándéka, a távlatos gondolkodás.

Az intézmény három elemből álló oktatási célrendszert tűz maga elé: az eredményes szaktárgyi felkészítés, a korszerű informatikai és a hatékony anyanyelvi-idegennyelvi képzés biztosítását. Ezt egészíti ki a korszerű szakképzés követelménye negyedik pillérként.

A *Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium* küldetése, hogy a magyar és az európai társadalom számára is korszerű szakmai és általános ismeretekkel rendelkező középfokú szakembereket képezzen. Az iskola partnerei és a piac igényeinek megfelelően a felnőttképzés és egyéb középfokú képzés keretei között is törekedjen az új igények kielégítésére.

A tanulókat képessé tegye az élet és a munkakörülmények változásának gyors követésére, hogy nyitottak legyenek a világra, előítéletek nélkül tájékozódjanak, képesek legyenek a kapcsolat-teremtésre, munkakultúrájuk megfeleljen a kor elvárásainak. Segítse az iskola a tanulókat, hogy meggyőződjenek értékeikről, tanulják meg becsülni magukat és másokat.

Az oktatás tartalmának kialakításában egyensúlyra törekszik az időtálló alapismeretek és a gyakorlati életre való felkészülést segítő ismeretek átadása között, továbbá hangsúlyt helyez a tanulók informatikai és idegen nyelvi képzésére.

Támogatja az oktatásban résztvevők gondolkodási és módszertani szabadságát.

Az iskola megalapozott, korszerű, átfogó szakmai és gyakorlati ismereteket közvetít, valamint a szakmai és társadalmi közéletben szükséges jártasságok, készségek és képességek fejlesztését biztosítja. Az iskola kollégiuma szociális ellátást, biztonságot, védettséget nyújt.

Az iskola folyamatos megújulásának képessége a folyamatos önfejlesztésben rejlik.

Az iskolában az ember áll az érdeklődés középpontjában és csak azután a technika és a technológia. A minőségért minden alkalmazott együttesen és külön-külön is felel.

Az iskola ezen feladatait az oktatás, a gyakorlati képzés, szaktanácsadás, közművelődés, egészséges életmód és testedzés, közéletiség feltételeinek biztosítása által valósítja meg.

Ez a folyamat a tanulók és a tanárok, valamint az iskola dolgozóinak egymás közötti és külső partnereivel való közvetlen emberi kapcsolataira, a bizalomra és az együttműködési készségre épül.

Tanulóink tanulmányaik végére:

- legyenek jól képzettek, széles profilú szakmai alapképzéssel, konvertálható szaktudással rendelkezők, legyenek képesek a megfelelő kompetenciák elsajátítására; vállalkozó szelleműek; kockázatvállalásra, önmenedzselésre, pályamódosításra képesek, sikerességre orientáltak;
- munkájukban, tanulmányaikban legyenek igényesek, szorgalmasak, kreatívak;
- legyenek intelligensek, idegen nyelvet is beszélő, tudással, műveltséggel felvértezettek;
- legyenek motiváltak az önképzésre, szerezzenek jártasságot az ismeretszerzés módszereiben;
- legyenek képesek a permanens tanulásra, a konvertálható ismeretek megszerzésére;
- legyenek önmagukat ismerők, elfogadók, értékelők, a testkultúra iránt fogékonyak, önbizalommal rendelkezők, magabiztosak, egyéni sikerességre törekvők, a változó feltételekhez alkalmazkodni tudók, belső autonómiát, egyéniséget tükröző személyiségek;
- legyenek konfliktustűrők, illetve konfliktusok megoldására képesek;
- legyenek céltudatosak, következetesek, kitartóak, erős akaratúak, sikerorientáltak, de ne legyenek a sikert minden áron hajhászók;
- legyenek kudartűrők és a szorongások, feszültségek oldására képesek;
- tudjanak és akarjanak igazodni az elfogadott társadalmi normákhoz, de ne legyenek elvteleknek, megalkuvók;
- legyenek jól neveltek, az értékeket tisztelő, viselkedni tudók, erkölcsösek, becsületesek, jellemesek, önmagukkal és másokkal szemben igényesek;
- legyenek képesek eligazodni a kultúra, a művészet, a tudomány különböző területein, tudják befogadni és élvezni a művészi alkotásokat;
- legyenek önmagukat, családjukat, környezetüket gyarapítók, a fogyasztásban mértékletesek, takarékosak;
- tudjanak törődni szűkebb és tágabb lakóhelyük környezetének védelmével;
- legyenek nyitottak a világ, Európa, Magyarország, a környezet aktuális kérdései iránt;
- legyenek képesek a demokrácia megteremtésére és működtetésére;
- legyenek jó magyar emberek, szeressék hazájukat, ápolják kultúráját, legyenek európaiak.

A technikai képzés céljai:

- általános műveltség megalapozása, ágazati alapképzés a 9-12. évfolyamon;
- felkészítés az érettségi, illetve szakmai vizsgára a 13. illetve a 13-14. évfolyamokon szakirányú szakmai képzéssel;
- felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére;
- a munkába álláshoz, az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása;
- a problémamegoldó gondolkodás, anyanyelvi kommunikáció, digitális írástudás fejlesztése; • logikus, rendszerben való gondolkodás fejlesztése;

- tanulóink a különböző élethelyzetekben törekedjenek a tudásra alapuló önálló vélemény kialakítására, a felelős döntés meghozatalára.

A szakképző iskolai képzés céljai:

- általános műveltséget megalapozó oktatás és ezzel egyidejűleg ágazati oktatás keretében felkészítés a szakmai vizsgára;
- munkába álláshoz, önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása;
- a szakmatanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése;
- motivációjuk kialakítása;
- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

Kollégiumi elhelyezés és nevelés céljai:

- megteremteni a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azok részére, akik távol laknak az iskola székhelyétől, illetve akik részére a szülők nem tudják biztosítani a tanulási feltételeket;
- felzárkóztató foglalkozásokkal elősegíteni a különböző előképzettségű tanulók szintre hozását;
- csoportos és kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozásokkal elérni, hogy a tanulók neveltsége az elvárt szintre emelkedjen;
- a szabadidős tevékenységek megfelelő szervezése, azok tartalmas eltöltésének biztosítása

Pedagógiai alapelvek és értékek

A Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumban tanító oktatók mindennapi oktató és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógia alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

2.2. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Nevelő-oktató munkánk eszközei

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, vita. A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás. A magatartásra ható ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret. Gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, átkelés, elmarasztalás. Ezek a módszerek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedések kialakulását próbálják megakadályozni. Nevelő-oktató munkánk legfőbb eszközei a kötelező tanórák. Ezek maximális kihasználásával juthatunk céljaink eléréséhez, feladataink teljesítéséhez. Iskolánk tanulói összetételének differenciáltsága, sokszínűsége arra késztet bennünket, hogy a nem kötelező tantárgyak körét, a csoportbontások helyét, a szabadidős tevékenységek rendszerét a legnagyobb gondossággal tervezzük, szervezzük. Az eszközeink megválasztása elveinkből, alapvető célkitűzéseinkből következik: iskolánkban minden tanulónak fejlődnie kell, önmaga szintjéhez képest a lehető legnagyobbat. Ennek rendeltük alá a tehetséggondozást, illetve a felzárkóztatást elősegítő foglalkozásainkat, az egyéni fejlesztési lehetőségeket. Ezen célok elérésének érdekében a következő nevelési eszközöket kívánjuk alkalmazni, melyekben a nevelők szakmai autonómiája érvényesül:

- az ismeretanyag elsajátításában a rendszerességre, alaposságra szoktatás a követelés, a folyamatos ellenőrzés és értékelés révén;
- a nevelési-oktatási folyamatban a beszélgetés, meggyőzés, a példaadás módszerének alkalmazása;
- fontosnak tartjuk a dicséretet, mint az elismerés módszerét, s nevelési céllal, alapos megfontolás után a büntetést, mint a helyes értékrend kialakításának eszközét,
- a nevelési célból felhasznált technikai eszközök megválasztásának is a tanulók sokoldalú fejlesztését kell szolgálniuk;
- általában nem egy, hanem több módszert, eszközt alkalmazunk egy időben, párhuzamosan, meghatározott összefüggésben – mindig szem előtt tartva a gyermekek egyéni képességeit, egyéni személyiségjegyeit;
- színvonalas iskolai ünnepélyek, régi hagyományok ápolása, új hagyományok teremtése, a természet és társadalomtudományok megszerettetése, szakmai versenyekre való felkészítés;

- keressük, szervezzük azokat a lehetőségeket, amelyek erősítik a tanulóknál az iskolához, osztályhoz tartozás érzését, a kiemelkedően teljesítő diákokat elismerjük;
- az osztályfőnökök gondosan ellenőrzik a tanulókat, következetesen segítik őket a problémájuk tisztázásában, megoldásában;
- arra törekszünk, hogy a külső megjelenés és a kulturált magatartás legfontosabb szabályainak betartása legyen természetes követelmény a tanulók számára;
- a tanórán kívüli nevelés lehetőségeinek felhasználásával is segítjük a tanulók szocializációját;
- a fejlesztő pedagógus segíti az BTMN-es tanulók felzárkózását egyénre szabott fejlesztési eljárásokkal;
- az osztályfőnökök az iskolaegészségügyben dolgozókkal együttműködve segítenek az egészséges életmódra nevelésben.

A nevelő-oktató munka eljárásai:

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását. Az egyénre szabott fejlesztési eljárások a tanuló szükségleteinek, képességeinek, teljesítményének megfelelően – mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás keretében – eredményezhetik más tanulási utak kijelölését is (pl. felnőttoktatás keretében). Iskolánk oktatói az oktató-nevelő munka során a következő eljárásokat alkalmazzák:

- közvetlen (direkt) módszerek, melyek által az oktató közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra: követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés, magyarázat, beszélgetés, a tanulók önálló és csoportos elemző-értékelő munkája, kompetenciák fejlesztése;
- közvetett (indirekt) módszerek, melyek során a nevelő hatás áttételesen, az oktatói-tanulói közösségen keresztül érvényesül – ez összhangban áll az előző fejezetben említett tanórán kívüli tevékenységgel. Az eljárások alkalmazása során a szokások kialakítása, magatartási modellek bemutatása - közvetítése, tudatosítása (meggyőzés kialakítása) történik meg: a tanulói közösség megszervezése, közös célok kitűzése, hagyományok ápolása, ellenőrzés, ösztönzés, oktatói részvétel a tanulói közösség tevékenységében. A tehetséggondozás módszeres eljárásai: megfigyelés, egyéni segítség személyre szabott feladatokkal; házi, megyei, országos versenyeken való szerepeltetés, ünnepélyeken való szereplés; diákönkormányzati munka, egyéni fejlesztés, szakkör, sportkör, kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatainkat két fő területen határoztuk meg. E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez hozzájárulni. Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét,
- világszemléletük, világképük formálódását,
- társas kapcsolatát,
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban,
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Az oktatási programot is magába foglaló programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Szakmai programunk alapját egy olyan közös gondolkodás képezi, amelyben a tanulók

tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Eszközrendszerünk legfontosabb eleme a *foglalkozási tervünk*, mely időtartamában a beiskolázási eljárástól a főiskolai-egyetemi felvételi döntéshozatalig, illetve a tanuló érettségi utáni elhelyezkedéséig jelenti a hozzánk kerülő gyermekekkel való törődés programját: nyílt nap, előkészítő a tanulók számára, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások; tanulószoba, könyvtár, számítástechnikai terem, internet-kapcsolat; zenehallgatási lehetőség, klubprogram, sportudvar, tornaterem, aktív helyismereti programok stb. kínálják a változatos iskolai tevékenység alkalmait.

Folytonos törekvésünk, hogy iskolánkat *otthonossá* tegyük. Nagy szerepe van ebben az anyagi, pénzügyi lehetőségeken túl az öntevékenységnek. Elvárjuk, hogy oktatóink, az intézmény teljes személyzete és tanulóközösségeink tekintsek magukat az épületek gazdájának. E vonatkozásban a jövőben is számítunk a szülői közreműködésre.

Nevelési módszereinket meghatározza pedagógiai alapkoncepciónk, melynek előterében a *követelménytámasztás* áll, ami a személyiségfejlesztés kiindulópontja. Nevelési eljárásunkban nagy szerepe van a közösségi alkalmaknak, de alapvetően *individualizált*, egyénre szabott, differenciált kell, hogy legyen. Fontosnak tekintjük az önismereti módszerek alkalmazását, a továbbiakban a motiválást és az iskolai oktató-oktató tevékenység fő elemeit, mint a helyzet-, cél-, feladatértelmezésen, meggyőződésen alapuló tanulói aktivitást, a közös gyakorlást, a rendszeres ellenőrzést, értékelést, jutalmazást, a szükség szerinti fegyelmezést.

A személyiségfejlesztés alapja a tanuló adottságainak, érdeklődésének tudatos megismerése. Ezt a feladatot már a beiratkozás után elkezdjük, az első félév lezárásakor összképünk van az egyes új osztályokról, a tanulók többségéről. Az információgyűjtést a tanév végéig folytatjuk, az osztályban tanító kollégákkal együttműködve. A továbbiakban az iskolai feladatok meghatározó szintjei segítik a tanulók adottságainak jobb megismerését. A személyiség-értékelés fő szempontja, a fejlesztés legfontosabb motiváló tényezője a tudatos törekvés a képességeknek megfelelő teljesítmények elérésére. 113. § [A korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer]

A korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer a Kormány rendeletében meghatározott tanulók (a továbbiakban: korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanuló) komplex, rendszer-szintű pedagógiai támogatása céljából a korai iskolaelhagyás megelőzésének támogatására működtetett rendszer, amelyhez kapcsolódóan a szakképzési államigazgatási szerv pedagógiai-szakmai támogatást nyújt a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanuló, az oktató, a szakképző intézmény és a fenntartó számára.

Nagy jelentősége van a személyiségfejlesztésben is a jól szervezett osztályközösségnek, amely osztályfőnöki, tanári segítséggel válik fokozatosan önállóvá. A közösségalkotásban nagy szerepe van annak, hogy helyzetbe hozzuk azokat a tanulókat, akik a pozitív értékrendszer-képzésben segítséget tudnak nyújtani. Az osztályközösség a kooperatív készségek kialakításának színtere. Az együttműködési technikák elsajátítása a tanár és a tanulók egyetértésével tervezett közösségi program megvalósítása révén lehetséges. A közösségi programok részben a szülők anyagi segítségével teljesíthetők; az iskola a programok pedagógiai szakszerűségét és a személyi, szervezeti, technikai, tárgyi feltételeket biztosítja.

Az Iskolai Diákönkormányzatnak biztosítjuk a törvényes működés feltételeit. Beleszólásuk, véleményezési lehetőségük van az iskolai – őket érintő alapidokumentumok – megújításánál, javasataikat a kidolgozásnál figyelembe vesszük. Félévente Diákforumot/Diákparlamentet szervezünk, ahol az iskola működéséről kapnak tájékoztatást, valamint lehetőségük van véleményük, javasataik megfogalmazására.

A diákszervezetnek komoly feladatuk az iskolai közösségi programok szervezése. A gólyaavató és a diáknap programjának megalkotása az ő feladatuk. Minden tanévben éves programot állítanak össze, amely munkatervüket tartalmazza.

Fontosnak tartjuk a munkára nevelést. A tanulók munkája, hogy az iskolában képességeikhez mértén teljesítsenek. A munkára nevelésben elsődlegesen annak tudatosítása, hogy az szükséglet, az emberi önbecsülés és méltóság biztosítója. A személyes példamutatás a leghathatóbb

eszköz kezünkben: a tanórára pontosan érkező és távozó tanár, aki a tanóra minden minden idejét az ismeretek elsajátítására, rendszerezésére, gyakorlására fordítja, az erkölcsös munkavégzés megtestesítője. Szűkebb értelemben vett fizikai munkavégzésbe tanulóink a naposi, szakmai gyakorlatok illetve összefüggő nyári gyakorlatok ellátása alatt vonhatók be. Tanulóink egy része már az otthoni gazdaságokban már gyerekkorában bekapcsolódik a valódi mezőgazdasági munkába. A munka megszerettetésének biztosítója lehet a fizikai és szellemi munkafolyamatokkal való ismerkedés során az önálló alkotómunka bármely kismértékű megízleltetése.

2.4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Kiemelt feladatok

- Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- Az oktatók készítsék fel a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.
- Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertessék meg a környezet elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola készítse fel a szabályos gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.
- Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
- Nyújtson támogatást diákjainak a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, internet, stb.) helytelen táplálkozás, öltözködési szokások kialakulásának megelőzésében.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. az iskola-egészségügyi szolgálattal.

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket, és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviselőjén értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.

- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.

Az egészségnevelési programot segítik:

- az osztályfőnökök,
- az ifjúságvédelmi felelős,
- a szaktanárok,
- a védőnő,
- vöröskereszt munkatársai,
- az iskolaorvos,
- a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, nevelési tanácsadók,
- a miskolci drogambulancia,
- a rendőrség bűnmegelőzési csoportja,
- fogorvos,
- NÉBIH és egészségügyi intézmények egészségfejlesztési munkatársai.

Az egészségfejlesztés leglényegesebb módszere az egészségnevelés. Célja, hogy az egészség kulturális szint növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését. A hiányos egészségkultúra, az egészségtelen életmód, a környezeti tényezők, a hiányzó prevenciós tevékenységek közvetlenül befolyásolják a mai ember egészségi állapotát. Az iskolai egészségnevelés célja, hogy például, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel megtanítsa a fiatalokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük. Az egészségnevelési program segítségével a tanulók megtanulhatják, hogy miként:

- állítsanak fel kötelező értékrendszert az egészség iránti elkötelezettségnek;
- ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait;
- legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával;
- tartsák szem előtt a testi higiéniát, a rendszeres mozgás egészségét befolyásoló hatását;
- legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni;
- ismerjék meg a drog, az alkohol és a dohányzás egészségkárosító hatását;
- érzék el személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát.

2.5.A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés fő céljának tekinthetjük az egyén és társas környezete kapcsolatának fejlesztését, a szociális képességek és készségek kialakítását és tovább fejlesztését egyaránt. Ezen elvekre alapozva iskoláinkban a közösségfejlesztés fő területeit három részre osztottuk a megvalósulás helyszíne alapján. Az egyik fő helyszín az iskolai tanórákat, a másik kettő pedig az azon kívüli foglalkozásokat foglalja magába.

- Tanórák alatt közismereti és szakmai elméleti, gyakorlati szaktárgyi órákat, valamint osztályfőnöki órákat egyaránt értünk.
- A tanórán kívüli foglalkozások a szabadidős tevékenységeket, a szakkörök, sportkörök, önképzőkörök csoportját, a tanfolyami csoportokban folyó munkát, a szilenciumot és a kollégiumi csoportfoglalkozásokat tartalmazzák.
- Külön csoportot képez a diákönkormányzati munka. Az egyes területekben közös, hogy céljaik megegyeznek. Ezen célok a következőképpen foglalhatók össze:
  - a tanuló közösségi magatartásának kialakítása;
  - véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlesztése; • a közösségi szokások, normák, hagyományok elfogadásának elősegítése (etikai értékrend interpretálása);
  - együttérző magatartás, empátia kialakítása;
  - a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése.

Nagyon fontos megemlíteni, hogy a fejlesztés nem kizárólag az oktatói munkakörben dolgozók tevékenységén keresztül történik, hisz az oktatási intézmények minden dolgozója hozzájárul az

értékrend kialakításához és elfogadtatásához; elsősorban megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival. Az intézmény minden dolgozója példaként áll a diákok előtt, ennek tudatában kell a fenti tényezőket is alakítani.

2.5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztő munka a szakképző intézményben annál nagyobb nehézséget hordoz magában, minél nagyobb a távolság az elérendő cél, és azok kulturális meghatározottsága, kialakult viselkedése, erkölcsisége között, akik a szakképzésbe bekapcsolódnak. A más kulturális közegből érkezők kíváncsi irányba befolyásolása, nevelése, a már a középiskolai életkort elért tanulóknál, nem sok sikert magában hordozó tevékenység, mert meghatározóbb az érzelmi kötődés kapcsán az a közeg, ahonnan a tanulók érkeznek. Az oktató, oktató feladata, hogy hasonlóképpen pozitívan, de a határokat határozottsággal kijelölve, érzelmileg hatva a tanulókra, megnyerje magának és az általa közvetített, társadalmilag elvárt, a NAT által konkretizált értékeknek a rábízottakat, hogy azok követése és nem az azokkal szembefordulás vagy azok elutasítása legyen a tanulók számára a vonzó.

Az iskola tanulói tevékenységükkel erősítsék a közösséget és biztosítsák annak fejlődését.

- Váljanak érzékenyebbé mind szűkebb, mind tágabb környezetük állapota iránt és felelősen cselekedjenek annak megóvása érdekében.
- Tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témában szabatosan beszélgetni, a beszélgetés során önállóan véleményt alkotni, a másik fél véleményét elfogadni, tiszteletben tartani, a kulturált érvelés szabályait elfogadni és alkalmazni.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket és gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Váljanak nyitottá és toleránssá a különböző szokások, életmódok, kultúrák és vallások iránt, de alakítsák ki az általuk elfogadott értékrendet és világnézetet, és ez határozza meg cselekedeteiket is.
- A tanulók ismerjék meg a társas együttélés, együttlét alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Váljanak érzékenyebbé szűkebb és tágabb környezetük állapota iránt és felelősen cselekedjenek annak megóvása érdekében.
- Váljanak képessé felelős döntések meghozatalára, amelyek segítségével később, felnőtt emberként képesek a helyes életvitel kialakítására.
- Tanuljanak meg tanulni, legyenek képesek az esetlegesen bekövetkező pályamódosításra.

2.5.2. A tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanulói közösségben a tanulási folyamat során jól fejleszthető a tanulók együttműködő készsége. Tudatosan törekedhet az oktató a másság elfogadtatására, a tanulók empátiájának, érzelmi intelligenciájának fejlesztésére, az emberi jogok tiszteletben tartására.

A közösségfejlesztés alapja az oktatói példamutatás, a helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével.

Nagy jelentősége van a jól szervezett osztályközösségnek, amely a tudatosan végzett osztályfőnöki munka eredményeképpen válik egyre önállóbbá, ahol az osztályfőnök a háttérben megfigyelő, onnan segítő, a tanulói öntevékenységre alapozóan, mindaddig hagyja a közösséget működni, amíg a folyamatok jó irányba mennek, de amikor szükséges a folyamatokba aktívan beavatkozó és irányító szerepet tölt be. A közösség alakításban nagy szerepe van annak, hogy helyzetbe hozzuk azokat a tanulókat, akik értékrendszere példaértékű. Az osztályközösség a kooperatív készségek kialakításának színtere. Az együttműködési technikák elsajátítása a tanár és a tanulók egyetértésével tervezett és szervezett közösségi programok megvalósítása által mennek végbe. A programok során a tanulók közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz

és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek, pozitív irányba változhatnak az oktatók-diákok, diákok-diákok közötti kapcsolatok.

2.5.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A tanulói közösségek fejlesztése a háttérben végzett, a tanulókat előtérbe helyező oktatói segítséggel, közösen megfogalmazott célok irányába folyik. A cél eléréséért az összehangolt, önállóan végzett diák munka a kíváncsi, hogy a diákok magukénak vallják a feladatot, és annak elvégzése, sikerrel végrehajtása megerősítse alkalmasság tudatukat, hozzáértésüket. A diák közösség a meglévő hagyományok mentén tevékenykedik, de az új ötleteknek is helye van, nyitott a szakképző intézmény az új hagyományteremtés irányába is. Tevékenykedni mindig a közösség érdekében kell, de nem sértve a közösséget alkotó diákok egyéni érdekeit sem, majd az elvégzett munkát értékelni is szükséges, tanulva a hibákból, követni a jó, bevált gyakorlatokat. A diákok öntevékeny tevékenységei közben kialakul a közösség iránti felelősség, a közös jó élmények által megtörténik, a közösséghez tartozás érzelmi biztonságának megtapasztalása, az összetartozás örömeinek átélése, a másokkal, másokért végzett munka önbecsülést, önismeretet, önbizalmat erősítő hatásának, a kompetens vagyok valamiben érzésének megtapasztalása. A tanulók egymásra ható tevékenységének nagy a szerepe ezekben a folyamatokban, de nem nélkülözhető és kiegészítendő a felnőtt segítő pedagógiailag megalapozott, hozzáértő, szakemberként segítő tevékenysége sem, amely látszólag nem látható, de annál inkább sokrétű, jó felkészültségű oktató, oktató munkát takar.

2.5.4. A szabadidős tevékenységekben rejlő közösségfejlesztő feladatok

A közösségfejlesztésre alkalmas tanórán kívüli lehetőségek iskolánkban:

- tanulmányi versenyek (anyanyelvi, helyesírási, szépírási, vers és prózamondó versenyek)
- megemlékezések, ünnepélyek: október 6. október 23. március 15, ballagás, tanévnyitó, tanévzáró, szalagavató, adventi gyertyagyújtás, karácsonyi műsor,
- kulturális és sportrendezvények: színházlátogatás, Bárczay kupa
- hagyományos iskolai programok: bemutató műsor, Csikóavató, parasztolimpia, Bárczay bál, túrelő túra, Mikulás program, Oktatónapi köszöntés
- vetélkedők: gazdász vetélkedő, közismereti verseny)
- tehetség kibontakoztató foglalkozások
- fejlesztő foglalkozások
- mentori foglalkozások
- diákönkormányzati összejövetelek
- ünnepségek megrendezésére irányuló próbák
- sportkörüli foglalkozások
- tanulmányi kirándulások (múzeum látogatások)
- kirándulások: Rákóczi szövetség, Határtalanul
- üzemlátogatások
- pályorientációs, pályaválasztási kirándulások, felsőoktatási intézmények látogatása

A programok szervezése során hangsúlyt az alábbi tevékenységekre helyezünk:

Hazánk és szűkebb környezetünk, a városunk sajátosságainak megismerése. A nagyobb közösséghez: egy nemzethez és egy városhoz való tartozás érzésének erősítése.

Az önkéntesség fontosságának hangsúlyozására, gyakorlati alkalmazására.

A nem formális, tanórai keretek között folyó tanulás támogatására, a feladattudat, a munkaerő kölcsönös erősítésére

A tanulói közösségek irányításánál az oktatóknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz, a diák felnőttek elvárásainak megfelelni akaró személyisége átalakulásától az autonóm önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja az oktatótestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. A szakképző intézmény a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekszik arra, hogy ezeken a programokon minden diák, a nehezebb szociális körülmények között élők, halmozottan hátrányos helyzetűek is részt tudjanak venni.

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtári állomány egyrésze a szaktantermekben, a kollégiumban a tanulók rendelkezésére áll.

Szakképző intézményünk a helyi egyházaknak, érdeklődésük, szándékuk esetén, lehetőséget biztosít egyházi órákra, az osztályfőnöki órákon a diákokkal beszélgetésre, hit és vallásoktatásra, amelyeken a részvétel önkéntes, és a tanítási órákon kívül szervezhető.

A közösségi nevelés iskolán kívüli, de a szakképző intézmény közreműködése, szervező, tájékoztató, ellenőrző tevékenysége által a közösségi szolgálat. A közösségi szolgálatról tudnivalókat az SZMSZ tartalmaz.

2.5.5. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttlétéhez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

Sokoldalú és változatos foglalkozások tartása a közösségi magatartás erősítéséhez. A séták, kirándulások a természet iránti tisztelet és a környezet iránti felelősség érzésének elmélyítéséhez.

- az egyén fejlődése, képességeinek kibontakoztatása,
- a pozitív kapcsolatok (pl. tanár-diák, diák-diák) kialakítása,
- a jó, felszabadult csoportlétkör megteremtése,
- az együttes pozitív élmények biztosítása, az együttműködés gyakorlása,
- az önállóság, felelősség, önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése,
- a megfelelő szervezettség, rend, fegyelem, közös és egyéni értékrend folyamatos formálása.

Környezet- és természetvédelmi tevékenységek A környezet- és természetvédelmi tevékenységek szervezhetők nemzeti parkokban, erdészetekben, környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil és más szakmai szervezeteknél, továbbá önkormányzatoknál. Például: - parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése; - tárolók javítása, festése, kerítésfestés; - szociális intézmény környezetének rendezése, fa- és növényültetés, avar összegyűjtése; - környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése (iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb.); - megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése; - egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység.

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak. Ehhez mindenkinek – oktatóknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során. Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság. Ezt erősíti a település közösségi tereinek parkosításában való részvétel, az iskola közvetlen környezetének tisztán tartása a tanulók bevonásával. A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához. Belső környezetünket szobanövények gondozásával, teremdekorációk készítésével formáljuk. Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználatától az írószereken át a takarításig, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

Katasztrófavédelmi tevékenység (felöleli a polgári védelmi tevékenységeket is) Megemlítenő tevékenységi területek például:

- a katasztrófavédelmi szervezetek napi teendőinek ellátásába való bekapcsolódás,
- közreműködés az éves, tervezhető feladatokból adódó tevékenységekben.
- rendkívüli helyzetben a tanulók kompetenciahatárain belül végezhető tevékenységek ellátása, például árvízhelyzetben homokzsákok szállítása, töltése, épületek, ingóságok óvása, jelző-rendszer részeként feladatellátás, evakuált emberek tájékoztatása, segítése.

Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, továbbá idős emberekkel: - közös programok nehézséggel élő kortársakkal; bölcsődésekkel, óvodásokkal, idős emberekkel: sport, kézművesség, játék, programok (ünnepek, kézművesség, farsang, közös műsor kialakítása, sütés, stb.)

2.6. A szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Az oktatók legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanítási órák pontos és szakszerű megtartása,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- fogadóórák megtartása,
- részvétel az oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségek munkájában,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

2.7. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola nevelési programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját.

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- A jogszabályban előírtak szerint értesíti az iskola vezetését és ifjúságvédelmi felelősét az igazolatlan órák számáról az egyes tanulók esetében.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segítőzésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Kapcsolatot tart diákja kollégiumi nevelőjével.
- Iskolai fegyelmi felelősségre vonás esetén, az illetékes osztályfőnök részt vesz a fegyelmi tárgyaláson.

2.8.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.8.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- Az iskolába felvételt nyert tanuló szülője beiratkozáskor az intézmény rendelkezésére bocsátja a beilleszkedés és magatartás súlyos rendellenességét igazoló szakértői véleményt.
- Az intézmény a szakértői véleményben foglaltaknak megfelelően szervezi meg a tanuló iskolán belüli pedagógiai ellátását, illetve szükség esetén a külső segítő pedagógiai szakszolgálat igénybe vételét.
- A középiskolába lépéskor vagy azt követően kialakult beilleszkedési nehézségek, viselkedési eltérések (serdülőkori problémák) pedagógiai eszközökkel általában megfelelően kezelhetők. Fontos a kortárs kapcsolatok 14-18 éves korra jellemző meghatározó szerepének érvényesítése a nevelőmunkában.
- A 9. évfolyamon, tanévkezdéskor kívánatos a szociális kompetenciák feltérképezése.
- Az osztályfőnök sok egyéni beszélgetéssel, szükség esetén családlátogatással, a szülők megismerésével térképezz fel a körülményeket, hogy a szülő mennyire vonható be a gyermekkel kapcsolatos problémák megoldásába. A szülők és az osztályfőnök között legyen meg a folyamatos kapcsolattartás, hogy a felmerülő problémákat azonnal kezelni tudják.
  - Szülősegítő programok keretében szükséges tájékoztatást adni a nevelési problémákról, a devianciák veszélyeiről.
- Beszélgessünk az osztályfőnöki órán és külön-külön is a problémás tanulókkal. Nagyon fontos, hogy a beilleszkedési és magatartási problémával küzdő tanulókat próbáljuk meg minél jobban bevonni az osztály életébe, a közös programokba.
- Ha szükséges, az osztályfőnök vegye fel a kapcsolatot az oktatási-nevelési igazgatóhelyettesel, aki a hivatalos szervekhez (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő szolgálat, gyámügyi hatóság) fordulhat a gyermek problémáinak megoldása érdekében.
- Ha a beilleszkedési nehézség az egyes tantárgyakból való lemaradásból ered, akkor felzárkóztató foglalkozások szervezésével, egyénre szabott fejlesztéssel segítsen az oktató.
- A diákönkormányzat, a felsőbb évesek megfelelő programokkal segítsék az újonnan érkezők, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő diákok beilleszkedését.

• A pályatévesztett és a tanulmányi nehézség miatt a szakmai képzésben sikertelenül résztvevő tanulókat segítjük a szakmaváltásban, esetleges iskolaváltásban, az Északi Agrárszakképzési Centrum intézményei közötti átjárhatóságot is figyelembe véve.

Alapvető cél, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket az iskola a nevelés folyamatában kezelje. Megelőzze és megakadályozza a veszélynek kitett tanulók spontán kirekesztődését, negatív hangadását, illetve súlyos devianciák, önpusztító szokások kialakulását.

2.8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség-felismerés, tehetséggondozás kiemelt szakmai feladatunk, az oktatói *tevékenység* döntő részét képezi. A szaktárgyi integráló tevékenységet a *munkaközösség* végzi, az általános személyiségfejlesztés és a sokrétű szaktárgyi fejlesztési törekvés összehangolása *osztályfőnöki* feladat.

Tehetséggondozó programunk fő elemei:

- tantárgyak szerinti fogalmi rendszerek elsajátítása
- hozzáadott érték növelése individualizált programokkal, versenyfelkészítés
- önálló ismeretszerzési készségek és stratégiák elsajátítása
- együttműködés tanuló-tanuló között (tanóra, versenyprogram, projektmunka, önképző-kör)
- együttműködés tanuló-oktató között (előzöek szerint)
- az intézményi rendszer segítő tényezői (felvételi rendszer, tagozat, differenciált programok és módszerek, csoportbontás, fakultáció, kétszintű érettségi, az intézmény külső kapcsolatai az általános iskolákkal, a diákotthonnal és a felsőoktatási intézményekkel)
- az alkotóképesség, a kreativitás fejlesztése
- tehetségfejlesztő műhely működtetése pályázati forrásból
- bázisiskolai státusz alapján foglalkozások és konferenciák rendszere

Az iskolai pedagógiai munka célja a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése. A nevelés és oktatás színtere az iskolában folyó tanórai és tanórán kívüli munka, sőt a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A motiváltság, a személyes érdekelttség, az önfegyelem, felelősségvállalás, kreatív gondolkodás, döntési képesség a siker kritériuma. A tanulás eredményessége és hatékonysága céljából a megismerési folyamatokhoz szükséges képességek fejlesztését tartjuk fontosnak.

A foglalkozásokon fejlesztendő az észlelés, képzelet, figyelem, emlékezet, gondolkodási műveletek, képességek, problémamegoldó és kommunikációs képességek, szociális képességek, tanulási - önszabályozási képességek, kompetenciák.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tanórán kívüli foglalkozások:

A tanulók tantervi anyagon túlmenő érdeklődésének kielégítése céljából létrehozott foglalkozások:

- szakkörök, érdeklődési körök,
- érettségi előkészítők

A tanórán kívül foglalkozásokat éves tervezésben a munkaközösségi munkaterv tartalmaz.

A tehetséggondozás megvalósulásának keretei

- egyéni foglalkozásokon,
- szakköri foglalkozásokon,
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokon,
- versenyekre, ünnepségekre való felkészítés során,
- pályázati úton megvalósuló tehetségprogramok.

2.8.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók köréből az alábbiak ellátását biztosítja:

- Enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált nevelése-oktatása, pedagógiai és egészségügyi célú habilitációs és rehabilitációs ellátása;
- Pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátása.

A nevelés, oktatás, képzés célja:

A szakiskolai képzés során kiemelt szerepet kap a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés, a komplex személyiségfejlesztés:

- a még meglévő tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása,
- a tanuláshoz, szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése,
- a szakmai vizsgára való felkészítés,
- a munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

A pedagógiai munka jellemzői:

- szoros együttműködés a résztvevő oktatók, oktatók között,
- szükség esetén segítő szakemberek bevonása,
- elfogadó, segítő attitűd, empátia, tolerancia,
- sokoldalú differenciálás a tanulásszervezés folyamatában, mely a segítségadásban, a feladatok szintjén, a tevékenység szintjén, a tanulási stílus szerint, a célok szintjén, az értékelésben nyilvánul meg,
- individuális módszerek, alternatív megoldások keresése,
- speciális nevelési szükségletek, kiemelt fejlesztési célok figyelembe vétele.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Ha a gyermek, tanuló tanulási nehézséggel, tanulási zavarral (SNI b.) küzd, a pedagógiai szakszolgálat vagy a megyei pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsága szakértői véleményének javaslata alapján az ilyen tanulót – a szülő kérésére – igazgatói határozatba foglalt kedvezmény/mentesség illetheti meg.

- a) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesíthető az értékelés, minősítés alól,
- b) az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett – a vizsgaszabályzatban megjelölt módon – másik tantárgyat választhat,
- c) az érettségi, osztályozó, különbözeti és javítóvizsgákon számára hosszabb felkészülési időt biztosítunk, írásbeli feladatok, vizsga esetén lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (pl. számológép) használatát, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

A tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből a szakértői vélemény javaslata alapján – a szülő írásbeli kérelmére - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, az iskola – a közoktatási törvényben meghatározott nem kötelező és egyéni foglalkozások időkeretének terhére – iskolai fejlesztő foglalkozást szervez részére. A foglalkozás keretében a fejlesztő oktató – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez.

Amennyiben a tanuló nem kíván élni a fejlesztő foglalkozás lehetőségével – a szülő írásbeli lemondó nyilatkozata szükséges! –, megszűnik az igazgatói határozatba foglalt mentesség/kedvezmény.

Ha a tanuló már rendelkezik a pedagógiai szakszolgálat vagy a megyei pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsága szakértői véleményével, abban az esetben illeti meg a

szakértői véleményben javasolt, az iskola igazgatója által határozatba foglalt kedvezmény/mentesség, ha azt a szülő/gondviselő minden tanév első tanítási napján, illetve napjáig írásban kéri.

Értelemszerűen a tanév közben először(!) vizsgált tanulók esetében a szakértői vélemény kiadásának dátuma a mérvadó. A gyermek, valamint szülője/gondviselője egyidejűleg tudomásul veszi, ha a tanuló több alkalommal igazolatlanul hiányzik az iskolai fejlesztő foglalkozásról, az igazgatói határozatban foglalt mentességet/kedvezményt elveszíti. Az igazolatlan mulasztásról a szülő/gondviselőt maximum két alkalommal írásban értesítjük. Amennyiben a tanuló továbbra is igazolatlanul mulaszt, igazgatói határozatba foglaljuk a mentesség/kedvezmény visszavonását.

A 9. osztályba jelentkező tanulók a beiratkozás napján adják le érvényes szakértői véleményüket, amennyiben élni kívánnak a szakértői véleményben javasolt kedvezménnyel/mentességgel és az iskolai fejlesztő foglalkozás lehetőségével. A szülő/gondviselő már a beiratkozás alkalmával írásban kérheti az iskola igazgatójától a szakértői véleményben javasolt kedvezményt/mentességet, illetve írásban nyilatkozik arról, hogy hozzájárul gyermeke iskolai fejlesztő foglalkozáson való részvételéhez.

Amennyiben a 9. osztály év eleji felméréseinek során felmerül a gyanú, hogy a tanulónak feltehetően tanulási nehézsége/zavara van, az érintett oktatók (magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv) javaslatai és a szülő/gondviselő beleegyező nyilatkozata alapján kérjük a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatnál a tanuló vizsgálatát.

A soron következő felülvizsgálatokra a tanulók vizsgálatkérő lapját elkészítjük a pedagógiai szakszolgálat és a megyei pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottság kérései, valamint a jogszabályok szerint. A beilleszkedést, felzárkózást segítő tevékenység területén oktatóink feladata különösen, hogy

- a) az oktató tudjon differenciáltan oktatni, nevelni, vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit, a hátrányt nem jelentő képességterületeken erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit, nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására,
- b) az osztályfőnök a tanuló problémáiról tájékoztassa az oktatókat, kiemelten figyelmesen és tapintatosan foglalkozzon a szülővel, szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében, kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét, segítse a tanuló megfelelő pályaválasztását.

2.8.4. A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

E tevékenység jelentőségét és szükségességét nagymértékben növeli az a tény, hogy az elmúlt években megszorodtak a veszélyeztető tényezők, romlott az általános szociális helyzet, s nőtt a veszélyeztetett tanulók száma.

Legfőbb cél a veszélyeztetettség megelőzése, ha már kialakult, annak felismerése és megszüntetése a lehetőségek szerint.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította;

E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Az ifjúságvédelmi felelős feladata, hogy együttműködjön az osztályfőnökkel, felderítsék a rászorultságot, veszélyeztetettséget. Bizalomra épülő kapcsolatot alakítson ki és tartson az érintett tanulókkal és szüleikkel (gondviselőikkel).

Együttműködjön az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálattal, az önkormányzattal, megfelelő intézkedést tegyen a veszély megszüntetésére.

A törvény hatálya kiterjed minden fiataalkorúra és fiatal felnőtt iskolai tanulóra, valamint a Magyar Köztársaság területén tartózkodó magyar állampolgárságú fiataalkorúra és szüleire.

Intézkedési programok

- Az ifjúságvédelmi felelős tájékoztatja a tanulókat és szüleiket, milyen időpontban, milyen problémával és hol fordulhatnak hozzá. Az iskolán kívül milyen más, a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel (címük, telefonszámuk közzététele).
- A beszélgetés alapján esetleg megítélése szerint fennálló veszélyeztetettség esetén adatnyilvántartást készít.
- Együttműködik minden érintettel, érdekelttel (anyagi veszélyeztetettség esetén a Polgármesteri Hivatal Szociális Irodavezetőjével, illetve a jegyző által megbízott felelőssel).
- Együttműködése nem történhet a személyiségi jogok, a magántitok védelméhez való jog megsértésével.
- Figyelemmel kíséri minden olyan körülményt, amelyből következtetni lehet a tanuló fejlődését gátló tényezőre. A sajátos nevelési igényű tanulók zavartalan tanulását és továbbhaladását segíti, s a szükséges intézkedés(ek)e)t megteszi: viselkedési, magatartási zavar esetén a pedagógiai szakszolgálat szakmai tanácsadását ajánlja fel a szülőnek.
- Gyakori és igazolatlan hiányzások esetén kötelessége az iskolának mindent megtenni a tanuló iskolába járásáért. Különösen fontos teendő ez tanköteles korúak esetén.
- Szociális veszélyeztetettség esetén gyermekvédelmi támogatást kezdeményez, ha az nem történt még meg, a szülőket és a tanulókat tájékoztatja az őket megillető jogvédelmi lehetőségekről.
- Segíti az egészségnevelési, ennek keretei között a kábítószer-ellenes program kidolgozását, végrehajtását, szükség esetén az intézmény igazgatójánál kezdeményezi az intézkedés megtételét. Törekszünk arra, hogy a tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadjuk.

A megelőző tevékenységet szolgálják a felvilágosító előadások, beszélgetések, fórumok. Ezekre felhívja a figyelmet, kortárssegítőket küld tapasztalatok és ismeretek fejlesztésére. Vétélkedők, versenyek programjaiba igyekszik bevonni.

- A pedagógiai eszközökön túl különböző pályázati lehetőségeket kihasználva és hasznosítva segítjük a hátrányos helyzetű, tehetséges tanulóinkat.
  - Segítjük a tanulmányi ösztöndíj-pályázatokra való jelentkezést. Az iskolai alapítvány támogatási lehetőségeinek kihasználásával is gyakran élünk a rászorultak esetében.

A gyermekvédelmi támogatottak gyakran nehéz körülményeik ellenére szégyellik helyzetüket. Szüleiket tájékoztatjuk egyéb támogatási formákról, lehetőségekről.

Év elején differenciáltan részesülnek a rászoruló tankönyvtámogatásban, s a törvény szerint étkezési normatív támogatásban is.

Az iskola a tanulók szociális hátrányainak enyhítését segítő tevékenysége

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tanulószoba,
- korrepetálások,
- szakköri, sportköri foglalkozások,
- az iskolai könyvtár és más iskolai létesítmények, eszközök egyéni- vagy csoportos használata (tornaterem, konditerem, udvari sportlétesítmények, informatika terem, tanüzem)
- a oktatók és a tanulók segítő személyes kapcsolatai, melynek alapján a lakóhely szerinti önkormányzat segítségét kérhetjük, vagy pályázatok beadására hívhatjuk fel tanulóink figyelmét,

- a szülők, családok, nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- szükség szerint családlátogatások (osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős),
- a továbbtanulás irányítása, segítése (érettségi előkészítők),
- tankönyvtámogatás az iskolai könyvtárból,
- elérni, hogy minél több tanuló vegye igénybe az iskolai étkeztetést,
- a Gazdász alapítvány lehetősége szerint támogatást nyújt,
- támogatjuk és segítjük a kollégiumot igénylő tanulóink elhelyezését,
- az iskola ezen tevékenységében a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős közreműködésére számíthatnak tanulók és szülők,
- kapcsolatot tartunk a polgármesteri hivatallal és a család – és gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségnyújtásban részesüljenek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai és fejlesztő programja

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók köre:

- sajátos nevelési igényű tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
- kiemelten tehetséges tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elveiben a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatok az irányadók. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók egyéni lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva kell megszervezni az alábbiak figyelembe vételével:

- A fogyatékoságnak megfelelő tanulási környezet biztosítása: eszközök, segédeszközök, bútorzat. Szükség esetén a lehetőségekhez mérten alternatív kommunikációs eszközök, módszerek.
- Állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, ellátás biztosítása.
- Integrált, differenciált fejlesztés a tanítási órákon. Lehetőséget kapjanak adott tananyagrészhosszabb idő alatt történő elsajátítására. Segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatni kell a tanulókat, kiemelten az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve. A feladatok meghatározásánál a „Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei és a vizsgaszabályzatok” adnak eligazítást.

A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása

A rehabilitációs célú foglalkozásokat a mindenkori törvényi szabályozásnak megfelelően szervezzük meg és dokumentáljuk. A sajátos nevelési igény típusa szerint gyógyoktató, fejlesztő-oktató, a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos szakember bevonása szükséges a fejlesztő tevékenységbe.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődéséről egyéni fejlesztési naplót kell vezetni.

A fejlesztési napló tartalmaz: rövid esettanulmányt, anamnézist, a szakértői bizottság szakvéleményét, más orvosi és egyéb vizsgálatok eredményeit, javaslatait, a szülői nyilatkozatot, az egyéni fejlesztési programot és a fejlesztő foglalkozások leírását, vezetését. Az egyéni fejlesztési terv a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény alapján készül.

A tanév végén egyéni ellenőrzés történik.

A csoport- és osztálynaplóban is jelzés történik a sajátos nevelési igényű gyermekekről.

SNI tanulók integrációja

Iskolánk a következő fogyatékosággal rendelkező sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, nevelését vállalja:

- Enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált nevelése-oktatása, pedagógiai és egészségügyi célú habilitációs és rehabilitációs ellátása;

- Pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátása.

A sajátos nevelési igényű gyerekekkel kapcsolatban eljárásaink a következők:

Magatartási zavart mutató gyermekek

- A/ magatartási zavar
- B/ emocionális zavar
- C/ TIC-zavar
- D/ Hiperkinetikus zavar

Legfeltűnőbb tünetek:

- A/ Visszatérő, tartós disz-szociális, agresszív vagy dacos magatartás-sémák.
- B/ Szokatlanul erős szorongás- fej, hasfájás, hányinger.
- C/ Önkéntelen, gyors, visszatérő, nem ritmusos mozgás vagy hangok formálása.
- D/ Csapongó tevékenységsorok, figyelmetlenség, nagyfokú impulzivitás, szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal.

Szempont az oktatásszervezéshez:

- a oktató legyen elfogadó a magatartási zavarokat mutató gyermekkel szemben, legyen ismerete a problémáról, annak pedagógiai korrekciójáról, a lehetséges módszerekről, legyen jó problémamegoldó készsége.

Eljárásaink:

- ültetési rend,
- a figyelem huzamosabb fenntartása,
- követelmények mérlegelése, ne legyen túlkövetelés,
- alkalmazkodás segítése a társakhoz,
- szabályok kialakítása: fontos, hogy körülhatárolt legyen, mi a jó és mi a rossz, a szabályszegés milyen következményekkel jár,
- reális énkép kialakítása,
- kapcsolattartás a szülőkkel: meg kell ismerni a tanuló szociokulturális környezetét. Nem táncos a szülőkre zúdítani az iskolai problémákat. Fontos elfogadtatni a szülőkkel, mi az, amit gyermeküktől elvárhatnak, mi az, amit nem.
- együttműködés más szakemberekkel (pszichológus, pszicho-oktató).

Az olvasás és írásképesség zavarai

- A/ Diszlexia
- B/ Diszgráfia

Legfeltűnőbb tünetek:

- hiányzó tudatosság a szavak hangjaira, a hangok sorrendjére, a szótagok sorrendjére,
- a szavak „megfejtésének” nehézsége,
- a szavak tárolásának nehézsége,
- az olvasott szöveg megértésének nehézsége,
- a gondolatok írásbeli kifejezésének nehézségei,
- kézhasználat bizonytalanságai,
- a kézírás nehézségei.

Szempontok az oktatásszervezéshez:

- a fejlesztő oktatással végzett egyéni és csoportos terápia,
- szenzoros integrációs tréningek és terápiák,
- kommunikációs tréningek,
- drámaterápiás foglalkozások.

Eljárásaink:

- a téri orientáció, mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció fejlesztése művészetekkel, testnevelés és sporttal
- a hangos és néma olvasással a szövegértelmező képesség fejlesztése minden tantárgy esetében,
- diszlexiás tanulóknál pedig az auditív módszerek elsőbbségének biztosítása.

Együttműködés más szakemberekkel:

A pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel való kapcsolattartás.

Diszkalkulia

Legfeltűnőbb tünetek:

A különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Szemponatok az oktatásszervezéshez:

- segítő, kompenzáló eszközök használata,
- egyéni és csoportos terápia,
- differenciált tanórai foglalkoztatás,
- tanulópárok kialakítása,
- kooperatív tanulásszervezés.

Eljárásaink:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kapcsán a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

Célja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek csökkentése, enyhítése.

Feladatok, tevékenységek:

Különleges bánásmódban kell részesíteni azokat a tanulókat, akik a pedagógiai szakszolgálat szakértői véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottnan jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek.

A pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye, javaslata, a oktatók diagnosztizáló mérései, megfigyelései, hatékony tanulómegismerési technikák alkalmazása.

Differenciált fejlesztést biztosító egyéni, ill. kiscsoportos fejlesztő foglalkozások megtervezése a szakvélemény, a szakértői vélemény, javaslat alapján, a köznevelési törvény által biztosított heti óraszámban történik az egyéni fejlesztési tervnek megfelelően.

Együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal (diagnosztizálás, szakvélemény, pedagógiai-pszichológiai támogatás, konzultáció, terápiás gondozás).

A beilleszkedési, a tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek:

- oldott, szorongásmentes légkör biztosítása (érdeklődés felkeltése, fenntartása, tolerancia, elfogadás),
- rendezett, tiszta, motiváló környezet kialakítása, fenntartása, igényesség felkeltése,
- kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítása (közösségi viszonyrendszer, egymás megismerése),
- stresszhelyzetek kezelése, konfliktusok feloldásának módjai, feszültségoldó szabadidős tevékenységek, együttes élmények, viselkedéskultúra fejlesztése,
- mentálhigiénés tréningek, az osztályfőnöki órák, a kollégiumi foglalkozások témaköreinek, tartalmának tudatos, célirányos tervezése és megvalósítása,
- nyugodt, kiszámítható, következetes oktatói magatartás, személyes példamutatás, következetesség, a megfelelő beszédstílus és kommunikáció megvalósítása,
- a felnőtt- gyerek kapcsolat erősítése,
- a kíváncsi viselkedéskultúra iskolán belül és kívül,
- kiscsoportos/ egyéni fejlesztés, egyéni fejlesztési tervek alkalmazásával a szakvélemény alapján,
- egységes oktatói/oktatói követelménytámasztás,
- azonnali reagálás a tanulói megnyilvánulásokra, fejlesztő szándékú értékelés, megerősítés,
- az önértékelés és csoportértékelés alkalmazása,
- sokszínű tevékenységforma biztosítása, a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználatával,
- a szülő-gyermek kapcsolat erősítése, a családok nevelési gondjainak segítése (tanácsadás, előadás, fogadóóra, nyílt nap), családlátogatások szervezése,
- a rendszeresség kiépítése: Házirend, napi- és heti rend az iskolában és otthon.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- A probléma időben történő észrevétele, diagnosztizálása, okok feltárása.
- A szükséges intézkedések megtétele, a szakszolgálatok szakmai segítségnyújtásának igénybevétele.
- A pedagógiai szakszolgálatok véleménye alapján a tanuló mentesítése egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő értékelése és minősítése alól.
- Egyéni haladási ütem biztosítása.
- A motiválást segítő differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása IKT eszközök, interaktív feladatok használatával.
- A tanulás tanítása.
- Célirányos órai és tananyagfelosztás, differenciálás.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése. Gyakorlatorientált ismeretek, életviteli technikák megismertetése.
- Differenciált házi feladatok adása minden oktató/oktató részéről, gyakori, pozitív jellegű, előremutató értékelés, megerősítés.
- A tanulás, a továbbtanulás irányítása, segítése.
- Speciális tudással rendelkező szakemberek alkalmazása, bevonása (fejlesztő oktató, pszichológus).
- A oktatók továbbképzése, hogy iskolán belül is több, speciálisan képzett oktató vegyen részt a fejlesztő munkában.
- Az iskolai könyvtár, valamint más iskolai létesítmények, eszközök egyéni vagy csoportos használatának biztosítása.
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programokban való részvétel.

- Egyéni fejlesztés a pedagógiai szakszolgálatok szakvéleménye alapján (diagnosztizálás – ok-feltárás – tervezés - fejlesztés).

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás feladata az iskolán belül a tehetséges tanuló felismerése és optimális fejlődésének segítése, azaz az optimális fejlődés feltételeinek a megteremtése és működtetése. Ez pedig a tanulók közötti különbségeket figyelembe vevő pedagógiai tervezést és gyakorlatot feltételez.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatása, - a tehetséges tanulók gondozása – elérendő céljaink között szerepel.

Ezirányú tevékenységünk első fázisa a tehetségek felismerése az iskolai munka minden területén, majd a kibontakoztatáshoz szükséges feltételeket teremtik meg az alábbiak szerint:

-A tanítási órákon (főleg gyakorló órákon) az egyéni képességekhez igazodó módon szervezzük a tanítást, a tanulást (differentiálás).

- A szabadidő hasznos eltöltése is lehetséges képességfejlesztési céllal. Ilyenek a színház- látogatások, a szakmai kirándulások, vetélkedők, stb. (A felmerülő költségeket azonban ezen esetekben az iskola nem mindig tudja vállalni.)

Feladatok:

- Legfontosabb feladatnak tekintjük a tehetségek felismerését, a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatását.

- A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztésére a feltételrendszer ismeretében megfelelő tehetséggondozó stratégia kiválasztása és kidolgozása (lassítás/gyorsítás, gazdagítás/elmélyítés, tanítás/megtanítás).

- Tanórai differentiálás a tananyag tartalmában, módszerekben, eszközökben.

- A házi feladatok differentiálása: kiselőadásra felkészülés, bemutatók, beszámolók, kutatómunka végzése.

- Az egyéni képességekhez igazodó tevékenykedtetés, tanulásszervezés, hatékony, kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása.

- Csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átvárhatók, projektmunka.

- Teljesítménymotiváló értékelés.

- Tanórán kívül a szakköri kínálatnak megfelelően a speciális érdeklődési körnek megfelelő ismeretszerzés.

- Iskolai sportkörben, sportklubokban, egyesületekben való részvételre ösztönzése.

- Versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.) szervezése, ezekre felkészítés, részvétel.

- A versenyzés etikájának megtanítása.

- Szabadidős foglalkozások (pl. színház-, könyvtár-, múzeumlátogatás, kirándulás) szervezése.

- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

- Felkészítés a továbbtanulásra, a munka világára. Továbbtanulási utak megerősítése.

- A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárások, kulcskompetenciák fejlesztése, differentiált tanulásszervezés, kooperatív technikák, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazásával.

- IKT eszközök alkalmazásával egyéni feladatadás és interaktív feladatok differentiált alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

Cél: a szociális hátrányokból eredő lemaradás csökkentése, a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, tanulási, továbbtanulási esélyeik növelése. Alapelveinkből fakadóan a szociális hátrányok enyhítése közös kötelesség és feladat.

Feladatok, tevékenységek:

- A tanulók egészséges fejlődését biztosító nevelési légkör létrehozása: mindenfajta kirekesztést elutasító, a társadalmi beilleszkedést segítő, elfogadó magatartásformák és készségek kialakítása.
- Az indulási hátrányok csökkentése, zökkenőmentes átmenetek támogatása.
- A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, egyéni képességeik kibontakoztatására fordítható, differenciált fejlesztést biztosító 1-3 fős foglalkozások megszervezése a köznevelési törvénynek megfelelően.
- Differenciálás: a segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben, a tananyag tartalmában, a tanítási, tanulási ütemben a számonkérés, értékelés módjában.

Fejlesztés tanórai keretben: egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés és differenciált oktatás.

A fejlesztés lehetőségei tanórán kívüli keretben:

- Egyéni, kiscsoportos felzárkóztató foglalkozások, egyéni fejlesztő foglalkozások, egyéni segítségadás, az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök lehetőségének megteremtése, a továbbtanulás irányítása, segítése.
- Az eredményes fejlesztés érdekében a szülőkkel aktív, kölcsönös nyitottságon alapuló kapcsolattartás. Fejlesztő értékelés a szülők bevonásával.
- Személyes, egyéni tanácsadás a tanulóknak, a szülőknek.
- Célirányos tanulásszervezési eljárások, kompetenciaalapú programok, projekt, témahét alkalmazásával a HH, HHH, BTM és SNI gyerekek integrációjának segítése.
- Pályázatokkal, alapítványi támogatásokkal növeljük a gyermekek esélyeit.
- Segítő kapcsolatok fenntartása szülőkkel, szakszolgálatokkal, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel.
- Rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, ösztönzése.
- Családi életre, egészséges életmódra nevelés, mentálhigiénés, személyiségfejlesztő programok szervezése.
- Pályaorientációs programok szervezése a szülők és a tanulók részére.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

- A gyermekeket megillető jogok biztosítása.
- A tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése.
- Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedés kezdeményezése.

A gyermekek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében együttműködünk a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálattal, a gyámhatósággal, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal, a polgármesteri hivatallal, a jegyzővel, az iskolaorvossal, a védőnővel, a rendőrséggel.

Minden oktató/oktató közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- Integrációs tevékenység segítése.
- A gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása és testi épségének óvása.
- Az egészségi állapot figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az orvosi szolgáltatón keresztül.
- Segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéséhez, az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő rendezvényeken történő részvételhez.
- Gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetben a jelzőrendszeri tagokkal.
- A rendszeres iskolába járás elérése, ennek ellenőrzése, a hiányzások pontos vezetése, jelzőrendszer működtetése.

- A tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődésének folyamatos nyomon követése, a pályaválasztás segítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett környezetben nevelkedő fiatalokra.
- A szenvedélybetegségek megelőzésében való közreműködés.

Oktatói munkánk keretében elsősorban a következő tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- a családi életre nevelés,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabad idejének szervezése, (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek),
- a szülőkkel való együttműködés.
- drogprevenció.

2.9.A tanulónak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a oktatói testület segíti.

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak - a oktatói testület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Az intézményi döntéshozatalban való részvételre a diákoknak leginkább a Diákönkormányzaton és a Diákparlamenten keresztül van lehetőségük.

A Diákönkormányzatnak biztosítjuk a törvényes működés feltételeit. Beleszólásuk, véleményezési lehetőségük van az iskolai – őket érintő – alapkokumentumok megújításánál, javaslataikat a kidolgozásnál figyelembe vesszük.

12/2020. (II.7) Korm. rendelet 216. § (1) A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- f) ha a szakképző intézményben működik, a szakképző intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztőse vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

(2) A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes a szakképző intézmény szakmai programjával, szervezeti és működési szabályzatával vagy házirendjével. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyásáról az oktatói testület a jóváhagyásra történő

felterjesztést követő harminc napon belül nyilatkozik. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.

(3) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(4) A diákönkormányzat véleményét

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,

e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,

f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

g) a házirend elfogadásához és

h) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

ki kell kérni.

(5) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás hatánapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

(6) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

(7) A diákközségi ülés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközségi ülés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

(8) A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség a szakképző intézményben a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

A diákönkormányzatnak komoly feladata, de lehetősége is az iskolai közösségi programok szervezése.

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente összehívandó fórum, ahol a diákok tájékoztatást kapnak az iskola működéséről, lehetőségük van véleményük, javaslataik megfogalmazására.

A diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. Felhívhatja a figyelmet az olyan jelenségekre, amelyek akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoznak.

A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra.

Osztályközösségek és tanulócsoporthok

Az azonos évfolyamra járó, többségében azonos órarend szerint együtt tanuló diákok egy osztályközösséget alkotnak, tanulólétszámuk jogszabályban meghatározott. Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll.

Diákközségi ülés (közös szabályok)

A tanulóközösség legmagasabb tájékoztató és véleményező fóruma a diákközségi ülés. A diákközségi ülésen az igazgató és a diákönkormányzat vezetői beszámolnak az előző diákközségi ülés óta eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok és köteleességek helyzetéről, érvényesüléséről. A diákközségi ülés nyilvános, bármelyik tanuló megteheti észrevételeit, javaslatait személyesen vagy képviselői útján. A tanulók kérdéseket intézhetnek az intézményvezetőségéhez, kérhetik problémáik megoldását, melyekre legkésőbb 30 napon belül érdemi választ kell kap-

niuk. Rendes diákközségi ülés összehívására évente egyszer, az éves munkatervben meghatározott időpontban kerül sor. Napirendjét a közgyűlés előtt 8 nappal nyilvánosságra kell hozni. Indokolt esetben rendkívüli közgyűlést is összehívhat a diákönkormányzat vezetése és az intézményvezető.

Diákönkormányzat (közös szabályok)

A tanulóközösségek a tanulók érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő minden kérdésre kiterjed, és akkor járhat el az intézmény egészét érintő kérdésekben, ha megválasztásában a tanulók több mint 50 %-ának képviselője biztosított.

A diákönkormányzat és az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás formája és rendje

A kapcsolattartás formái:

- személyes megbeszélés,
- tárgyalás, értekezlet, gyűlés, diákközségi ülés,
- írásos tájékoztatók, dokumentumok átadása.

Az iskolai vezetők a kapcsolattartás során:

- átadják a diákönkormányzati szervnek, illetve képviselőjének a diákönkormányzat véleményezési, egyetértési, illetve javaslattevési joga gyakorlásához szükséges dokumentumokat,
- a dokumentumok értelmezéséhez szükséges tájékoztatást, felvilágosítást kérésre biztosítják,
- megjelennek a diákközségi ülésen, válaszolnak az intézmény működésével kapcsolatban feltett kérdésekre,
- a diákönkormányzat javaslatait, véleményét figyelembe veszik az intézmény működtetése, illetve a tanulókkal kapcsolatos döntések során.

A diákönkormányzat, illetve diákképviselők a kapcsolattartás során:

- gondoskodnak a véleményezési, egyetértési, illetve javaslattevési jog gyakorlása miatt átvett dokumentumok áttekintéséről, és az érintett jog gyakorlásáról,
- aktívan részt vesznek azokon a fórumokon, melyeken megjeleni jogosultak, illetve ahová meghívták, s az intézmény működésével, illetve a tanulókkal kapcsolatos kérdéseket érintenek,
- gondoskodnak az intézményvezető megfelelő tájékoztatásáról (írásbeli meghívó) a diákönkormányzat gyűléseiről, illetve egyéb programjairól.

A tanulók diákönkormányzata a kollégiumban

- A diákönkormányzat saját maga határozza meg működésének rendjét. A jóváhagyás a oktatói testület jogköre.
- A kollégium közösségi életének legfőbb irányító szerve a kollégiumi közgyűlés. Rendszeres összehívása: évente legalább egy alkalommal történik.
- A Diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol:
  - ünnepek, programok szervezésében
  - a tanulók fegyelmi ügyeiben
  - az intézmény külső kapcsolatrendszerének kialakításában
  - a diákmozgalmat segítő tanár személyével kapcsolatban.

2.10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szakképző intézmény belső, külső partnerei kapcsolattartása során ismerni kell, figyelembe kell venni, be kell tartani, a tanulók, oktatók, szülők, törvényes képviselők, és egyéb partnerek jogait ahhoz, hogy a kapcsolat konfliktusoktól mentesen működhessen, vagy a konfliktusokat a felek békésen, konszenzusra jutva kezelhessék. A szakképző intézmény SzMSz-e és a Házirend tartalmazza részletesen a szakképző intézmény partnerei, mint oktatók, szülők, tanulók kötelelességeit és jogait. Az osztály tanulóinak szülőivel a tanuló közösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A

szülők intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait az osztályok szülői szervezeteinek a vezetői vagy a választott elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez.

A képzési tanácsban a szülők érdekeit képviseli a szülői szervezet vezetője. Az Szkt. 101. § kimondja:

(1) A képzési tanács figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a oktató és oktató munka eredményességét. A képzési tanács a tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a szakképző intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet az oktatói testület értekezletein.

(2) A képzési tanács véleményt nyilváníthat a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A szülői értekezleteket megelőzően az intézményvezető a munkatervben rögzített időpontokban, tanévenként legalább kétszer összehívja levélben, e-mailben, telefonon, sms-ben az adott osztályt képviselő két-három szülőt osztályonként, majd az összejövetelen tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a szülők véleményét és javaslatait, kérdőíves formában megkérdezi őket néhány fontos és aktuális kérdésben.

A szülők és más érdeklődők az iskola képzési programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, házirendjéről az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől kérhetnek tájékoztatást. A dokumentumok nyilvánosak az iskola honlapján elérhetőek.

A szülői szervezet vezetője részt vehet a gyermekek nagyobb csoportját érintő oktatótestületi üléseken is.

A házirend egy példányát a szülőnek kérésére, megismerésre a beiratkozáskor, nyomtatott formában vagy digitálisan rendelkezésére bocsátjuk.

A tanulók az iskolai dokumentumok közül a Házirendet ismerik, így a tanulókkal szembeni elvárások és a tanulók jogait a Házirend szabályozza.

A nevelés, a helyes önismeret kialakítása, az önmeghatározás, az identitásképzés elősegítése, a tanítás, oktatás mellett a szakképző intézmények feladata is. Mindez elengedhetetlenül fontos a mindennapi életben való boldoguláshoz, mert kiterjed a munka, a tanulás, a partnerkapcsolat területére egyaránt. Az oktatóknak a tanulókat a valóság helyes észleléséhez kell elvezetni, a valóság helyes értékelése vezet, a sikeres életúthoz. Fontos, hogy támogatást nyújtsunk az értékes személyiségjegyek kibontakoztatásához, mert ez a jövőt illetően meghatározó fontosságú. Szükséges és elvárható, hogy a bajban lévő tanulók jelzéseit felismerjük, és jól tudjuk értelmezni. Az érzelmek megfelelő kifejezésében segíteni kell a tanulókat, hogy a konfliktusok ne erőszakos cselekedetekbe torkolljanak. Fontos, hogy a tanulók mindegyike meg tudja állni a helyét a szakképző intézményben, ne tegyék ki erőszaknak társai, de ha mégis megtörténik, akkor ne is tűrjék azt el, és tudják, hogy, ha ilyen helyzetbe kerülnek, bizalommal fordulhatnak az osztályfőnökhöz, oktatóikhoz. Hazánk iskoláiban is megjelent erőszak, és az agresszív cselekmények hátterében sokszor vélt, vagy valós sérelmek állnak, de egyre többször jelenik meg a motiválatlan erőszak is. A tanulók erőszakos, agresszív viselkedését minden életkorban komolyan kell venni. A szülőket és a tanulókkal egyéb kapcsolatban álló felnőtteket, nemcsak aggodalommal kell, hogy eltöltse ez viselkedés, hanem az agresszív viselkedésre bármely életkorban jelentkezzen is, arra reagálni kell.

A szülők szóbeli tájékoztatásának rendje:

A szakképző intézmény a szülőknak gyermekükről a tanév során kérésükre, szóbeli tájékoztatást ad. A szóbeli tájékoztatásnál előnyben részesítjük az egyénit, a csoportossal szemben. A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon, vagy kérésre előzetesen egyeztetett időpontban történik, mely időpontjáról az ellenőrzőben, az e-naplón, telefonon, e-mailben és az iskola honlapján is kérhetnek és kaphatnak tájékoztatást a szülők, illetve az iskolai hirdetőn.

A szülői értekezletek rendje:

Az osztályok szülői számára az intézmény tanévenként a 9. évfolyamon három, a többi osztály szülői közössége számára tanévenként két alkalommal munkatervben rögzített időpontú, szülői

értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. Az októberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézményvezető, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

A szülők írásbeli tájékoztatási rendje:

Szakképző intézményünk a tanulókról rendszeres írásbeli tájékoztatást ad a hivatalos pecséttel ellátott tájékoztató (ellenőrző) füzetekben, és az e-naplón keresztül. Félévkor és év végén írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermekük magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Kérésükre gyakrabban is.

A szakképző intézmény köteles a tanuló szüleit értesíteni minden, a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos lényeges döntésről. Be kell szerezze a szakképző intézmény a tanuló szülőjének írásbeli nyilatkozatát minden olyan döntéshez, amelyből a szülőre fizetési kötelezettség hárul, illetve amelynél a jogszabály a nyilatkozat beszerzését írja elő.

Írásban kell tájékoztatni a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontokban és hol kereshető fel. A nem kötelező tanórákon való hiányzás esetén írásban küldjük a felszólítást, és a tanulóval, szülővel is aláírattuk.

A szülőknek, tanulóknak tudniuk kell, hogy a szakképző intézmény vezetői, oktatói, alkalmazottai közfeladatot ellátó személyek. Aki a közfeladatot ellátó személyt jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza, büntettet követ el (Btk. 311. §). Aki a bűncselekményt a köznevelésről szóló törvényben meghatározott közfeladatot ellátó oktató, vagy a oktató és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott sérelmére követi el súlyosabban büntetendő. A tanuló mellett szülő, vagy hozzátartozó is bántalmazhatja vélt vagy jogos sérelmek miatt a oktatót. Pl. Ha az oktató többször rászól egy, az órát folyamatosan zavaró diákra, majd elülteti, és ezért a tanuló belerúg vagy megüti a oktatót, már megvalósul a bűncselekmény. Ha a tanárt jogszerű eljárása miatt bántalmazzák, a bűncselekmény megállapításának helye van, teljesen közömbös, hogy a oktatót az iskola falain belül vagy kívül bántalmazzák.

A szülő tájékoztatása minden esetben megtörténik, a társadalmi, közösségi szabályok megszegése esetén, bandákhoz, csoportokhoz, idősebbekhez csapódás, rossz példa alapján jogsértések elkövetése kapcsán, gyengébbek megtámadása, „kipécézése”, bántalmazása, mobbing, bullying cikizése, durva bántások az interneten, mobiltelefonon történő fenyegetés, zaklatás, megfélemlítés, lopás, zsarolás, verekedés, testnevelés órán, vagy sportfoglalkozáson tanúsított, az adott sport szabályait lényegesen meghaladó, akár sérülést okozó szabályszegés esetén, nyílt támadás vagy agresszió a társak ellen, tanárok, oktatók, iskolai személyzet ellen elkövetett erőszakos, bántalmazó, tetteges vagy verbális becsületsértő cselekmények kapcsán.

A szülők tájékoztatása kiterjedhet arra is, hogy elmondjuk, ha tudjuk, hogy az elkövetés mögött mi állhat. Pl: alacsony önértékelés, rettegés attól, hogy nem felelnek meg az elvárásoknak, önmaguk hibáztatása, önagresszió, önbizalomhiány, annak érzése, hogy mások jobban tudják a helyzeteket felmérni, kezelni, nem tudnak másokkal megfelelő kapcsolatot kiépíteni, fenntartani, hiányos szociális készségek, szociális, érzelmi elszigeteltség, népszerűtlenség, el nem fogadottság, agresszív megnyilvánulások, mint önvédelmi taktika.

Az oktatótól az nem várható el, hogy teljes összefüggésében azonosítson egy-egy bűncselekményt, vagy szabálysértést. De ez nem is a feladata. Ha az iskolán belül elkövetett vélhetően jogsértő cselekményt észlel, jelzést tesz az intézmény vezetőjénél, aki dönt arról, hogy adott esetben indít-e fegyelmi felelősségre vonást, valamint intézményes formában jelzéssel él-e a rendőrség, vagy más, a gyermekek védelmében eljáró intézmény felé.

Az iskolák igazgatói, oktatói minden kötelezettség nélkül felvehetik a rendőrséggel a kapcsolatot, és általános felvilágosítást, tájékoztatást kérhetnek. Azt azonban érdemes tudni, hogy ha

a segítségkérés közben egy hivatalból üldözendő bűncselekménnyel tájékoztatják a rendőrséget, akkor a hatóságnak nincs mérlegelési joga, köteles eljárni.

Az iskolán belüli fegyelmi felelősségre vonás nem akadályozza és nem kizárja adott esetben a büntetőjogi vagy szabálysértési eljárás elindításának.

Az iskolán belüli erőszak megelőzése érdekében szükséges az oktatási intézmények és a helyi rendőrség közötti szoros együttműködés és kapcsolattartás. Jelentősége nem csak a már bekövetkezett bűncselekményeket követő rendőrségi eljárásokban rejlik, hanem a gyermekek közötti bűnelkövetés és áldozattá válás megelőzése miatt is kiemelten fontos.

A Btk által büntetendő cselekményeket követnek el a tanulók, akik az alábbiak szerint cselekednek:

Aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel kárt okoz, büntetést követ el.

Az egyszerű diákcsinnyak is sodródhatnak testi sértés elkövetésébe, ezért a tanulóknak fejleszteni és tudatosítani kell a mások testi épségének megóvása iránti felelősségérzetet, és az egyes cselekedetek következményeinek előrelátását is.

Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntetést követ el.

Ha azt tapasztaljuk, hogy a diákok bezárnak valakit egy szekrénybe, a WC-be, öltözőbe, vagy az osztályterembe, és nyilvánvalóan az „áldozat” ennek nem örül, sőt nemtetszését fejezi ki, akkor bűncselekmény valósul meg és akkor is ha korlátozzák szabad mozgásában, szintén a bűncselekmény valósul meg.

Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el. A büntetés mértéke egyfelől az okozott kár mértékétől függ, de rongálás az is, ha a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást falfirka elhelyezésével követik el.

Mind a szülőnek, mind a oktatónak joga van a kiskorú személyi szabadságát hosszabb-rövidebb ideig megsérteni. A szülő „szobafogságra” ítéheti a gyermeket, a oktató megtilthatja, hogy a tanuló a szünetben kimenjen az udvarra vagy bemenjen például a terembe. Az oktató ezt a jogot csak rövid időtartamban alkalmazhatja. A tanulót például tanítás után nem zárhatja be, köteles őt a szülőnek átadni, illetve haza engedni. A szülő akár napokra is eltilthatja a kiskorút attól, hogy barátaival találkozzon vagy szórakozni menjen. Azonban a szülő ilyen joga sem járhat a kiskorú egészségének, szellemi, esetleg erkölcsi fejlődésének veszélyeztetésével. Ilyen lenne például, ha büntetésből nem engedné a gyermeket iskolába, ezzel ugyanis szabálysértést, súlyosabb esetben a kiskorú veszélyeztetésének büntetést valósítaná meg.

A kiskorú nevelési célzatú bántalmazását a hazai bírói gyakorlat kizárólag a szülő számára ismeri el. A tanár nem ütheti meg a rábízott kiskorút. A szülő is csak az úgynevezett tetteleges becsületsértés keretei között gyakorolhatja a fegyelmi jogot, vagyis nem lehet célja még könnyű sérülés okozása sem.

27/2020. (VII. 17.) BM rendelet az iskolaőrökről lehetővé teszi a szakképző intézmény számára iskolaőrök alkalmazását.

A vezetőnek, oktatónak, szakmailag felkészültnek, figyelmesnek, jóindulatúnak és körültekintőnek kell lennie, ha a szülővel lép kapcsolatba. Az indulatos szülő esetében mindent el kell követnie, hogy mire a beszélgetésre sor kerülne, az kellően higgadt körülmények között történjen meg. Kíváncsi, hogy a vezető és az oktató is, osztályfőnökként és egyéb szerepben is képes legyen felelősségteljesen összeegyeztetni a gyermek érdekeit és a kollegialitás szempontjait. A nevelésben a szülőnek egyik legfontosabb szövetségese az iskolában a mindenkor osztályfőnök, aki néhány éven át pedagógiaiilag összefogja mindazt, ami tanulmányai és társas kapcsolatai terén az osztályközösségben a tanulóval történik. Az osztályfőnök segít abban, hogy létrejöhessen a személyes találkozás a szülők és a gyermek problémájában érintett kollégák között, és együtt találják meg a két fél érdekeit figyelembe vevő megoldásokat.

Szkt 48. § Az oktató feladatának ellátásával összefüggésben megilleti az a jog, hogy:

1. személyét mint az oktatói testület tagját megbecsülik, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartják, oktatói-oktatói tevékenységét értékelik és elismerik,

2. a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján az ismereteket, a tananyagot, a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés módszereit megválassza,
3. a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, a tanulmányi segédleteket, a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközöket....
5. hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,
6. az oktatói testület tagjaként részt vegyen a szakképző intézmény szakmai programjának és a szakmai képzés képzési programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja az oktatói testület tagjait megillető jogokat,
7. szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa,
8. szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőként részt vegyen szakképzéssel foglalkozó testületek munkájában,
9. a szakképző intézmény könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, digitális tananyagokat, tanári segédanyagokat, informatikai eszközöket,
10. az oktatási jogok biztosához forduljon.

Szkt 16. 70. § A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy:

1. gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló adottságainak, képességeinek, érdeklődésének

megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel a gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval közösen válasszon szakképző intézményt,

2. a szakképző intézmény szakmai oktatási tevékenységét megismerje és gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló előrehaladásáról tájékoztatást kapjon,

3. véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

217. § A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy:

a) a gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét,

b) az igazgató vagy az oktató hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.

218. § A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy

a) megismerje a szakképző intézmény szakmai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,

b) gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.

219. § A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy:

a) kezdeményezze képzési tanács létrehozását, és annak munkájában, továbbá a szülői képviselők megválasztásában, mint választó és mint megválasztható személy részt vegyen,

b) írásbeli javaslatát az intézményvezető, az oktatói testület, a képzési tanács, illetve az oktató megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül, a képzési tanács esetében legkésőbb az írásbeli javaslat benyújtását követő első ülésén érdemi választ kapjon,

c) személyesen vagy képviselője útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában és

d) az oktatási jogok biztosához forduljon.

57. § A tanulónak joga van arra, hogy:

képességeinek, érdeklődésének és adottságainak megfelelő képzésben részesüljön vallási vagy világnézeti meggyőződésének, illetve nemzetiségi hovatartozásának megfelelően, tanulmányait biztonságban és egészséges környezetben végezze,

hozzáférjen a tanuláshoz, illetve azzal összefüggésben jogai gyakorlásához és kötelességei teljesítéséhez szükséges információkhoz, jogai megsértése esetén jogorvoslattal éljen,

a fizikai és lelki erőszakkal szemben védelembe részesüljön, személyiségét, emberi méltóságát, és jogait tiszteletben tartsák, véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

63. Az Szkt. 57. §: A tanulónak joga van arra, hogy:

a szakképző intézmény szakmai programjának keretei között válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá oktatók közül, kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését, illetve korábbi tanulmányai beszámítását, igénybe vegye a szakképző intézményben rendelkezésre álló eszközöket, a szakképző intézmény létesítményeit, és a szakképző intézmény könyvtári szolgáltatását, lelki, testi, és értelmi fejlődését elősegítő védelemben részesüljön, a szakképző intézmény által biztosított számítógépeken való internet hozzáférés során, vallási, világnézeti, vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza társai tanuláshoz való jogának gyakorlását, kollégiumi ellátásban részesüljön, kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen, kérje az átvételét másik szakképző intézménybe vagy köznevelési intézménybe, képességeit, érdeklődését és adottságait figyelembe véve tovább tanuljon.

§ (1) A tanulónak joga van arra, hogy

a szakképző intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, tanulmányi rendjét pihenőidő szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki, állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.

Az (1) bekezdésben meghatározottakon túl a tanulónak joga van arra, hogy

a szakképző intézményben, családjá anyagi helyzetétől függően-jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentesen vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön a tanulókat terhelő költségek megfizetése alól vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy részletekben való fizetésére,

rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön, kérelmére indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön.

§ (1) A tanulónak joga van arra, hogy részére a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról

az oktatási jogok biztosához forduljon, jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot.

(2) A tanulónak joga van arra, hogy az állami szakképző intézményben fakultatív hitoktatásban részesüljön.

§ A tanulónak joga van arra, hogy:

az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az oktatójának munkájáról, a szakképző intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az intézményvezetőhöz, oktatóhoz, a képzési tanácshoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül, a képzési tanácstól a tizenötödik napot követő első ülésen, érdemi választ kapjon, iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő sport-és más körök létrehozását kezdeményezze, annak tagja legyen vagy más módon részt vegyen annak munkájában, személyesen vagy képviselői útján, a jogszabályban meghatározottak szerint részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, választó és választható legyen, a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért, továbbá kérje az őt ért sérelem orvoslását.

2.11. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgák lebonyolítási rendjének szabályozása.

A jogszabályban foglalt szabályozás szerint:

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a oktatói testület a Szakmai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Szakmai programja szerint nem lehetett meghatározni,
- aki a Szakmai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit az oktatói testület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit az oktatói testület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az osztályozó vizsgán az adott tárgy évfolyamonkénti tantárgyi követelményei meg-egyeznek az iskola Szakmai programjában megfogalmazott részletes követelményekkel. Különbözeti vizsgát tehet az a diák, aki alap óráról emelt szintű képzésre szeretne átjelentkezni a 11. évfolyam végén. Különbözeti vizsga szervezhető akkor is, ha egy tanuló szakközépiskolai képzésről gimnáziumi képzésre, vagy fordítva jelentkezik át. Ebben az esetben azokból a tan-
tárgyakból kell vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az előző képzésben nem tanult.

A különbözeti vizsga követelményrendszerét a szaktanár állítja össze.

Javítóvizsga

180. §(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel.

A javítóvizsga időpontja az augusztus 15-e és augusztus 31-a közötti időszak.

Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be; illetve az előírt időpontig nem tette le.

A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon:

- köteles megjelenni, ha tanköteles, vagy
- megjelenhet, ha nem tanköteles.

A javítóvizsga napját közzé kell tenni. A javítóvizsga idejéről és a javítóvizsgával kap-
csolatos tudnivalókról a tanuló szülőjét a bizonyítvány-osztáskor értesíteni kell azzal, hogy ha

a tanuló a javítóvizsgát indokolatlanul elmulasztja, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

Osztályozóvizsga

180. §(3) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(4) Egy osztályozó vizsga - a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével –, ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

Ha a tanuló mulasztása a tanév során meghaladja a 250 órát, vagy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át (szakmai tárgyak esetén 20%-át), és teljesítménye a tanév közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanév végén nem osztályozható, kivéve, ha a oktatói testület engedélyezi, hogy a tanuló osztályozó vizsgát tegyen. Szavazásban csak az osztályban tanító tanárok vehetnek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szava dönt.

Az írásbeli osztályozó vizsga időtartama tantárgyanként 120 perc. Az írásbeli vizsgán tanári felügyeletet kell biztosítani. Az írásbeli dolgozatokat elbírálás után, a szóbeli vizsga megkezdése előtt be kell mutatni a vizsgabizottság elnökének.

Azt a vizsgázót, aki írásbeli dolgozatát vagy szóbeli vizsgáját elfogadható ok nélkül abbahagyta, úgy kell tekinteni, mint akinek a vizsgája nem sikerült.

Ha a tanuló indokoltan szakítja meg vizsgáját, a bizottság határoz arról, hogy mikor és milyen feltételekkel fejezheti be azt.

180.§(6) A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Ha a tanuló a kijelölt időpontban a vizsgán igazoltan nem tud megjelenni és legkésőbb a vizsga napján telefonon, vagy a szülő/gondviselő útján jelzi a tanuló távolmaradásának okát, ezután az igazolást 8 napon belül köteles bemutatni. Az igazolás elfogadásakor az igazgató új időpontot tűzhet ki.

Különbözeti vizsga szervezendő:

- a különböző típusú intézmények közötti átjárás,
- az azonos típusú intézmények közötti iskolaváltoztatás esetén, ha a tanult idegen nyelv nem azonos,
- iskolán belül képzési forma változtatása esetén,

A javítóvizsgáról, az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsgadíjakat a vonatkozó rendeletek szerint kell meghatározni.

Vizsgaidőszakok

Osztályozó- és különbözeti vizsgát – hiányzások és érettségi vizsga, valamint átvett diákok osztályozása miatt – évente 4 alkalommal szervezünk. A diákok kiértékelésére a vizsga letétele előtt legalább 15 nappal sor kerül.

A javítóvizsgát a tanév rendje szerint, augusztus 15-31. közötti időszakban zajlanak.

Osztályozóvizsga szervezhető továbbá minden tanév április 30-ig, a május-júniusi előrehozott érettségi vizsgára jelentkezett tanulók részére.

A vizsgára való jelentkezés módja

Javítóvizsgára írásbeli jelentkezés nem szükséges, de az érintett tanuló jelezze vizsgaszándékát az osztályfőnöknek június 30-ig.

A tanuló az igazgatónak címzett kérvénnyel fordulhat az osztályozó vizsga letételének engedélyezéséért.

Az igazgató engedélyezés után továbbítja a kérvényt az igazgatóhelyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről. A kérvény elutasítása esetén az igazgató írásban értesíti a tanulót.

A vizsgák előkészítésének módja

A javító-, különbözeti-, és osztályozóvizsgák beosztását (a tanév folyamán, illetve a tanévzáró értekezleten hozott oktatói testületi határozatok alapján) az igazgatóhelyettes készíti el.

Az igazgatóhelyettes az érintett tanulóknak hivatalos értesítést küld a vizsgák helyéről és időpontjáról. Ezzel egy időben a vizsgabeosztást a tanári szobában közzé teszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat és a tételsorokat.

A különbözeti vizsgák szükségességéről a szaktanár (szükség esetén a munkaközösség-vezető) véleményének meghallgatása után az igazgató dönt. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg.

A vizsgabizottságokat az igazgató jelöli ki.

A vizsgák lebonyolítása

Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló több évfolyam anyagából is tehet osztályozó vizsgát, de minden évfolyam anyagából külön írásbeli és/vagy szóbeli vizsgát tesz (a vizsgakövetelmény szerint), amely külön adminisztrálandó a vizsgajegyzőkönyvben.

A vizsga napján az igazgatóhelyettes előkészíti a vizsgajegyzőkönyveket.

A vizsgabizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek szabályos vezetéséért és a vizsgák szabályszerű lebonyolításáért.

A vizsgák eredményét az osztályfőnök írja be a naplóba, az anyakönyvbe és a bizonyítványba a megfelelő záradék alkalmazásával. A záradékot az igazgató írja alá.

A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár vagy az adminisztrátor irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

A vizsgák követelményrendszere

Általános alapelvek

Arra a tanulóra, aki mulasztása miatt tesz osztályozó vizsgát, ugyanaz a követelményrendszer vonatkozik, mint aki érettségi vizsgát szeretne tenni.

A tantárgyanként külön meghatározott követelményrendszert a munkaközösség határozza meg.

Osztályozó vizsgát az tehet, akinek a oktatói testület engedélyezte, vagy pedig az előrehozott érettségi vizsga miatt kérelmezte azt.

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát, összhangban a helyi tanterv követelményeivel.

A javító-, osztályozó- és különbözeti vizsgák az alábbi formai és tartalmi követelményeknek kell, hogy megfeleljenek.

TANTÁRGYAK	ÍRÁS- BELI	IDŐ- TARTAM	SZÓBELI	IDŐ- TARTAM	GYA- KOR-	IDŐ- TARTAM	TÉTEL/ TÉMA- KÖR
Magyar nyelv és irodalom	X	60 perc	X	5 perc 10 perc			10 20
Történelem	X	45 perc	X	10 perc			20
Angol nyelv	X	45 perc	X	10 perc			20
Német nyelv	X	45 perc	X	10 perc			20
Matematika	X	45 perc					20
Fizika	X	45 perc	X	10 perc			20
Kémia	X	45 perc	X	10 perc			20
Biológia	X	45 perc	X	10 perc			20
Földünk és környezetünk	X	45 perc	X	10 perc			20
Testnevelés és sport					X	7*45 perc	
Informatika	X	45 perc					20
Társadalomismeret	X	45 perc	X	10 perc			10-20
Szakmai modulok	X	45 perc	X	10 perc	X	30 perc	10-20

A vizsgázás módja

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati részből állnak.

Az írásbeli vizsga időtartalma maximum 60 perc.

A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár minimum 10 tételt készít elő. Póttétel az előkészített tételeken kívül nem húzható.

Az osztályzatok megállapítása

Az osztályzatok megállapítása az érettséginek megfelelően, annak közelítő arányában történik.

Ugyanígy kerül megállapításra az írásbeli-szóbeli teljesítmény aránya.

Azoknál a vizsgáknál, amelyeknél szóbeli és írásbeli vizsgarész is van, az írásbeli vizsgára bocsátás feltétele a szóbelin minimum 15 % teljesítése.

Értékelés:

A két vizsgarész együttesen:

0-24 %	elégtelen (1)
25-39 %	elégséges (2)
40-59 %	közepes (3)
60-79 %	jó (4)
80-100 %	jeles (5)

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak részletes követelményeit a Helyi tanterv tantárgyi részei tartalmazzák.

Érettségi vizsga

A tanulmányokat lezáró érettségi vizsgákat a mindenkori tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet alapján kell lebonyolítani.

Érettségi vizsga a többször módosított 100/1997.(VI.13.) Korm. rendelet szerint két szinten szervezhető valamennyi iskolánkban tanított közismereti, és a központilag meghatározott szakmai előkészítő tantárgyakból.

A kétszintű érettségivel kapcsolatos előkészítő feladatok:

Az iskola igazgatója egy erre a célra összehívott megbeszélésen tájékoztatja a tanulókat és a szülőket a kétszintű érettségi vizsga

- előkészítő feladatairól,

- az emelt szintű vizsga letételéhez szükséges kiegészítő ismeretek megszerezhetőségének feltételeiről,
- a felajánlott tantárgyi előkészítőkről

182. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(2) Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

(3) A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó - kis-korú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

(4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt a szakképző intézményben szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízta meg.

(6) Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhethet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése.

183. § (1) A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

(2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

(3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

(4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

184. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

(2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

(3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

(4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

(5) Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgálóhoz szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

185. § (1) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

(2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

186. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

(2) Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

(3) Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

(4) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

(5) Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

(6) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

(7) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

187. § (1) Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

(2) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

(3) A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - ha szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

(4) Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

(5) A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

(6) A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.

(7) A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

(8) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

188. § (1) Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(2) Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

(3) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

(4) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

189. § (1) A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

(2) A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.

(3) A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

(4) A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

(5) A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

(6) A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

(7) A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

190. § (1) A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

(2) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szerv. A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni.

(3) A tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

(4) A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

191. § (1) A tanuló félévi osztályzatáról a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét a félévi értesítőben kell tájékoztatni.

(2) Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.

(3) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

(4) Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

(5) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a szakképző intézmény szakmai programjában foglaltak szerint kell eljárni.

192. § (1) Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

(2) Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

2.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A felkészítő csoportba való jelentkezés módja

Az iskola igazgatója minden év március 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót a választható tantárgyakról.

A tanulói igények alapján az iskolavezetés a 11. és 12. évfolyamon gondoskodik a törvényi előírásnak megfelelően az érettségi előkészítő (fakultációs) foglalkozások megszervezéséről.

A fakultációs foglalkozások órarend szerinti óráknak minősülnek, az azokon való megjelenés a jelentkező számára kötelező. Az órákról történő hiányzást igazolni kell.

A tantárgymódosítással összefüggő kérdések

A tanuló jelentkezése az emelt szintű felkészítő csoportba két tanévre vonatkozik. Ez idő alatt a tanuló köteles a tanórákat látogatni, osztályzatot szerezni. A tanuló az adott tantárgyból egy osztályzatot kap.

A 11. évfolyamos tanulók minden év május 20-ig írásban kérvényezhetik korábbi jelentkezésük módosítását, ill. új jelentkezést adhatnak le. A módosításra az iskola igazgatójának engedélyével kerülhet sor. Ha a tanuló az adott tantárgyból 11. évfolyamon nem vett részt emelt szintű érettségire felkészítő csoportban, 12. évfolyamon csak akkor jelentkezhet felkészítő csoportba, ha a tantervben meghatározott anyagrészből sikeres különbözeti vizsgát tesz.

Sikertelen különbözeti vizsga esetén az igazgató nem engedélyezi a részvételt. A különbözeti vizsga időpontja az éves munkatervben meghatározott javítóvizsga időpontja. Az igazgató döntéséről írásban értesíti a tanulót.

A vendégtanulói jogok és kötelességek

Ha az intézmény a tanuló számára nem tudja biztosítani az emelt szintű felkészítő csoportba való részvételt az iskola keretei között, a tanuló joga más közoktatási intézményben felkészítő foglalkozáson részt venni. A tanuló csak úgy vehet részt más közoktatási intézményben ilyen jellegű oktatásban, ha azt iskolai órarendje lehetővé teszi. Ha a foglalkozás délelőtti tanítási óra alatt zajlik, a tanuló az intézmény épületét csak osztályfőnöki engedéllyel hagyhatja el. A más közoktatási intézményben felkészítő csoportban szerzett érdemjegyeket az adott közoktatási intézmény félévente továbbítja intézményünknek, az ott megszerzett érdemjegyek beszámítanak a tanuló iskolában szerzett érdemjegyeibe.

Intézményünk szintén lehetőséget biztosít más közoktatási intézmények tanulóinak vendégtanulói jogviszony létesítésére.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az osztályok szervezése, a felvétel, átvétel és a továbbhaladás, valamint a vizsgára jelentkezés feltételei

12/2020.(II.7) Kormány rend. 148. § (1) Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149-153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

(2) A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-ában gimnázium és középfokú iskola alatt szakképző intézményt kell érteni.

149. § (1) A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát.

A jelentkező - az előkészítő évfolyamra történő jelentkezés kivételével - a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

(2) Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt.

(3) Ha a szakképző intézményben a felvételi eljárás évét megelőző három év átlagában a jelentkezők száma adott ágazatban több, mint háromszorosan meghaladja a felvehető tanulók számát, a szakképző intézmény központi írásbeli vizsgát, illetve szóbeli vizsgát tarthat. A központi írásbeli vizsgán az oktatásért felelős miniszter által kiadott egységes feladatlapokat kell használni. Központi írásbeli vizsga, illetve szóbeli vizsga esetén az igazgató a központi írásbeli vizsga eredménye, illetve a szóbeli vizsga és a (2) bekezdés szerinti értékelés, minősítés alapján dönt.

152. § Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgálathoz, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

153. § (1) A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

(2) A tanuló részszakma megszerzésére nem iskolázható be, kivéve, ha

a) az Szkt. vagy e rendelet alapján a felkészítés kizárólag részszakma megszerzésére irányul, vagy

b) a tanuló sajátos nevelési igényének jellege kizárólag a részszakma megszerzését teszi lehetővé.

(3) A nemzetiséghez tartozó tanulót azonos feltételek esetében - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 28. § (2b) bekezdését is figyelembe véve - előnyben kell részesíteni, továbbá a nemzetiségi szakmai oktatást is folytató szakképző intézménybe vagy osztályba fel kell venni vagy átvenni

Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel. A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

A 9. évfolyam és a szakképzési évfolyam szervezésére vonatkozó évenkénti programot a mindenkori tanév helyi rendje tartalmazza.

- A technikumi 9. évfolyamra a beiskolázás alapja az általános iskola 7-8. évfolyamán (év végén, illetve félévkor) a közismereti tárgyakból szerzett év végi, illetve félévi osztályzatok átlaga. Az iskolánkba történő felvételi alapját – mind a szakgimnáziumi, mind a szakközépiskolai beiskolázást érintően – az általános iskolai eredmények adják.
- Iskolánk technikumi tagozatának 9. évfolyamára felvételi nincs: a közismereti tantárgyak (magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, biológia) 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga alapján kerül sor a felvételi rangsor elkészítésére.
- Iskolánk szakképző tagozatának 9. évfolyamára felvételi nincs: a közismereti tantárgyak (magyar nyelv, irodalom, matematika, biológia) 7. év végi és 8. félévi osztályzatainak átlaga alapján kerül sor a felvételi rangsor elkészítésére.
- Idegen nyelveket a tanulók választás és felkészültség szerint kialakított csoportokban tanulnak, 1 nyelvet. Választható idegen nyelv az angol és a német. Az idegen nyelvet kis csoportokban, csoportbontásban oktatunk.

A Szkt. 63. § [A magasabb évfolyamba lépés]

- (1) A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- (2) A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.
- A magasabb évfolyamba lépés feltétele, ha a tanuló a tanév végén, illetve javító- vagy osztályozóvizsgán valamennyi tárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott. Javítóvizsgát a központi szabályozásnak megfelelően tehet a tanuló. Nappali tagozatos tanulmányai során az évismétlés - eltérő évfolyamon, tankötelezettség függvényében - kétszer engedélyezhető. Osztályozó- és különbözeti vizsga engedélyezése igazgatói vagy tantesületi, kötelezővé tétele, illetve a kötelezettség alól történő mentesítés tantesületi hatáskörbe tartozik. Az a tanuló, aki az adott tanévben összesen 250 óránál többet, vagy az egyes tantárgyakra számított tanítási órák legalább 30%-ról hiányzott, a tantárgy (tantárgyak) teljes évi anyagából osztályozóvizsgát köteles tenni. A szakmai tárgyak esetén ez a szám nem haladhatja meg a tanítási, elméleti órák 20 %-át. Ha a szakképző évfolyamon

a tanulónak a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő (óraszám) 20 %-át, a tanuló tanulmányai folytatásáról a tanítói testület dönt.

- A magasabb évfolyamba lépés feltétele az évfolyam tantervi követelményeinek teljesítése, amelyet az év végi elégtelentől különböző osztályzattal fejez ki a szaktanár. Ugyanez vonatkozik a javítóvizsga eredményére is. Nem osztályozható a tanuló, ha a törvényben meghatározott, megengedett hiányzást túllépte az elméleti, illetve gyakorlati órákon.
- A tanévi követelmények tanév vége előtt történő teljesítését a tanuló évközi osztályozóvizsgán is bizonyíthatja. Idegen nyelvből szerzett közép- vagy felsőfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga esetén, nyelvvizsga-bizonyítvány birtokában a tanuló az adott nyelvből - jeles minősítés mellett - kérésére felmentést kaphat óralátogatási kötelezettsége alól. Ugyancsak felmentés kérhető sikeres előrehozott érettségi letétele után abból a tantárgyból, amely az adott tárgy előrehozott érettségi vizsga szintjére készít fel.
  - Az elégséges minősítéshez általában 33%-os teljesítményt kell elérni, a jeles osztályzathoz 81 %-os teljesítmény elérése és speciális tantárgyi feladatok teljesítése szükséges. Az osztályzatot a szaktanár írásbeli és egyéb felmérés, valamint szóbeli és egyéb gyakorlati szereplések minősítésével alakítja ki. A felmérési szintektől, írásbeli eredmények átlagától jó szóbeli teljesítmény esetén maximum +1 osztályzattal el lehet térni. Ezt a lehetőséget a szaktanár a tanév elején ismerteti és a teljes tanévben biztosítja. Az érettségi követelményrendszerének megfelelően közvetlenül az érettségi felkészítést szolgáló feladatsorok értékelése esetén, főleg az utolsó felkészítő évfolyamon szükséges alkalmazni az érettségik során megszokott pontszámítási százalékokat. Mindez a 25-40-60-80%-os sávhatároknak megfelelő pontozást jelenti, természetesen figyelembe véve az felkészítés és az érettségi kapcsolatát: a felkészítés és a feladatsor szintjét, a feladatsor nehézségi fokát, korrelációját az érettségi feladatsorokkal. Mindezt munkaközösségi szinten kell egyeztetni.
  - A szaktanár a tantárgyából a tanultak alapján félévenként minimum 3, évente minimum 6 érdemjegyet ad egy-egy tanulónak, melynek legalább a 30 %-a szóbeli vagy egyéb gyakorlati teljesítmény alapján állapítható meg. Az átfogó zárthelyi írásbeli felmérések mennyisége évente az érettségi vizsgán írásbelivel (is) záruló tárgyakból a heti óraszámokkal azonos, de legfeljebb 5, egyéb tárgyakból (modulokból) félévente minimum 1 és maximum 2 lehet.
- A 11-12. technikai osztályainak, csoportjainak szervezését elsősorban a kétszintű érettségi és a szakmai vizsga előírásai határozzák meg. Középszintű érettségi vizsgára - a kötelező tárgyakon túl - 5 (informatika, fizika, földünk és környezetünk, biológia, testnevelés) tárgyból készítjük fel diákjainkat. Tanulóink a kötelező érettségi tantárgyakon (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol vagy német nyelv, mezőgazdasági ismeretek) túl, a következő tárgyakból jelentkezhetnek emelt szintű felkészítésre: informatika, fizika, biológia, földünk és környezetünk, mezőgazdasági ismeretek. A csoportok működő minimumlétszáma 6, átlagléttszáma 12 fő. Indokolt esetben a 11-12. évfolyamon összevont csoportot alakítunk, hogy a tanulók megkaphassák a továbbtanulásukhoz szükséges felkészítést. Kezdeti létszám 12, működési minimumlétszám 6, a szükséges átlagléttszám 8 fő.
- A tanulmányok befejezésével a jelöltek tesznek, tehetnek. Az intézményben szerezhető vizsgák:
  - ágazati alapvizsga: szakképző iskolában 9. osztály végén, technikus osztályban 10. osztály végén
  - érettségi vizsga
  - szakmai vizsga

255. § Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.

256. § (1) * A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

(2) * Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

(3) * Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

257. § Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának a szakképző intézmény székhelye szerint területileg illetékes gazdasági kamara által delegált elnökét megillető díjazás összege a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér

a) negyven százaléka, ha a vizsgázók száma tizenkét fő alatt,

b) hatvan százaléka, ha a vizsgázók száma tizenkét és huszonnégy fő között,

c) nyolcvan százaléka, ha a vizsgázók száma huszonöt fő fölött

van. A vizsgabizottság elnöke az e §-ban meghatározott díjazáson felül további költségtérítésre nem jogosult.

258. § Előrehozott érettségi vizsga - a szakmai vizsga kivételével - legfeljebb három, az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyból a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a jelentkező számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően, a szakképző intézményi tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév október-novemberi és május-júniusi vizsgaidőszakában is lehetető.

A tanuló előrehozott érettségi vizsgát tehet magyar nyelv és irodalomból, matematikából és történelemből. 13. évfolyamon tehet érettségi vizsgát idegen nyelvből és a szakmai vizsga lesz az 5. érettségi tárgy.

259. § Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az érettségi vizsgáról szóló kormányrendeletet kell alkalmazni.

260. § (1) A szakmai vizsga a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott

a) számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenységből (a továbbiakban: interaktív vizsgatevékenység) és

b) projektfeladat megvalósításából áll.

(2) Az interaktív vizsgatevékenység feladatainak és javítási-értékelési útmutatójának elkészítéséről a szakképzésért felelős miniszter - a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével - a szakmai vizsga nyelvén gondoskodik. A feladat és az útmutató a szakképzésért felelős miniszter által történő visszavonásig használható fel. A feladat és az útmutató alapján a számítógép által véletlenszerűen generált vizsgafeladatsort kell az interaktív vizsgán megoldani.

(3) A projektfeladat az akkreditált vizsgaközpont által - a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel - a vizsgázó gyakorlati felkészültségének átfogóbb felmérése céljából meghatározott vizsgatevékenység, amelyet a szakmai vizsgára vagy a szakmai vizsgán kell elkészíteni és szóban az adott szakma folytatásához szükséges ismeretek ellenőrzésére is kiterjedően megvédeni. Projektfeladatként - a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően - gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése vagy határozható meg.

261. § A szakmai vizsga magyarul vagy részben vagy egészben idegen nyelven is megszervezhető. Az akkreditált vizsgaközpont biztosítja, hogy az általa megszervezett valamennyi szakmai vizsga tekintetében legyen lehetőség magyar nyelven szakmai vizsgát tenni. A nem magyar nyelven letett szakmai vizsga az államilag elismert nyelvvizsgálóval nem egyenértékű, azt nem helyettesíti.

262. § (1) Szakmai vizsgát február-március, május-június és október-november hónapban lehet tartani (a továbbiakban: vizsgaidőszak). A részsakma megszerzésére irányuló szakmai vizsgát az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott időpontban lehet tenni.

(2) Az interaktív vizsgatevékenység országos központi vizsganapjait a szakképzésért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett közleményében - a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével - határozza meg a szakmai vizsga tanévét megelőző tanév májusának utolsó munkanapjáig. A projektfeladat vizsgaidőpontját az akkreditált vizsgaközpont határozza meg.

(3) A szakképzésért felelős miniszter nemzetközi szerződés, egyezmény, megállapodás, annak hiányában viszonyosság alapján engedélyezheti, hogy a külföldi vizsgázó a vizsgaidőszaktól eltérő időben tegyen szakmai vizsgát.

263. § (1) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az általa tanult szakma szakmai vizsgájára személyesen vagy meghatalmazott útján, írásban jelentkezik. A jelentkezési lapot az akkreditált vizsgaközponthoz kell benyújtani az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott formában. A jelentkezési laphoz csatolni kell a szakmai vizsgával kapcsolatos kérelmeket és az ilyen kérelem alapjául szolgáló okiratok másolatát.

(2) A jelentkezési lap benyújtásának határideje

a) a február-márciusi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszaktól megelőző év december hónapjának első napja,

b) a május-júniusi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszak éve február hónapjának tizenötödik napja,

c) az október-novemberi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszak éve augusztus hónapjának utolsó munkanapja.

(3) A jelentkező a szakmai vizsga megkezdéséig igazolja, hogy a szakmai vizsgára bocsátáshoz szükséges, a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott feltételekkel rendelkezik. Ha a jelentkező a szakmai vizsga megkezdéséig nem teljesíti vagy nem igazolja, hogy megfelel a szakmai vizsgára bocsátás képzési és kimeneti követelményekben meghatározott feltételeinek, a jelentkezését törölni kell.

264. § (1) A szakmai vizsga vizsgatevékenységei alól - a jogszabályban vagy a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kivétellel - felmentés nem adható.

(2) Mentessül a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység letétele alól az a vizsgázó, aki országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott követelményt teljesítette és a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Az e bekezdésben meghatározott felmentés esetén a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye jelesnek minősül.

- A 9. évfolyam után még a technikummal átjárható a rendszer, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és technikumi oktatásban. A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges:
- Azok a 9. osztályos szakiskolai tanulók, akiknek az első félévben a magyar nyelv és irodalom, történelem és társadalomismeret, idegen nyelv, matematika, szakmai alapozás tantárgyakból kapott osztályzatuk átlaga eléri a 3,8-at, írásbeli szülői kérésre a második félévtől a szakközépiskolai tagozaton tanulhatnak tovább.
- A hároméves szakmai képzést követő sikeres szakmai vizsgával jogot szereznek arra, hogy általános műveltségüket tovább fejlesszék, esti tagozaton 2 év alatt érettségi vizsgát szerezhetnek.
- Az érettségi vizsgára és szakmai vizsgára jelentkezés, illetve vizsgára bocsátás feltételei megegyeznek a továbbhaladásra vonatkozó feltételekkel. Az érettségi és szakmai vizsga

követelményeinek általában megfelelnek a szaktárgyi minősítés alapelvei is. A jelentkezés, illetve a vizsga elkezdésének feltétele a záró évfolyam eredményes befejezése az adott tantárgyból, illetve a tantárgy tanulására vonatkozó felkészülési követelmények teljesítése. A vizsgák szervezésének elveit a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról tartalmazza.

- A kollégiumunk az alapító okirat szerint 110 tanuló elhelyezését, gondozását teszi lehetővé. A tanulók felvételét a Szervezeti és Működési Szabályzat pontosítja, de annak állandó eleme legyen: kizárt tanulót az intézmény nem vesz fel. A tanulócsoportok száma a jelentkezők számától függően alakítandó ki. A csoportok vezetésével megbízott oktató-tanárok a tevékenységükért külön pótlékban részesülnek. A feladataikat az intézményvezető állapítja meg.

Tanulók átvétele

A tanulók átvétele

Iskolánkba való átvételre elsősorban azonos iskola típusból, technikumból vagy szakképző iskolából van lehetőség, azonos ágazat. A tanulók átvételére a tanév során bármikor lehetőség van.

- Az átvételhez kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelme szükséges, az addigi tanulmányi eredményt igazoló bizonyítvány és/vagy ellenőrző. Átvétel esetén a szaktanárok tájékoznak a tanuló ismereteiről és szükség szerint saját hatáskörben meghatározzák a hiányosságok pótlásának határidejét és ellenőrzésének módját.

Más iskolatípusból történő átvétel évfolyamismétlés nélkül :

9.évfolyamon legkésőbb október 30-ig jelentkezett, más iskola típusból érkező tanulót tudunk átvenni. Ekkor szaktanári irányítás mellett gondoskodunk a hiányosságok pótlásáról.

A tanuló átvételére lehetőség van évfolyamismétléssel abban az esetben, ha a tanuló más iskola típusban, vagy ágazatban illetve szakképesítésben a 9. évfolyamot elvégezte, és a szülő ezt kifejezetten kéri. A tanuló ilyenkor 9. évfolyamon kezd.

Átvételét minden esetben orvosi alkalmassági vizsgálat előzi meg

Beiskolázás műhelyiskolába

Azok, a klasszikus iskolai környezetben nehezen oktatható, fejleszthető fiatalok, tudnak ily módon részs szakmát szerezni, akik lemorzsolódnának, és végzettség nélkül lépnének ki a szakkézésből. A műhelyiskolába korábban lemorzsolódott, szakmával nem rendelkező fiatalok is bekapcsolódhatnak. A dobbantó programból a műhelyiskolába tovább lép tanuló/képzésben részt vevő személy a részs szakmával együtt alapfokú végzettséget szerez. Mivel a Műhelyiskola nem tanévhez kötött, így a tanulók beiskolázása folyamatosan történik.

A kollégiumi felvétel rendje

- A korábbi években kollégiumi tagsággal rendelkező tanulók, illetve szüleik május 31-ig kérhetik felvételüket a kollégiumba az intézmény jelentkezési lapján.
- Az intézmény június 15-ig értesíti őket a felvételtől.
- A kollégiumi elhelyezést az iskolába való jelentkezéssel együtt kell kérni.
  - Elutasítás esetén a jelentkezést követő 15 napon belül értesíti az intézmény a szülőket.
  - Felvétel esetén az iskolai beiratkozás napján kell jelentkezniük a kollégiumban felvételre.
- A beiratkozásra hozniuk kell a kedvezményes étkezésre jogosító igazolást.
- A felvételtől a kollégium vezetőjének meghallgatása után az iskola igazgatója dönt.
- A felvételnél előnyt élvez:
  - a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanuló, akinek intézeti elhelyezése nagykorúsága miatt szűnt meg.
  - az a tanuló, aki tanulmányi kötelezettségének kollégiumi elhelyezés hiányában nem tud eleget tenni.
- A kollégiumi elhelyezés egy tanévre szól.

- Externátusi elhelyezésre abban az esetben van lehetőség, ha a kollégiumban nincs szabad férőhely.
- Szabad férőhely esetén tanév közben is felvételt nyerhetnek a tanulók.

A tanuló elhelyezésének, jogviszonyának megszűnési szabályai, eljárási rendje

Megszűnik a tanulói jogviszony:

- Ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
  - A tankötelezettség utolsó éve augusztus 31. napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni.
  - Az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni.
  - Az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján.
  - Ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált, és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván továbbtanulni.
  - A tankötelezettség megszűnése után – ha a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad – a bejelentés tudomásulvételének napján.
  - **155. §** A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.
  - **156. §** A tanköteles tanuló tanulói jogviszonya nem szüntethető meg, ha a többcélú szakképző intézmény más intézményegységében a tanuló tanulmányainak folytatására lehetőség van.
  - A kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.
  - Annak a tanulónak, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette, a tanév utolsó napján (augusztus 31.).
  - nappali tagozaton annak a tanítási évnél a végén, amelyben betölti a 25. életévét,
- A kollégiumi tagság megszűnik:
- a tanév utolsó napján,
  - annak a tanulónak, akit fegyelmi úton kizártak az iskolából vagy a kollégiumból,
  - akinek tagságát étkezési díjfizetési hátralék miatt az igazgató megszünteti (Ez esetben az illetékes Gyermekjóléti Szolgálat intézkedését kell kérni),
  - aki a tagságáról lemond.

Az iskolából való távozás rendje

Amennyiben a tanuló jogviszonya bármely okból megszűnik, az alábbiak szerint kell eljárnia:

- a távozó tanuló – miután a szülő bemutatja a fogadó iskola befogadó nyilatkozatát – az iskola titkárságán megkapja a Kilépő lapot,
- az iskola könyvtárába vissza kell vinnie a kölcsönzött könyveket, és ezt a Kilépő lapon igazoltatnia kell,
- az iskola gazdasági irodájában lemondja az étkezést,
- bármilyen tartozása van az osztálya vagy az iskola felé, azt rendeznie kell,
- a titkárságon le kell adnia azt a Kilépő lapot, melyre a fenti igazolásokat beszerezte, és itt megkapja az Értesítést iskolaváltozásról nyomtatványt, mellyel a következő intézményben jelentkezhetsz,
- a fogadó iskola visszaigazolása után a tanulót törlik a tanuló nyilvántartásból és egyúttal megküldik a fogadó iskolának a szükséges dokumentációt (bizonyítvány, egészségügyi törzskönyv, dolgozat füzetek).

2.13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra, illetve természetismeret/egészségtan) és délutáni csoportfoglalkozásokon (T és B kategóriás jogosítvány megszerzésének alapfeltétele, hogy részt vegyenek és vizsgázzanak tanulóink) valósulhat meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az elsősegélynyújtás oktatásának célja az elsősegély iránt érdeklődő és azt elsajátítani szándékozó diákok felkarolása. A célok közt nem csupán az elsősegély-nyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek számonkérése szerepel, hanem élettani, egészségvédelmi és számtalan egyéb területtel kapcsolatos kérdések is. Egészségtudatos magatartás kialakítása, felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt, holisztikus szemlélet, szociális késések fejlesztése, internet használat stb.

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését az alapvető életműködések legfőbb zavarait
- az újraélesztés ABC-jének értelmét
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

Tanár segítségével sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

Amennyiben biztosított a külső szakember bevonása: Legyenek képesek:

- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
- a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
- a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,
- egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
- ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében · az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálat, a Vöröskereszttel

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

Komplex természettudományi tantárgy:

- rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- égési sérülések, forrázás.

Testnevelés: magasból esés.

- szituációs játékok,
- szerepjátékok,
- előadások, beszélgetések,
- filmek megtekintése.

3. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium egészségfejlesztési programja

Az Szkt. 33. § (1) bekezdés 101. § A tanuló iskola-egészségügyi ellátására az iskolaegészségügyi ellátásról szóló miniszteri rendeletet alkalmazni kell.

102. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(2) A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére terjednek ki.

(3) A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(4) A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(5) A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező

foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(7) A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel együttes megléte adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén képes integrálódni különböző közösségekbe,
- ha alkalmazkodni tud a változó terheléshez,
- ha individuális önállóságát megőrzi,

- ha képes megteremteni az összhangot a biogenetikai, fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei közt.

A WHO meghatározása szerint „az egészségfejlesztő iskola elősegíti, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen”. Az iskolának jelentős szerepe van tehát abban, hogy a tanulók fent említett feltételeknek megfeleljenek és ezáltal egészségüket megőrizhessék. Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű, tehát nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja, az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van, ha iskola minden tanulója és a teljes oktatói testület részt vesz benne, valamint, ha sikerül bevonni a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét is.

Az iskola egészségnevelési- és egészségfejlesztési programjában kiemelet szerepet szánunk a TIE (teljeskörű iskolai egészségfejlesztés) koncepcióban megfogalmazott fő alaptevékenységnek:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés és egyéb testmozgás
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a balesetek megelőzése és elsősegélynyújtás
- a személyi higiéné betartása

Jogszabályi háttér Az egészségnevelési- és fejlesztési program az alábbi jogszabályok és dokumentumok figyelembevételével készült:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Nemzeti Alaptanterv
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet
- A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014 (IV.30) EMMI rendelet
- A 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohány termékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- Az „Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program 2001-2010”
- Az „Egészséges Magyarország 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia
- Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja
- EMMI ajánlás a teljes körű iskolai egészségfejlesztés (TIE) tevékenységeiről
- a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II.7) Kormány rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

3.1. Helyzetelemzés

Az hogy, a diákok mit tartanak értéknek (idea, történet, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. A gyermekük tanintézeteként a Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium választó családokat általánosságban a szellemi értékek iránt igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertástól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás. A táplálkozás ahe-lyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében, kapkodva végre-hajtott kötelező penzum: a kultikus élvezet a könnyen elérhető, kevés idő alatt kevés eszközzel elfogyasztható egyhangú táplálékfelvétellel silányul.

A diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit. Az életkor előre haladtával ez a helyzet romlik: a kisgyerekek még elkísérik szüleiket a családi üdülőbe, hobbytelekre. A nagyobbak már önálló programot csinálnak, többnyire a városban.

A környező településekről bejáró tanulók, bár sok időt töltenek utazással, természetközeli életet élnek. Ez jótékony hatással van mind az egészségükre, mind a természetről alkotott ké-pükre, ismereteikre.

Az elmondottak indokolják az egészségnevelési és környezeti nevelési program létjogo-sultságát.

Az intézményben tágas terek, közlekedők, és tantermek mind rendelkeznek természetes megvilágítással, szellőztetési lehetőséggel, a tantermek bútorzata, az asztalok, székek mérete megfelel a középiskolások testi adottságainak. Az egészséges iskolai környezethez hozzátarto-zik a mellékhelyiségek, öltözők higiénikus volta. A fiatalok egészségnevelése kapcsán kiemelt szerepet kap a mozgás és a sport, ezt nagyban meg nehezíti, hogy iskolánk nem rendelkezik tornateremmel, csak egy tornaszobával, ami segíti a sportra való nevelést, hogy rendelkezik kondicionáló teremmel, kültéri kézilabda pályával, foci pályával, kosárlabda palánkkal és tá-volugrópályával rendelkezik. Az udvar további részét fákkal, cserjékkel beültetett árnyékos zöld felület teszi ki, ahol pihenő padok teszik kényelmessé a tanórák közti szünetek idejének eltöltését, illetve lehetővé teszik szabadtéri tanórák szervezését is. Az iskola orvosi szobával nem rendelkezik. Intézményünk rendelkezik saját étkezővel és büfével, melyek az egészséges táplálkozással kapcsolatos egészségnevelés fontos színterei.

3.2. Tárgyi feltételek

A tantermek felszereltsége megfelel a törvényi előírásoknak. Az egészségnevelési tevékenysé-gek megvalósításához szükséges eszközök többsége (pl. tantermi számítógépek, projektorok, sporteszközök, mérőeszközök stb.) rendelkezésünkre áll. Nehézséget jelent viszont a naprakész információk átadásához szükséges demonstrációs anyagok, szoftverek beszerzése, valamint a oktatók és diákok felkészültségét megalapozó szakkönyvek és folyóiratok biztosítása. Nem tel-jes körűen megoldott a továbbképzések és a külsős szakemberek bevonásával történő program-elemek kapcsán felmerülő költségek finanszírozása.

3.3. Személyi feltételek

Az iskolavezetés elkötelezett a teljeskörű egészségnevelés megvalósításában, az oktatói testület minden tagja ismeri a tantárgyához kapcsolódó egészségnevelési- és fejlesztési területek köve-telményrendszerét. Kiemelten nagy szerep hárul az osztályfőnöki munkaközöség tagjaira és a testoktató tanárra, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősre és a diákönkormányzat munkáját se-gítő oktatóra. Kollégáink közül az elmúlt években többen vettek részt mentálhigiénés tovább-képzéseken, mely nagyban elősegítheti az egészségnevelési munka hatékonyságát. Az iskolá-ban az iskolaorvosi és védőnői ellátás rendszeresen igénybe vehető. Feladataik elsősorban a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, az érzelmi és intellektuális fejlődés követését, és a kóros elváltozások korai felismerését, de e mellet bevonhatók az egész-ségnevelési program bármely elemébe. Sajnos iskolapszichológus nem áll rendelkezésre. Szük-ség esetén egy – egy területen pályázati források igénybe vételével célzottan hívunk meg elő-adókat, szakembereket, ismeretei révén olyan területeken is adhat segítséget az oktatói testület-nek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális felkészültséget követel.

Teljeskörű egészségnevelés nem képzelhető el a szülői közösség bevonása nélkül. A szülők a diákok egészséges életvitelének cselekvő alakítói. A szülők véleményét a szülői értekezleteken,

fogadóórák alkalmával ismerhetjük meg, ekkor gyűjthetjük össze a szülők által megfogalmazott problémákat, majd ezeket a felmerülő problémákat közösen – szülők, oktatók, diákok és más szakemberek együttműködésével - oldhatjuk meg.

Kapcsolati háló

Iskolánk kapcsolatban áll több az egészségnevelés és prevenció területén dolgozó, abban részt vállaló országos és regionális szervezettel, mint pl.:

- Magyar Vöröskereszt
- Encsi Rendőrkapitányság
- Család és gyermekvédelmi szolgálat

3.4.A program célcsoportja

A program elsődlegesen az intézményünkbe járó diákokat célozza meg, így a program tervezésekor figyelembe kell venni tanulóink korcsoporti jellemzőit, egészségügyi-, társadalmi- és szociokulturális háttérét is. Az iskola profiljából adódóan diákjaink jellemzően 14-21 éves korcsoportból kerülnek ki, többségük részben megfelelő családi háttérrel rendelkezik. Kiemelt figyelemmel kell kezelni a nehéz anyagi helyzetben, rendezetlen családi viszonyok között élő diákjainkat és külön figyelmet kell szentelni az esetleges SNI-s és BTM-es diákokra is. Egészségfejlesztési szempontból célcsoportnak kell tekinteni az intézmény minden dolgozóját, illetve programunkkal el kell érniük a szülőket is.

Célmeghatározás

A tanulók számára az iskola nem csak a tudás megszerzésének helyszíne, hanem személyiségfejlődésük, szociális fejlődésük helyszíne is egyben. Az itt kialakuló személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi élettel szintérré. Ezért is fontos az egészséges iskola megteremtése, mely nem csak külső körülményeiben, hanem szocializációs szerepében is olyan hely, ahol a diák otthon és biztonságban érezheti magát, ahol gondjait, örömeit megoszthatja, problémái megoldásához tanácsot és segítséget kérhet. Mivel a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában, ebben időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, viselkedési formákat, attitűdöket.

Célunk tehát, hogy a Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumában

- teljeskörű egészségnevelést biztosítson,
- egészséges környezetet teremtve elősegítse a tanulók és az oktatói testület és az itt dolgozók egészségének védelmét,
- megfelelő egészségügyi és prevenciók szolgáltatásokat nyújtson, és támogassa az oktatók, az egészségügyi szakemberek, a szülők és a diákok egészségneveléssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatos együttműködését.

Az egészségnevelés iskolai területei

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapeladat köré szerveződik, ezeken belül pedig több területen kell egészségnevelési tevékenységet folytatni.

Egészséges táplálkozás megvalósítása:

- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a táplálkozás és egyes betegségek kapcsolata
- diéták, táplálékérzékenységek, táplálékallergiák
- lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, felismerése
- fogyasztóvédelem, a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- divatok, reklámok, média hatása táplálkozásunkra

Egészségünk megőrzésében döntő fontosságú a korszerű táplálkozás megvalósulása.

- Elsősorban osztályfőnöki órákon tudatosítjuk ennek jelentőségét, igénybe véve szakemberek segítségét.
- Célunk, hogy minél több tanulónk vegye igénybe a menza szolgáltatásait.
- Az agrár szakmai órákon az étkezésben hasznos és fontos növényeket megismertetik a tanulókkal tanáraink.

- A minden évben megszervezésre kerülő egészségnap is lehetőséget biztosít az egészséges táplálkozás alapját szolgáló élelmiszerek megismerésére.

Mindennapi testnevelés megvalósítása:

- a mozgás fontosságának tudatosítása
- egészséges testtarás fontossága
- egészséges testkép kialakítása
- sport egészségügyi kockázatok, függőségek ismerete
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- a szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet.

A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése:

- a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a lelki egyensúly megteremtése
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete
- függőségek elkerülése
- személyes biztonság (közlekedés, önvédelmi technikák)
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése
- az aktív szabadidő eltöltésének módjai
- a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása
- a családi életre való nevelés

Mentálhigiénia - lelki egészségvédelem

- A hátrányos helyzetű, tanulási kudarcokkal küszködő, otthoni és iskolai meg nem értéstől szenvedő fiatalok érzelmi szálai lazák. A tanárnak a gyermek bizalmasává kell válnia, aki előtt szégyenkezés és szankcióktól való félelem nélkül megnyílhat. Legnagyobb felelőssége ebben az osztályfőnöknek és az ifjúságvédőnek van.
- Feladatot jelent az oktatói kollektíva számára, hogy a minden gyermekben benne rejlő, bármilyen irányban felbukkanó értékeket felszínre hozza, segítse a gyermeket ennek kibontakoztatásában amivel a frusztrált tanuló is sikerélményhez juthat.
- Hiba lenne mérlegelés nélkül eltüntetni a rossz tanulmányi eredményre hivatkozva épp attól a tevékenységformától, amelyet szeret és amelyben sikereket ér el.
- Az érzelmi labilitással küzdőkkel, a konfliktusokat elviselni kevésbé képesekkel, a személyes kapcsolatokat kialakítani és ápolni képtelenekkel toleránsnak kell lennünk. Mivel a oktató csak kivételes esetekben pszichológus, pszichiáter, ennél sokkal több nem várható el tőle. Az viszont igen, hogy ha felfedezi a kóros beilleszkedési zavart valamely tanítvány esetében, akkor megfelelő szakemberhez irányítsa őt.

Egészség-ismeretek hatékony, azaz készséggé válást eredményező oktatása:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás
- elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- a testi higiénia a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkohol-fogyasztás, kábítószer használatának megelőzése)
- nem szerhez köthető függőségek elkerülése
- a családtervezési módszerek ismertetése
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye

A személyi higiéniai szokások kialakítása

- Ezen a területen döntő jelentőségű a testnevelés órák és sportfoglalkozások, a tanüzemi gyakorlatok utáni tisztálkodási lehetőség biztosítása, ezen tevékenységek megfelelő öltözékben való üzése.
- Az ebéd előtti kézmosási lehetőség biztosítása a diákok számára.
- Az iskolai mosdók és WC-k állapotának megőrzése, kulturált használata.

- Az osztályfőnökök, a biológia- és testoktató tanárok különös gondot fordítanak a tisztálkodás fontosságának tudatosítására.
- A személyi higiénia, a mosakodás szokásainak, rendszerességének és alaposságának jelentőségét hangsúlyozzuk, elfogadtatjuk tanulóinkkal.

Baleset megelőzés, baleset elhárítás

- Az iskola gondoskodik a rábízott tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges feltételeinek megteremtéséről, a tanulók baleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről.
- Testnevelés, szakmai gyakorlatok tantárgyakból év elején balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni a tanulókat, melyről jegyzőkönyv készül.
- Veszélyes helyzet észlelése esetén a tanulók és dolgozók azonnali jelentési kötelezettséggel bírnak az iskola gondnoka vagy igazgatója felé.
- A baleset megelőzés részletes szabályait az iskola balesetvédelmi szabályzata, valamint Szmsz-e tartalmazza.

Az egészségnevelés iskolai szinterei

Az iskolai élet minden pontján meg kell jelennie az egészségnevelési elveknek, de kiemelten fontosak a következő szinterek:

- osztályfőnöki órák
- szaktantárgyi órák
- testnevelési órák
- szabadidős sporttevékenységek, sportkörök
- osztálykirándulások
- iskolai sportrendezvények – tanár-diák meccsek
- kiemelt rendezvények – Gazdász nap, Közismereti nap, Egészségnap
- iskolai egyéb rendezvények - szalagavató, iskolanapi programok, vetélkedők, versenyek, játékos programok
- DÖK és diák szervezésű rendezvények – túlélő túra

3.5.Módszerek

A hagyományos egészségoktató felvilágosítást fontosnak tartjuk és elsősorban az osztályfőnöki és biológia órák keretében valósítjuk meg, de teret kap alkalomszerű rendezvényeink során is. A hagyományos egészségoktató felvilágosítást azért alkalmazzuk, mert több és helyes tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motívációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni. A hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma: a diákság aktív és személyes bevonása nélkül történik, a hatékonyság növelése érdekében az információ átadás során törekszünk az interaktivitásra és kerüljük kimutathatóan alacsony hatékonyságú elrettentő képek, információk bemutatását.

Rizikócsoporthoz felismerése

– az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küszködő diákok számára speciális kezelést, pl. gyógytornát biztosítunk. A testoktatók szintén végeznek felméréseket fittségi vizsgálatokat. A korai felismerés a pszichológiai problémákkal küzdő diákok, csoportok esetén is rendkívül fontos, ebben nagy szerepük van a tanároknak, osztályfőnököknek, akik tovább irányíthatják az érintetteket a szakintézmények felé.

Serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások –megfelelő felkészültség mellett a módszer jól alkalmazható osztályfőnöki órák keretein belül, de az önismereti fejlesztés jó színtere az egészségnap ilyen irányú foglalkozásai.

Kortárssegítés és bevonódás – a kortárshatás hatékonysága a prevenciós tevékenységek és az érzékenyítés kapcsán kiemelkedő fontosságú, ehhez nyújt segítséget, ha az ilyen irányú foglalkozásoknak, képzéseknek teret engedünk az egészségnevelés kapcsán is. A saját tapasztalatok szerzését és megosztást segíti az Iskolai Közösségi Szolgálat is.

Kiemelt egészségnevelési területek Dohányzás A bevezetett törvényi szigorítások ellenére diákjain körében továbbra is problémás terület a dohányzás és az ellene folytatott közdelem. Életkori sajátságnak tekinthető, hogy a tizenévesek elsősorban szabadidős tevékenységeik keretén belül fogyasztanak dohányipari termékeket. Az országos statisztikai adatok szerint 15–18 éves lányok 14 százaléka dohányzik, ugyanebbe a korcsoportba tartozó fiúknak viszont csaknem a negyede.

Iskolánk tanulóinak körében a dohányzók aránya nagyjából az országos átlagot tükrözi. Egészségnevelési célunk ennek az aránynak, illetve a rászokás kockázatának csökkentése. A hagyományos egészségnevelési módszerek mellett kiemelt fontossága van a pozitív kortárshatás erősítésének. Az ismeretátadás során az elrettentés helyett a pozitív elkerülő attitűd megerősítésre kell a hangsúlyt helyezni. A dohányzás témakörét egészségtan órák, osztályfőnöki órák, egyéb rendezvények során járjuk körbe.

Alkoholfogyasztás A WHO korábbi jelentése szerint globálisan a 15 évnél idősebb személyek átlagosan 6,2 liter tiszta alkoholnak megfelelő szeszesitalt fogyasztanak évente. A 15 éves, vagy annál idősebb magyar népesség ennek a kétszeresét fogyasztja. A hazai elkeserítő adatok még inkább szükségessé teszik, hogy tanulóink körében széleskörű egészségnevelési intézkedéseket tegyünk annak érdekében, hogy az alkoholfogyasztás és az abból származó egészségügyi következmények, ártalmak mértéke csökkenjen a fiatalok körében. Célunk, hogy diákjain sokrétű információhoz jussanak ahhoz, hogy elsajátíthassák a kulturált és mértékletes alkoholfogyasztás szabályait, felismerjék magukon és embertársukon az esetleges alkoholmérgezés tüneteit, tudják, hogyan juthatnak, illetve segíthetnek másoknak megfelelő segítséghez jutni akut, vagy idült alkoholprobléma esetén.

Legális és illegális kábító- és tudatmódosító szerek - Drogstratégia A 2013-ban hatályba lépett Nemzeti Drogellenes Stratégia alapvető szemléleti kerete „az egészség és az egészséget támogató folyamatok, illetve az ezekhez vezető személyes, közösségi, környezeti feltételek erősítése”. A Stratégia kimondja, hogy az „egészség, az egészséges életmód, mint érték és erőforrás minél több ember számára váljon követhető és követendő mintává”. Ezáltal „várható egy olyan társas környezet kifejlődése, amelyben jelentősen kisebb a legkülönbözőbb függőségi, illetve a lelki egészséget és az életvezetést negatívan érintő problémák kialakulásának lehetősége”. A Stratégia a prevencióval kapcsolatban 10 szintéren határoz meg feladatokat, melyek egyike a köznevelési rendszer, így iskolánk működésének is szerves részét képezi az ilyen irányú prevenciós tevékenység.

Az ESPAD 2015-ös adatai szerint a kutatásukban megkérdezett 9-10. évfolyamos diákok 26,8%-a vallotta, hogy fogyasztott már életében valamilyen tiltott vagy legális drogot. A fiúk 25,9%-a, a lányoknak pedig 27,6%-a fogyasztott már valamilyen visszaélésre alkalmas szert élete során. Csaknem minden ötödik diák próbált már tiltott szert, minden hatodik vett be gyógyszert orvosi javaslat nélkül, és minden tizedik kipróbált már valamilyen, a piacon újonnan megjelenő designer drogot. Mivel korábban átfogó helyi felmérés nem készült, abból kell kiindulnunk, hogy iskolánk diákjainak érintettsége vélhetően tükrözi az országos átlagot.

Iskolánk munkája során szem előtt tartja a Nemzeti Drogellenes Stratégiában megfogalmazott - az iskolai egészségnevelés keretein belül feladatot adó – prioritásokat, melyek a kábítószer-megelőzéssel kapcsolatban a következők:

- Szermentes életformát népszerűsítő programok számának növelése;
- A teljes körű iskolai egészségfejlesztési programok 2022-re érik el a tanulók 50%-át;
- A kábítószereket kipróbáló és alkalmasszerűen használó serdülők aránya az adott korosztályon belül csökkenjen 10%-kal;
- Csak szakmai ajánlással rendelkező és minőségbiztosítási rendszert tartalmazó egészségfejlesztési programok valósulhassanak meg Magyarországon, beleértve ebbe a köznevelési intézmények tevékenységét is;

- A lelki egészség fejlesztését, az alkoholprobléma és más viselkedési függőségek kezelését célzó stratégiákat és programokat hangolják össze a drogellenes stratégiával.

Ennek megfelelően az iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak és rendezvényeinek keretén belül – amellet, hogy szermentes, biztonságos környezetet biztosítunk - törekszünk jó és a diákok számára is vonzó alternatívákat nyújtani. Iskolánk szakmai programja gazdag olyan programokban (kirándulások, táborok, sport-, szakmai- és diákrendezvények stb.), melyek szerhasználat nélkül is egészséges izgalmakhoz, élményekhez juttatják a tanulókat.

Szemléletes és testközeli élményekkel (előadások, beszélgetések, filmek, színházi előadások, személyes példamutatás stb.) szeretnénk elérni, hogy a szer kipróbálók száma csökkenjen, az első kipróbálás időpontja kitolódjon, vagy be se következzen. Szemléletformáló módszerekkel szeretnénk elérni, hogy a szerhasználat a már fogyasztók körében ritkuljon. A drogokkal kapcsolatos egészségnevelési tevékenységek az egyes korosztályoknak megfelelő módon, más területekkel összehangoltan és az iskola összes diákjának elérésével zajlanak. A prevenció tevékenység mellett feladat még a korai felismerés, kezeléshez segítség, kárenyhítés és a nyomon követés is. Az osztályfőnökökön túl jelentős szerep hárul a szaktanárookra, a védőnőre, iskolaorvosra, pszichológusra is. Ahhoz, hogy a rendszer további tagjaihoz eljussanak az érintettek, fontos a diákokkal olyan bizalmi viszonyt kiépíteni, ahol a problémák hamar felszínre kerülhetnek, ez csak nyílt és elfogadó légkörben valósulhat meg, ahol a drog nem tabu téma.

A hatékonyság fokozásának érdekében tájékoztatás és ismeretterjesztés útján elő kell segíteni a szülőkkel való szorosabb együttműködést. Ennek elsődleges szinterei a szülői értekezletek fogadóórák és családi rendezvények. A szülői kör bevonása alapozhatja meg, hogy az iskolai keretekben megvalósuló törekvések az iskola falain túl, a tanulókat körülvevő családi körben is érvényesülhessenek.

Az oktatói testület szakirányú továbbképzése és érzékenyítése alapfeltétele a célok megvalósulásának. Ennek érdekében az egészségnevelési program felelősei folyamatosan tájékoztatják kollégáikat a lehetőségekről, szakmai szervezetek tevékenységeiről, felhívásairól. A tájékoztatás mindenki számára hozzáférhető helyen (faliújság, honlap, könyvtár, értekezletek, diákfórumok: zárt csoportok, facebook stb.) és formában kell, hogy megvalósuljon.

Rövidtávú egészségnevelési célkitűzések

Célkitűzés	Helyzetértékelés	Feladat	Módszer	Elvárt eredmény
A tanulók táplálkozási szokásainak javítása.	Az iskolában szervezeten működő közétkeztetés által biztosított meleg ebédet kevesen veszik igénybe, diákjaink zöme nem ebédel, vagy más módon oldja meg ezt a főétkezést.	Egészséges étrend propagálása, elfogadtatása diákjaink körében	előadás, tájékoztatás, beszélgetés, tudatosítás, vita	Csökken azon tanulók száma, akik nem esznek meleg ételt a nap folyamán. Csökken a csökkentett cukor, zsír és sótartalmú ételeket elutasítók száma.

Tudatos élelmiszer vásárlás szokásainak kialakítása diákjaink körében.	A diákok vásárlási szokásai jobbra impulzívak, élelmiszer választásuk gyakran nem életkoruknak és testi igényeiknek megfelelő.	Iskolai büfé választékának javítása, korcsoport biológiai igényeihez igazítása. A diákok vásárlási szokásainak fejlesztése.	egyeztetés, meggyőzés, minta állítás, beszélgetés, tudatosítás	Csökken a koffein tartalmú, magas cukortartalmú folyadékok fogyasztása. Csökken a magas szénhidrát tartalmú édes-ségek és a csipsz félék fogyasztása.
Lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, korai felismerése	Az iskola tanulói között az utóbbi években megemelkedett a táplálkozási zavarokkal küzdők száma. A betegség jeleit az érintett kortársai, baráti köre nagyobb eséllyel detektálhatja, mint a oktatók, szülők.	A tanulók ezen szembeni előítéleteinek, tévhiteinek felszámolása. A kortársak felkészítése a betegség gyanúja esetén szükséges segítő teendőkre. betegségekkel	előadás, tájékoztatás, beszélgetés, tudatosítás, szerepjáték	A veszélyeztetett tanulók hamarabb kerülnek a segítő személyek látókörébe, korábban indulhat meg az egészségügyi és pszichológiai kezelés, ezáltal csökken a súlyosabb esetek száma.
Egészségkárosító étrendű diétát folytató tanulók számának csökkentése.	A serdülőkorú gyerekek egy részének nagyon fontos természetes testalkatuk módosítása. A lányok inkább a súlycsökkentés, míg a fiúk az izomnövelés érdekében követnek gyakran ártalmas étrendi előírásokat.	Képessé kell tenni a diákokat, hogy különbséget tudjanak tenni jó és káros étrendek között. Elfogadóbbá kell tenni a gyerekeket saját és társaik testi adottságaival szemben.	előadás, vita, tájékoztatás, beszélgetés, tudatosítás, példa állítás, pozitív megerősítés	Növekedjen az elfogadóbb, magasabb szintű önismerettel és önbecsüléssel, egészségesebb énképpel és testképpel rendelkező fiatalok száma.
A jelenleginél több diák válasszon szabadidős tevékenységnek szabadban végzett sporttevékenységet, mozgásos játékot, vagy természetjárást.	A tanulók napjuk jelentős részét töltik a négy fal között, illetve gépjárműben, vagy tömegközlekedési eszközön. Ez a mozgásszegény napirend nem kedvez szervezetük optimális fejlődésének.	A mozgás fontosságának tudatosítása, a mozgás szervezet fejlődésére gyakorolt pozitív hatásainak megismertetése a diákokkal, és pozitív attitűd kialakítása a sza-	tájékoztatás, szemléltetés, példa állítás, pozitív megerősítés, be-mutató,	Magasabb résztvevői létszám a tömegsport- és sportszakköri foglalkozáson, iskolai szervezett túrákon, nyári- és sítáborokban.

		badtéri tevékenységekkel szemben.		
Gerincbántalmak, testtartási- és ízületi problémák korai felismerése és megelőzése diákjaink körében.	Napjaink fiataljainak mozgásszegény életmódjából adódóan a gerincet érintő elváltozások magasabb arányban jelennek meg a gyerekeknél. Ezt súlyosbítja, ha a fokozott okostelefon használat miatt hosszú időn át kényszertartásban van a fej és a vállöv, túlterhelődnek a csukló és kézfej ízületei.	Az iskolaorvosi vizsgálatok rendszeres ismétlése, célirányos gyakorlatok bevezetése testnevelési órákon, gyerekek tájékoztatása a kockázati tényezőkről, és az elváltozások korai tüneteiről.	szűrővizsgálatok, mérések, tájékoztatás, tudatosítás, szemléltetés	Kevesebb tanulónál alakul ki komolyabb kezelést igénylő elváltozás, több tanuló ismeri és tartja be a mobil eszközökhöz kapcsolódó egészségmegőrző szabályokat
Diákjaink dohányzási, alkohol- és drogfogyasztási szokásainak feltérképezése, rendszeres monitorozása.	A hatékony egészségnevelés megvalósításához elengedhetetlen a célcsoport szokásainak, érintettségének ismerete, meghatározott időközönkénti felmérése.	Információgyűjtés a tanulók tájékozottágáról, érintettségéről.	kérdőív	Átfogóbb ismeretre teszünk szert tanulóink attitűdjéről, érintettségéről, mely eredmények az egészségnevelési tevékenységünk fejlesztéséhez.

A oktatói testület egészségnevelési kompetenciáinak növelése.	A oktatói testület elkötelezett az egészségnevelési program mellett, de a visszajelzések alapján a kollégák egy részének gondot okoz egyes területek szakszerű kezelése.	Fel kell térképezni a szoba jöhető továbbképzések lehetőségét, biztosítani kell a kollégák számára a módszertani- és szakmai szakanyagok hozzáférési lehetőségét.	In-formációgyűjtés, tájékoztatás, megbeszélés	Növekszik az oktatók hozzáértése, pozitív megerősítést és visszajelzést kapnak, mely növeli elköteleződésüket és aktivitásukat az egészségnevelés területén.

4. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium oktatási programja

A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

4.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Az intézményben tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat, valamint azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a **Mellékletek** tartalmazzák.

A rendelkezésre álló szabad órakeret felhasználásánál az alábbi szempontok dominálnak:

- a heti óraszám nem haladja meg a 32 órát, a tanulók túlterheltségének elkerülése érdekében, illetve azért, hogy a diákoknak biztosítani tudjuk a felzárkóztatás, korrepetálás, és a tehetséggondozás lehetőségét;
- a 9-12. évfolyamon előtérbe kerül a közismereti érettségi vizsgára való felkészülés;
- a 13. évfolyamon 8 óra szabadon tervezhető órakeret a szakmai vizsgára való felkészülést támogatja.

4.2. A Közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az intézményben folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolában megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Ennek érdekében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait; a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése,

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés fejlesztése.

2020. szeptember 1-től:

Óraterv a kerettantervekhez – 9-13 évfolyam					
Technikum		Mezőgazdasági ágazata			
Tantárgyak	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.	13.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	5	3+1	3+2	0
Idegen nyelvek	4+1	4	3+1	3	3+1
Matematika	4+1	4+1	3+1	3+1	0
Történelem	3	3	2	2	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	1	0	0	0	0
Testnevelés	4	4	3	3	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy *	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	2
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2: Magyar nyelv és irodalom 1 óra és Idegen nyelv 1 óra	2: Magyar nyelv és irodalom 1 óra + Matematika 1 óra	2
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	10
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Rendelkezésre álló órákeret	34	34	34	34	34

*Komplex természettudományos tantárgy keretein belül: Biológia, Földrajz és Kémia

A szabadsáv terhére növeltük a kötelező és választható érettségi tárgyak óraszámát.

Érettségire felkészítő tantárgy: előrehozott érettségi sikertelen vizsgája esetén adott tárgyból érettségire felkészítőn vesz részt.

2020. szeptember 1-től

Óraterv a kerettantervekhez – 9-11. évfolyam Szakképző Iskola Mezőgazdasági ágazata/Vendéglátás, turizmus ágazat			
Tantárgyak	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2	2	2
Idegen nyelv	2	1+1	1
Matematika	2	2	1
Történelem és ársadalomismeret	3	0	0
Természetismeret	3	0	0
Testnevelés	4	1	1
Osztályközösség-építő Program	1	1	1
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1
Összes közismereti óraszám	17	8	7
Ágazati alapoktatás	16+1	0	0
Szakirányú oktatás	0	25+1	25+2
Tanítási hetek száma	36	36	31
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34

A szabadsáv terhére növeltük az ágazati alapoktatást és a szakirányú oktatást. Az első három évfolyam, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyam.

4.3. Kerettantervek a képzés első három évfolyama számára

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	7 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2 óra	1 óra	1 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>8 óra</i>	<i>7 óra</i>
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	25 óra	25 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	1 óra	2 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>26 óra</i>	<i>27 óra</i>
Heti összes óraszám		34 óra	34 óra	34 óra

Célok, feladatok

A szakképző iskola különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségterületek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

Szemponatok a tanulók értékeléséhez

A tanuló továbbhaladásának követelményeit az egyes iskolák szakmai programja tartalmazza.

A tanulói teljesítmények értékelésének a középiskolai szakaszban továbbra is három fő célja van: visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról és a diákok erős és gyenge pontjairól, hozzájárulni a nyelvtanulási motiváció fenntartásához és további erősítéséhez; valamint erősíteni a tanulók reális önértékelését. Negyedik értékelési szempontként ebben az oktatási szakaszban belép az egyre önállóbb, öntevékenyebb nyelvtanulás és nyelvhasználat, amelyet a teljesítmény értékelésével bátorítani kell.

A kerettantervi célok között a korábban elsőbbséget élvező beszédértés- és beszédkézség-fejlesztés helyett a 9-13. évfolyamokon a nyelvtudás fejlesztése a mind a négy készségterületen komplexen történik. Az értékelés ebben a szakaszban mind a négy alapkészségre egyenesen kitér. Alapelve, hogy értékeléskor a tanár mind a tanórai, mind a tanórán kívüli tanulói teljesítményeket értékelje. Az értékelés elsődleges célja ne a negatívumok kiemelésére, hanem a teljesítmény, hozzáállás, motiváltság, öntevékenység javulására koncentráljon.

A tanulói teljesítmény értékelésének nem elsődleges formája a célirányos számonkérés, sokkal inkább az egyes idegen nyelven végzett egyéni, páros vagy csoportos tevékenységek

minősítése. A gyengébben teljesítő diákoknak több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak.

Feltétlenül kerülni kell a hagyományos „felelés” jellegű számonkérést, mivel ez egyértelműen hozzájárul a gátlások erősödéséhez.

Ebben a korban a tanulók önértékelése már igen fejlett, tisztában vannak saját erős és gyenge pontjaikkal, így egyre inkább felelőssé válnak saját nyelvtudásuk fejlesztéséért.

A teljesítmények értékelésekor továbbra is *fontos alapelv*: a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük, szemben a nyelvről való ismeretekkel.

A teljesítmények értékelésének és a folyamatos önfejlesztésnek elengedhetetlen feltétele, hogy a *diákokat ne csak megtanítsuk nyelvet tanulni, hanem fokozatosan kialakítsuk bennük az igényt arra, hogy az idegen nyelvet önállóan és természetesen használják*. Váljon az idegen nyelvi kommunikáció életük részévé a nyelvhasználat minden területén. Alakuljon ki bennük az az igény, hogy egyes idegen nyelvi kudarcaikat ki tudják elemezni, és a tanár segítségével kezelni tudják. Tudjanak önállóan fejlődni. Egyértelműen tudatosuljon bennük, melyik nyelvtanulási stratégiának, tevékenységnek mi a célja, mi a várható kimenete, és ők maguk mit tehetnek esetleges problémáik megoldásáért. Mivel a nyelvtanulás során gyakori az egyéni különbségekből fakadó változatos teljesítmény, a diákoknak egyénre szabott stratégiákat kell alkalmazniuk, és ez külön törődést kíván a nyelvtanár részéről. Idegen nyelven kommunikálni öröm, ezt kell erősítenie a tanulói értékelésnek.

Fontos, hogy a tanulók a tanév során olyan számonkérési formákkal adjanak számot tudásukról, amik megegyeznek az érettségi vizsgák formáival, ezzel is segítvén őket a sikeres vizsgához.

Minden tanegység végén terveztünk összefoglaló órákat és számonkérést, hogy a vizsgafelkészítés fázisában legyen lehetőség minden témakörből ellenőrizni a megszerzett tudást.

Az értékelés módjai: önértékelés, tanulói értékelés (pár-, csoportmunkában), szóbeli értékelés; írásbeli, főleg ösztönző-formáló (formatív) értékelés; minősítő-szelektáló (szummatív); összegző-lezáró értékelés (osztályzás).

4.4.A közismereti keretantelvekben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg. Olyan területek egymástól független és összehangolt fejlesztését jelentik, amelyek a nevelési folyamat alapvető célját képezik, jóllehet konkrét tantárgy formájában nem kerülnek megjelenítésre a keretantelvek között. A fejlesztések azonban alapfeladat egy egészséges és jól működő társadalom kialakításához.

4.4.1. Erkölcsei nevelés:

Alapvető célja, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. A oktató, sőt azon túl az iskola minden dolgozója saját magatartásával, viselkedésével, öltözködésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. Minden egyéb nevelési cél csak ezen az alapon bontakoztatható ki. A hitelesség kérdése megkerülhetetlen. A társadalmi viselkedés általános szabályai, az erkölcsi értékrend átadása, hagyományozódása minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik, az említett tanári viselkedésformákon túl az iskolai, órai rend megszervezésében, kommunikációban, kiszámíthatóságban. Konkrét területként az erkölcsi neveléshez az állampolgári ismeretek tantárgy, valamint az osztályfőnöki foglalkozások anyaga kapcsolódik, továbbá a hivatalos és nem hivatalos iskolai rendezvények vonatkozásában minden esetben fő üzenetként kell, hogy megfogalmazásra kerüljenek az erkölcsi neveléssel, s ennek céljaival összhangban lévő üzenetek.

4.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Intézményünk kiemelt céljai közé tartozik ez a terület, az iskolavezetés alapvető filozófiája az, hogy csak

egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő, mind szűkebb, mind tágabb pátriánkban. A tanulókat körülvevő fizikai környezetnek ezt kell sugároznia, ezért az intézmény közösségi tereinek ilyen jellegű dekorálása, díszítése alapfeladat. A magyar, a történelem, a földrajz és az osztályfőnöki órákhoz kapcsolódó közvetlen formában fontos e terület fejlesztése. Ezen túl minden iskolai rendezvény, a nemzeti ünnepektől az osztálykirándulások megszervezéséig, az itt elérni kívánt célok jegyében történnek. Az intézmény igyekszik megragadni saját lehetőségein túl minden olyan pályázati formát, amelyből ezek a feladatok finanszírozhatók.

4.4.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. A közügyekben való részvétel - a megfelelő tájékozottság és megalapozott ismeretek alapján - a nyugati típusú demokráciákban az állami és társadalmi élet mozgatórugója. Erre kötelességünk felkészíteni tanulóinkat. Miután az e témakörben tárgyalt területek sok szállal kapcsolódnak egymáshoz, demokráciát működtető öntudatos állampolgár nevelése nagyban kapcsolódik az itt tárgyalt témakörök összhangjához. Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és ismerő generációkat neveljünk, amelyek állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit. A témakörök alapvetően a történelem és az osztályfőnöki órák anyagához tartoznak, amelynek keretében a lehetőségek szerint, különböző hivatalok meglátogatását is tervezhetjük, ahol a tanulóink információt nyerhetnek arra vonatkozóan, hogy milyen állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, és ezeket hogyan alkalmazhatják. (pl. rendhagyó testületi ülés a városi hivatalban, NAV előadás az adózásról és az adórendszeréről..... stb.)

4.4.4. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló fejlődés fejlesztő képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Az ember társas lény, de az csak akkor gyakorolható megfelelően, ha saját személyiségének ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá. Jelen terület fejlesztése alapvetően osztályfőnöki feladat, az osztályfőnöki órák anyagának része kell, hogy legyen, ezen kívül az iskola megragad minden olyan lehetőséget, akár nem hivatalos keretek között is, amelyek ezen célok fejlesztését szolgálják. Ide tartozik minden olyan Diáknapi, illetve egyéb rendezvény lehetőség, ahol előadás, vagy gyakorlati foglalkozás keretében e kérdéskörrel foglalkoznak.

4.4.5. A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van, a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában. A család a társadalom építőköve. Napjainkban, amikor azt látjuk, hogy tanulóink jelentős része rossz családi körülmények között él, az ez irányba tett törekvéseink, amely a komfortos családi élet bemutatása és propagálása elsőrendű kérdés. A biológia és az osztályfőnöki órák anyagához tartozó terület, valamint azokon túl minden olyan rendezvény célját és anyagát képezhető fejlesztési terület, ahol akár saját oktatói előadás formájában, akár iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársai által történt ismertető előadás olyan eszköz lehet, amely a családi életre való nevelés vonatkozásában megkerülhetetlen. Ebben a kérdéskörben az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdésével is, amely az osztályfőnöki tananyag része, és iskolánk orvosa és védőnője közreműködésével kerül megszervezésre.

4.4.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A magyar nyelvben az egészség a teljességre utal, amely tartalmazza a megfelelő fizikai és mentális állapotot. Meggyőződésünk, hogy a kettő nem független egymástól, ezért fejlesztése is csak együttesen lehet eredményes. E témakörhöz a testnevelés, a biológia és az osztályfőnöki tantárgyak tartoznak. Azon kívül minden adódó lehetőség esetén olyan szakkör és foglalkozás, amely az e témakörben jelentkező célok megvalósítását szolgálja. Ide tartozik még a meghatározott előírások alapján a tanulók egészségügyi szűrése, és lehetőség szerint vé-

dönői és orvosi jelenlét biztosítása az iskola területén. A különböző szakszolgálatokkal együttműködve, szülői együttműködés esetén megkeressük a lehetőséget a mentális problémák szakavatott kezelésének a biztosítására is.

4.4.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti Alaptanterv ösztönzi a személyiségfejlesztő, oktató oktatást, melynek része az akadályozott, hátrányban lévő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Jelen világban, amiben élünk, az elidegenedés és az individualizmus olyan fajta mértékét mutatja, amely már akadályozza a normális társadalmi működés megvalósulását. Feladatunk a másokért való munka, amely akkor teljesedik ki igazán, ha azt a tanuló teljesen önkéntes alapon, saját meggyőződéséből teszi. Iskolánk diákjai megtapasztalhatják az elesett, magukra maradt emberek helyzetét, amelyből fakadóan felmérhetik azt, hogy bármilyen kis segítség is nagyon fontos lehet. Az előírásoknak megfelelően végezzük az érettségihez szükséges önkéntes munkaórák megszervezését és lebonyolítását.

4.4.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességekre tekintettel használni. A 21. század nagy kihívása az energiagazdálkodás kérdése. Intézményünk példamutatással igyekszik elől járni ebben a témakörben, minden olyan pályázati lehetőséget megragad, amely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja. Ezeknek a témaköröknek jelentős területe a természettudományos tantárgyak és a biológia anyagai közé tartozik, ahol az adott anyaghoz kapcsolódóan igyekszünk megvilágítani a szükséges ismereteket erre vonatkozóan. Az iskolai rendezvények alkalmával ezen témakörben több előadás került szervezésre, amelyre a későbbiekben is törekedni fogunk.

4.4.9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanuló életkorához igazodva, és lehetőségéhez képest – átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. Intézményünk jellegéből fakadóan a pályaorientáció a mindennapok része. Intézményünkben a szakmai oktatás erről a témakörrel szól. A tanulók látókörének szélesítése, a munka világának kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a pályaválasztáshoz. Tanulmányi kirándulások szervezése, a képzésformákhoz és-köthető ismeretterjesztő előadás iskolánk életében mindennapos dolognak számít, amelyre a későbbiekben is nagy figyelmet fogunk fordítani. Jó kapcsolatot ápolunk szakmai szervezetekkel (pl.: Munkaügyi Központ, Nemzeti Agrárkamara) akik rendszeresen keresnek minket, programjukba illesztett pályaorientációs programokkal.

4.4.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Ez a terület közvetlenül a szakképzés vonatkozásában tananyagként megjelenik. Célunk, hogy ezen említett területen is ismereteket nyújtsunk tanulóinknak, hiszen jól látható tény, hogy a mögöttünk hagyott időszak számos rossz példát hozott arra vonatkozóan, hogy családok és emberi sorsok mehetnek tönkre, amennyiben nem kellően fölkészült az illető ezen a téren. Az adott témakörre vonatkozó információk osztályfőnöki óra keretében kerülnek átadásra.

4.4.11. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a médializált globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsósorban tudjanak azok mögé látni. A mindennapok világa a médiában kommunikál és manipulál, éppen ezért minden olyan tantárgy vonatkozásában, ahol ez szóba kerülhet, elsősorban informatika és osztályfőnöki órákon a tananyaghoz kapcsolódóan, annak kiegészítéseként a médiát tudatosan is helyesen használó diákokat kívánunk nevelni. Ezen kívül pályázati úton, ha van lehetőség médiatudatosságra nevelési programokon való részvétel segítése. (pl. Bűvös – völgy)

4.4.12. Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Ezért azon túl, hogy megfelelő szemléltető eszközökkel készül a tanítási órára, valamint használható logikus és egyértelmű óravázlatot diktál és ad közre, emellett minden tantárgy tanulásának megkezdése idején a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánl a diákok számára. Igény és szükség esetén az iskola megkeresi annak a lehetőségét, hogy azon tanulóknak, akik erre rászorulnak és igénylik, a felzárkóztató foglalkozások keretein belül tanulási technikák tanítását is lehetővé tegye. Az osztályfőnöki tananyaghoz kapcsolódóan az osztályfőnök maga, vagy ha hozzá jobban értő szakembert talál, akkor a felkért személy tartson előadást különböző tanulási módszerek és technikák ismertetésével kapcsolatban.

A GINOP-6.2.3-17-2017-00007 „A szakképzési Intézményrendszer Átfogó Fejlesztése” című pályázat megvalósításához

A GINOP 6.2.3-17 Operatív Program A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése tárgyú felhívására konzorciumként a

- Lippai János Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola
- Vay Ádám Gimnázium Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
- Serényi Béla Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola
- Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola
- Tokaji Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
- Bárczay János Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
- Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
- Westsik Vilmos Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola

támogatási kérelmet nyújtott be az intézmények fejlesztése érdekében.

Az intézmények helyzetelemzése során elkészültek a problémalisták, a feltárt problémák közül kiemelésre kerülő kulcsprobléma, hogy az intézményekben magas a lemorzsolódás, sokan hagyják el intézményeket anélkül, hogy végzettséget, képzettséget szereznének. Az ok-okozati hierarchiát felállítva világossá vált, hogy ennek okai eltérőek, amelyek különböző beavatkozásokot igényelnek.

Az alábbi két kulcsprobléma került meghatározásra:

a) Érdektelenség, kilátástalanság, jövőkép hiánya:

Rendkívüli mértékben megnőtt a tanulásban motiválatlan, a jövőbeli kilátással nem rendelkező tanulók száma. Ezeknek a tanulóknak az iskolába járással kapcsolatos attitűdjéből hiányzik az a fajta céltudatosság, amellyel egy határozott jövőképet tudnának maguk elé állítani. A motiváció, az energia egyik forrása a vonzó, pozitív jövőkép. A motiválatlanságnak, érdektelenségnek többféle eredője van, amelyben hangsúlyosan szerepet játszik az a fajta szociokulturális környezet, amelyben ezek a gyerekek felnőnek, amelyben élnek, és amely meghatározza a mindennapjaikat. Ennek a problémának a megfelelő kezelése határozott módszertani megújulást követel a tantestülettől.

b) Az intézmények és a oktatók nincsenek felkészítve a változásokra, a végzettség nélküli iskola elhagyás kezelésére, a fejlesztések meghatározására, ezek végrehajtására:

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, különleges, minden gyermeknek egyéni nevelési-oktatási szükségletei, igényei, lehetőségei vannak. Egyesek alul teljesítenek, mások messze meghaladják bizonyos területen a többi társukat. Vannak olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a speciális nevelési-oktatási szükségletekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az iskolában, ők alkotják a végzettség nélküli iskolaelhagyók legnagyobb hányadát. Esetükben a nevelésükhöz szükséges módszertani háttértudás megfelelő ismerete nélkül az előrelépés szinte lehetetlen.

Súlyos problémát okoz az intézmények digitális oktatáshoz meglévő eszközparkjának elavultsága, alacsony száma, hiánya. A oktatótestület és a oktató munkakörben foglalkoztatott szakemberek folyamatos szakmai fejlődését szolgáló képzéseken, továbbképzéseken való részvétel, folyamatos szakmai fejlődés biztosítása.

Az alábbi célok kerültek meghatározásra:

A tanulói motiváció erősítése. A hiányzások csökkentése.

- Tanulóink motivációjának mérése, elemzése
- Változatos pedagógiai módszerek alkalmazása
- IKt eszközök alkalmazása
- Drogprevenciós, egészség-megőrző, mentálhigiénés, szexuális felvilágosító tevékenységek
- Példakép/jövőkép program

Tanulói fejlesztések, a képzs hatékonyságának növelése érdekében

- Fejlesztő csoportok kialakítása, a tanulói készségek és képességek fejlesztése
- A tanulói készségek, képességek fejlődésének nyomon követése

Tanulóink életpálya – építésének segítése

- Pályaorientációs tevékenység beindítása, fenntartása
- Pályaorientációs rendezvények szervezése

A végzettség nélküli iskolaelhagyás – az esetek többségében - nem egy adott esemény következménye, hanem évek során halmozódó problémák és konfliktusok eredménye. Minél korábbi szakaszban avatkozunk be a fiatalok lemorzsolódási folyamatába, annál nagyobb az esély arra, hogy az adott fiatal középfokú végzettséget szerez.

Leggyakrabban az alábbi jelek hozhatók összefüggésbe a lemorzsolódás veszélyének megállapításával:

Számszerű dokumentációhoz köthető jellemzők:

- hiányzás
- romló tanulmányi átlag
- évismétlés

Viselkedéshez köthető előjelek:

- unalom a tanórák alatt, alacsony motiváció
- drasztikus viselkedésváltozás a tanulónál (agresszió, visszahúzódomá válás stb.)
- kiközösítő magatartás vagy kiközösítettség

Egy szisztematikusan felépített intézményi szintű korai jelzőrendszer működési modellje tehát az lehet, hogy egyrészt a meghatározott háttér adatok alapján egy előszűrést végzünk, amellyel azonosítjuk a potenciálisan lemorzsolódás veszélyének kitétt fiatalokat; másrészt például a hiányzás, a tanulmányi átlag, az évismétlés folyamatkövetésével, továbbá viselkedéshez köthető előjelek figyelése alapján folyamatos riasztó rendszert működtetünk a veszélyeztetettség megállapítására.

Arra kell törekednünk, hogy minden tanulót bent tartsunk az iskolában és minden hozzánk járó fiatal középfokú végzettséget tudjon szerezni.

4.5. Kompetenciák alkalmazása a nevelésben, oktatásban

A NAT 2020 és az Európai unió által ajánlott kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve határozta meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

Kulcskompetenciáknak tekinthetők ~~mindenekelőtt~~ a társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való

összekapcsolását segítő képességek. A kulcskompetenciák, mint például a szociális kompetenciák (ideértve például a kooperációt); a tanulási képességek, a személyes képességek, a közéleti vagy a gazdasági életben való részvételhez kapcsolódó képességek mindig komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett, témaspecifikus szakértelemre és jól működő alapképességekre lehet ráépíteni. A kulcskompetenciák alkotóelemei között rendkívül nagyok az egyéni különbségek, ezért fejlesztésük differenciált tanulás-irányítást igényel. A tanulók ilyen jellegű teljesítményében az öröklött képességeken kívül a szociális környezet hatásai és a tanulási alkalmak mennyiségi és minőségi jellegzetességei jelentős mértékben közrejátszanak. Mindezen jellemzőket a tanulás tervezése során is fontos figyelembe venni.

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis, többfunkciós egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse, be tudjon illeszkedni a társadalomba és foglalkoztatható legyen. A kulcskompetenciákat, a kötelező oktatás illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. A későbbiekben, az egész életen át tartó tanulás során mindenféle tanulás alapját ezek a kompetenciák képezik

Kulcskompetenciák területei

- **A tanulás kompetenciái**

A „tanulás tanulása” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában. Részt képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – otthon, a munkahelyen, az oktatásban és képzésben – történő alkalmazásának képessége. Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására. Cél, hogy a tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, támogatást.

- **A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)**

A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben anyanyelven és idegen nyelven az egyéni igények és szükségletek szerint.

- **A digitális kompetenciák**

A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

- **Matematikai, gondolkodási kompetenciák**

A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejben és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai kompetencia a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok) használatára való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően.

- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**

A személyes kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A társas kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-, mind a magánélet területén.

- **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**

A gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, szobrászat és festészet – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában. Tanítványainknak meg kell ismerkedniük a műalkotások elemzésének eszközrendszerével, véleményt kell tudniuk alkotni művekről, képessé kell válniuk az önkifejezésre, saját nézőpontjuknak mások elképzeléseivel való összevetésére. Nyitott, érdeklődő, mások és saját környezetük és kultúrájuk által fogékony fiatalokat kell nevelnünk, akik képesek a művészi önkifejezés megértésére és a mindennapi emberek által küldött „üzenetek” kódolására és dekódolására.

- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák**

A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyulás, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság.

4.6.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalóításának módja

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést, testmozgást a Szakképzési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- • tanórai keretben,
- • délutáni sportkörök formájában;
- • délutáni egyéb mozgásos tevékenységet igénylő diákkörök (pl. tánckör) formájában;
- • a tanuló kérheti intézményen kívüli rendszeres, igazolt sporttevékenységének vagy egyéb mozgásos tevékenységének beszámítását.

Az iskola a következő kínálatokat és lehetőségeket nyújtja a rendszeres sportolás terén tanítványainak:

Heti két tömegsport-foglalkozáson a szerényebb képességű tanulók is játszhatnak és versenyezhetnek az egyéb sportágakban is megrendezett házbajnokságokon.

Aktuálisan részt veszünk más intézmények, városi rendezvények által megszervezett sporteseményeken, versenyeken.

Rendelkezünk kondicionáló teremmel.

Röplabdapályát alakítottunk ki

Lehetőséget adunk iskolán kívüli városi sporttevékenység folytatásához (főleg küzdősport, súlyemelés, foci területén)

A 9. évfolyamtól jelentős terhelést jelentenek a szabadban végzett szakmai gyakorlatok is, ahol az időjárás kedvező és kedvezőtlen hatásaival is edzi tanulóinkat.

Rendelkezünk kerékpárokkal, amelyekkel kerékpártúrákat szervezünk, diákjaink számára.

Felmentés heti két testnevelésóra alól a következő esetekben lehetséges:

Az intézményvezető által engedélyezett kérelem esetében, amelyhez csatolnia kell az egyesületi sportolói igazolását.

- A könnyített testnevelési csoportba sorolt tanulókat a testnevelési órák keretén belül differenciáltan foglalkoztatjuk.
- Egészen kivételes esetben elképzelhető a tanuló teljes felmentése az iskolai testnevelés alól.
- A helyzet nem ideális, mert a tanulóknak csak kis százaléka folytat aktív sporttevékenységet. Célunk érdekes programok szervezésével megsergetetni a mozgást. (helyi túrák, kirándulások, kerékpártúrák szervezésével)

4.7. A választható tantárgyak, foglalkozások továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

A választható tárgyak, foglalkozások listáját a *Képzési Program* tartalmazza.

A tanuló a fakultatív foglalkozásokról illetve a kötelezőn kívüli tevékenységekről a folyosókon és az aulában elhelyezett faliújságon keresztül, oktatójától és osztályfőnökétől a megfelelő időben értesül. A tanuló a megadott határidőket betartva a foglalkozást vezető oktatón keresztül jelentkezhet választható foglalkozásokra, amelyeken jelentkezése után a részvétele kötelező.

Ha az intézmény személyi feltételrendszere lehetővé teszi, hogy a szorgalmi időszak kezdetén egyes tantárgyakból a tanuló oktatót, illetve tanulócsoporthoz válasszon, erre az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem útján nyílhat lehetőség, mely a következőket tartalmazza:

- az elbocsátó csoportvezető oktató egyetértése,
- a fogadó csoport oktatójának egyetértése.

A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a szakképző intézmény tanulóinak közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését a szakképző intézmény kötelezően vállalja, továbbá a tanulók milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

A 100/1997. sz. Kormányrendelet alapján az érettségi vizsga kötelező és választható vizsgatárgyakból áll. A vizsgázó - függetlenül attól, hogy intézményünkben milyen szintű vizsgára készült fel - dönthet abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból. Az érettségi vizsga megszervezésénél és lebonyolításánál a mindenkor érvényes vizsgaszabályzat szerint járunk el.

Választható érettségi vizsgatárgyak a technikumban, melyre intézményünk vállalja a felkészítést:

- Középszinten: biológia, testnevelés
- Emelt szinten: biológia, testnevelés

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Az érettségi bizonyítvány megszerzése, továbbá a tanulói jogviszony megszűnése utáni érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga.

Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a *Mellékletek* tartalmazzák. Az érettségi vizsga témaköreit a az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet határozza meg.

4.8. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Minden tantárgyból a tantervi követelményeket és az értékelés módját a tanulókkal a tanév elején ismertetni kell. Tanév közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal kell értékelni.

Elméleti órákon és a gyakorlati foglalkozásokon érdemjeggyel kell értékelni a tanulók tudását, ismereteinek gyakorlati alkalmazását, gyakorlati készségük fejlődését, és lehet értékelni az elméleti és a gyakorlati foglalkozásokon való aktív részvételüket. Érdemjeggyel értékelhető a tantárgyhoz kapcsolódó szakköri munka, versenyen való részvétel, egyéb gyűjtőmunka.

A tanuló munkanaplójára, vagy dolgozataira törtéjegy nem adható.

Az érdemjegy meghatározásánál a tanuló tárgyi tudását, az ismeretek önálló alkalmazásának fokát, a tanuló fejlődését is figyelembe kell venni.

A tanulói teljesítmény értékelését az érdemjegy adásával egy időben indokolni kell a tanulónak. Az írásbeli számonkérés javítása, értékelése 2 héten belül meg kell történnjen.

A tantárgyi érdemjegy minősítése nem lehet a fegyelmezés eszköze.

Egységes követelmények szerint kell elbírálni a tanulók tudását, munkáját. Az elbírálás - a tantervi követelmények és a tanuló szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati teljesítményének egybevetésével ötfokozatú skálán történik.

Az oktatók minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és a mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket. Az oktatók a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-5), félév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).

A tanulók magatartását és szorgalmát félévente osztályzat formájában értékeljük.

A pedagógiai folyamat gyakorlatában az osztálynaplóban tanulónként minimálisan félévenként a következő osztályzatszám rögzítése szükséges:

- heti 1 óra esetén min. 3 jegy
- heti 2 óra esetén min. 4 jegy
- heti 3 óra esetén min. 6 jegy

Az osztályzatnak elsősorban azt kell tükröznie, hogy a tanév végén a tanuló milyen mértékben felel meg a helyi tantervben rögzített követelményeknek.

Minden esetben az adott érdemjegyeket és osztályzatokat a tanuló – kérés esetén a szülő – számára szóban indokolni kell. Az érdemjegyekről minden esetben tájékoztatni kell a tanulót.

Az iskola oktatói személyes felelőséggel döntenek az osztályozás-értékelés kérdésében. Döntésüket azonban indokolni kötelesek, ha erre az oktatói testület igényt tart.

A tanuló érdemjegyeiről és magaviseletéről az iskola félévkor az e-ellenőrző, tanév végén bizonyítvány útján tájékoztatja a szülőket.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái

A tananyag elsajátításának számonkérése történhet szóbeli, illetve írásbeli feleltetéssel. Nagyobb témakör lezárása témazáró, illetve úgynevezett "nagydolgozattal" zárul, melynek időtartama egy, maximum két tanóra lehet. A rövidebb időtartamú, részismeretet számonkérő „kisdolgozat” vagy röpdolgozat időtartama max. 15 perc.

Az írásbeli beszámoltatás rendje

Röpdolgozat az adott órára feladott tananyagból íratható, nem kell előre bejelenteni.

A témazáró dolgozat várható időpontját a téma megkezdésekor meg kell határozni, a pontos időpontot pedig 1 héttel előbb be kell jelenteni.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

Egy napon csak maximum két tantárgyból íratható témazáró dolgozat. Amennyiben a tanuló hosszabb ideig hiányzott, előre egyeztetett időpontban pótolnia kell a témazáró dolgozatot.

Az írásbeli beszámoltatás értékelésben betöltött szerepe

A röpdolgozat jegye egyenértékű egy szóbeli felelettel. A témazáró dolgozat jegye a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál duplasúlyal szerepel a többi jegyhez képest.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

A tanulók a szóbeli feladatokon kívül rendszeres írásbeli házi feladatot kaphatnak az alapkészségek fejlesztése, az elméleti ismeretek alkalmazása, és a matematikai műveletek begyakorlása céljából.

A feladatok kiadásánál a következő szempontokat célszerű szem előtt tartani:

- a házi feladat témájában kapcsolódjon a tanórai anyaghoz és a tanórán kapott útmutatás alapján tegye lehetővé az önálló ismeretszerzést;
- az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli vagy szóbeli feladat másik változatában ismétlő, gyakorló jellegű legyen;

- figyelembe véve, hogy a tanulók egy része kollégista, illetve bejáró, csak olyan feladat adható, amelyeket a tanulók otthoni körülmények között is meg tudnak oldani;
- humán jellegű tantárgyaknál a házi feladatok elkészítése szolgálja a kifejezőképesség javítását;
- szakmai tantárgyaknál házi feladat lehet a gyakorlatok során megszerzett ismeretek rögzítése, gyakorlása.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a szakmai gyakorlatokat. Az idegen nyelvi csoportok kialakításánál figyelembe vesszük a tanulók előképzettségét, lehetőséget biztosítunk az általános iskolában tanult idegen nyelv tanulásának folytatására. Amennyiben a kompetenciamérések eredménytelensége alapján szükségesnek tartjuk, a 9. évfolyam osztályainál a matematika, a magyar nyelv és irodalom, kommunikáció tantárgyakat is csoportbontásban tanítjuk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek, logikai kompetenciák fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

További csoportbontásról a finanszírozási feltételek, az osztálylétszámok és személyi feltételek alapján az éves tantárgyfelosztás előkészítésekor dönt az oktatói testület.

A választható foglalkozások esetében választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön, régióinkban a következő nemzetiségek élnek: roma, német, ukrá, szlovák.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola szabadidős foglalkozások keretében biztosítja.

Célok és feladatok

Az általános iskolában tanult hon- és népismeret tananyag szükség szerinti bővítése, kiegészítése lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére. A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

A nemzetiségekről szóló oktatás szinterei:

- A következő tanítási órák: történelem, földrajz, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: projektek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, kiállítások megtekintése, színház és múzeumlátogatások
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

A településen élő német, szlovák, lengyel nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

1. A magyarországi nemzetiségek történelme napjainkig
  - mely történelmi korszakokban, miért, kiknek a szervezésében zajlott
  - a nemzetiségek magyarországi településrajza
  - a magyar történelmi eseményekben játszott szerepük
  - napjainkban a nemzetiségi tudat, lét szabad megélése, törvény által biztosított gyakorlása
2. A magyar és a nemzetiségi nyelvek egymásra hatása, az egymástól átvett és használt szókincs
  - családi rokon kapcsolatra utaló szavak
  - foglalkozások neve
  - eszközök neve
  - helyiségek, ételek, ruhadarabok, stb.
3. A nemzetiségek jellegzetességei

- lakóházak
  - berendezési tárgyak
  - gazdasági épületei
  - ruházat
  - étkezési szokások
  - családi és egyházi ünnepek, szokások
  - dalok, táncok, hagyományok
4. A nemzetiségek napjainkban működő szervezetei, kulturális egyesületei
    - alkotmányos jogaik
    - országos önkormányzatuk
    - helyi önkormányzatuk
    - helyi kulturális egyesületeik
  5. A nemzetiségek és az anyanemzetek mai kapcsolata, a testvérvárosi együttműködés bemutatása

4.9.A korábbi tanulmányok és előzetes tudás beszámítása intézményünkben

Tanulmányok alóli felmentések

Az első évfolyam másodosok féléve szakmai tartalmának teljesítése két módon történhet minden szakma esetében:

- A tanuló igazolja, hogy más intézményben már teljesítette a szakma az első évfolyamát,
- Az intézmény által összeállított különbözeti vizsgát a tanuló sikeresen teljesíti.

Az ágazati vizsga alóli felmentés szabályai

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben résztvevő személynek, aki korábbi tanulmányait, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorolta beszámítással vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinkre egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

Szakmai megnevezése	KKK-ban szereplő ágazati alapvizsga megnevezése, ami alapján a felmentés adható az adott szakmai ágazati oktatása alól
Gazda	Mezőgazdaság és erdészet alapvizsgával rendelkezik
Mezőgazdasági technikus	Mezőgazdaság és erdészet alapvizsgával rendelkezik
Szakács	Vendéglátás – turizmus alapvizsgával rendelkezik

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesítheti

- az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- a szakirányú oktatás kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

4.10. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskolai egészségnek ejlesztésnek kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskolapedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete;
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;
- az értékek ismerete;
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat;
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben;
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete;
- a tanulás és a tanulás technikái;
- az idővel való gazdálkodás szerepe;
- a rizikóvállalás és határai;
- a szenvedélybetegségek elkerülése;
- a tanulási környezet alakítása;
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témák:

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése;
- az egészséges táplálkozás témái;
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás;
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció;
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat);
- a testi higiénia;
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés);
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás);
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás;
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos részletes szabályozást az *Egészségfejlesztési program* tartalmazza.

Környezeti nevelési elvek

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek, ezért nagyon fontos, hogy az intézményben minden dolgozó a diákokkal együtt részt vegyen, illetve feladatot vállaljon a *Szakmai Program* megvalósításában. Az oktatók, az adminisztratív és technikai dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.

Az iskola környezetnevelési programja

Az ember jelenléte a Földön törvényszerűen azt jelenti, hogy el is pusztítja létfeltételeit? Hogyan tudjuk megőrizni egészségünket, egészséges környezetünket? Ismernünk és tudnunk kell, hogyan működik a természet, amelynek részei vagyunk, és amelynek épsége létünk alapvető feltétele. Ismernünk és tudnunk kell, hogy mi minden veszélyeztet bennünket és világunkat; jogos önvédelemből.

Mikor ismeri fel az ember, hogy a „békés” termelésbe is belepusztulhat, ha a gazdálkodás következményeit nem veszi figyelembe.

Bármi, amit teszünk, vagy ártalmas a környezetre, vagy kíméli azt. Miért csak a „sok kis rossz” összegződhetne naggyá...?

Közmondássá vált: Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan”

Azaz: „Figyelj a Földre és cselekedj ahol vagy!

Iskolánk sajátos jellegéből adódóan nem csak az épített környezet használói vagyunk, hanem a természeti környezet alakításáért is felelősséget kell, hogy vállaljunk.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk széleskörű képzési formája 9. évfolyamtól a 14. évfolyamig terjed. Szerteágazó szakmai képzéseinkben a környezeti nevelésnek kiemelt szerepet biztosítunk, hogy a jövő szakemberei képesek legyenek az egész világot érintő környezeti ártalmak, problémák csökkentésére, az eredeti állapot helyreállítására.

Az iskola, mint helyszín, mint “zöld millió” jelenik meg és járul hozzá a gyerekek személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékoságára, életvitelére. Az oktatók, a dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra-nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.

Célok:

- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig) az ökológiai szemléletmód segítségével;
- rendszerszemléletre való nevelés;
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári és egyéb közösségi felelősség felébresztése;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata;
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése;
- globális összefüggések megértetése;
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

Hitvallás

A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakmai képzés minden területe feladatának tekinti.

Az intézmény helyi adottságait kihasználva, beépíti a *Képzési Programba* a természeti értékeknek a minél jobb megismerését.

Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.

Konkrét célok

- A képzés területén a tantárgyi rendszerbe (hagyományos ill. nem hagyományos keretek között) minél szélesebb körben beépítjük a környezeti nevelés alapelveit.
- A tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából a család, az iskola, a település és a nemzet színterén.
- A környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása.

Konkrét feladatok

- Az oktatott ágazatnak megfelelően a korábban tanult általános ismeretekre építve megismertetni a szakma speciális környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésköreit.
- A szakmai képzésben megismertetni a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát.
- Kialakítani a környezetvédelmet, az ergonómiát, a munkavédelmet, a biztonságtechnikát és a munkaszervezést összekapcsoló szemléletmódot. Képesek legyenek szakmájuk káros környezeti hatásainak csökkentésére, elkerülésére.
- Tanulóink számára természetes legyen a takarékos anyag-, víz- és energiafelhasználás.
  - A település, illetve annak környezetének megismerése, a környezetvédelemmel foglalkozó cégek bemutatása.
  - Az iskola környezetének felfedezése, védelme, gondozása.

- • A szelektív hulladékgyűjtés működtetése.
- • Ismerjék meg a szakmájuk veszélyes hulladékait és kezelésükre vonatkozó szabályokat.
- • Törekedjenek a munkájuk során keletkező maradékok, hulladékok felhasználására, újrahasznosítására.
- • Természettudományi vetélkedő - környezetvédelem témakörrel.

Az iskolai környezet

Az iskola épülete és működtetése

A helyzetelemzésből világosan kiderül, hogy iskolánk egészséges, szép környezettel rendelkezik. A tiszta, ízléses környezet kialakításához további munka szükséges. Az egészségesebb, környezetbarát légkör kialakítását csak környezettudatos magatartással, a termek, folyosók és a közösségi terek díszítésével, „zöldítésével” biztosíthatjuk.

Iskolai életvitel

- Az iskola udvarának és parkjának ápolásában, a szerves hulladékok felhasználásában, újrahasznosításában az iskola minden tanulója vegyen részt!
- Ismerjék meg a szakmájuk múltját!
- Az iskolai jeles napok, ünnepek megtartásával a hagyományőrzést erősítjük.
- A diákönkormányzat “zöld szemmel” tevékenykedik; mellyel szem előtt tartja a diákok és az iskola érdekeit (pl. iskolai étkezés minősége, iskolakörnyéki közlekedés, higiénés viszonyok, könyvtári állomány összetétele stb.).

Minőségfejlesztés

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyeduralkodó, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkozunk, a tanuló teljes személyiségét fejlesztjük.

Az oktatók környezeti nevelési gyakorlatának színvonala a következő szempontok alapján mérhető:

- Rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Hassa át felkészülésüket az együttműködésre törekvés.
- Biztosítsák tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjanak alkalmat az önálló elemzés, értékelés tanulói megfogalmazására.
- Biztosítsanak lehetőséget arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson.
- Szervezzék meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsák a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének.

4.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön.

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

Fontos feladatunknak tekintjük a rászoruló tanulók megkülönböztetett segítését, fejlesztését.

Különös figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt veszünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Feladatunk az esélyteremtés, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása a oktató-oktató munka minden területén:

- a tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében, különösen a :
  - a sajátos nevelési igényű tanulók,
  - a beilleszkedési, tanulási- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók
  - a tehetséges gyermekek (tehetségfejlesztő szakkörök, műhelyek)
  - a hátrányos szociokulturális családi háttérből érkezők

Esélyteremtés:

- a fegyelmezés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a pályaaorientációban, a pályaválasztásban,
- a partnerekkel való kapcsolattartásban (szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel).

Folyamatos feladataink

- A kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásának vezetése.
- Szociális hátrányok enyhítése, kulturális hiányosságok pótlása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése.
- Társadalmi beilleszkedés, integrálódás iránti motiváció erősítése, fenntartása.
- Oktatóink differenciált tanítási módszerekkel és értékeléssel biztosítják, hogy minden tanuló egyéni képességei szerint haladhasson.
- A lemaradókat, nehézségekkel küszködőket tanulószobával, korrepetálással, egyéni képességek szerinti fejlesztéssel segítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkentése érdekében rendszeres kapcsolatot kell tartanunk a szülőkkel, a tanulókkal, a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogprevenciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.
- Rendszeresen figyeljük azokat a pályázatokot (pl. Mentori program, Szabóky Adolf tanulmányi ösztöndíj), amelyek tanulóink esélyegyenlőségének javítását szolgálják, és lehetőség szerint részt veszünk azokon.
- Segítenünk kell a fogyatékkal élőkkel (pl. az intézmény akadálymentességének folyamatos biztosításával),
- Meg kell akadályozni a tanulók bármilyen jellegű hátrányos megkülönböztetését (pl.: etnikai).
- Személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés: a tanulók toleranciaképességének, a kisebbség és többség, a másság elfogadása gyakorlatának kialakítása, közéletiségre nevelés.
- A tanulók elemi műveltségbeli és munkakultúrájának megalapozása.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. Az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Tanulóink számára biztosítjuk a kollégiumi elhelyezés lehetőségét, ahol szervezett szabadidős programokkal, rendszeres tanulási tevékenységgel, különböző foglalkozásokkal

és a tanulásban való egyéni segítségnyújtással segítjük a tanulói hátrányok kompenzálását.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő foglalkozások

Ezzel a problémával küzdő gyermekek számára a segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok részvételével, valamint a szülő támogatása mellett végrehajtott személyre szóló feladat.

A tanulási kudarcok okai igen szerteágazók lehetnek, eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása, így elsődleges feladatunknak az okok felderítését, majd az okot megelőzését tartjuk. Az elmaradás jellegzetes oka a képességekben keresendő.

Az emiatt hátrányba kerülő tanulók részére:

- a szociálisan hátrányos helyzetű beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küszködő tanulók részére fejlesztő órákat szervezünk,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését biztosítjuk,
- támaszkodunk a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl.: szakértői bizottság) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységére.
- a pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben testületi összefogással és a szülők bevonásával, súlyosabb esetben szakemberek igénybevételével tervezzük,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezünk,
- a szabadon tervezhető tanórán kívüli foglalkozások arányainak kialakításánál a tehetséggondozás és felzárkóztatás szempontjai döntő, meghatározó szerepet játszanak.

A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

4.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Kiemelkedő teljesítményt nyújtó, valamint az iskola hírnevét öregbítő tanulók a tanév során dicséretben, illetve jutalmazásban részesülnek.

A tanulói teljesítmények fokozása érdekében az elismerést, mint alapvető ösztönzési eszközt rendszeresen alkalmazni kell.

A jutalmazás időbeni megjelenése szerint lehet, rendszeres, alkalmi és hagyományokon alapuló.

A jutalmazás, dicséret történhet szóban és írásban.

Az intézmény dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- kitűnő tanulmányi eredményt ért el,
- tanulmányi munkáját kiemelkedően,
- kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- a különböző szintű tanulmányi versenyeken kiemelkedő eredményt ért el,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ért el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet,
- tartósan vagy kiváló eredménnyel záruló munkát végez,
- egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez.

Tanulóközösségek is jutalmazhatók akár tanulmányi (osztály), akár diákmozgalmi munkáért.

A jutalmazásra javaslatot tehet:

- a tantestület bármely tagja,
- a oktatótestület,
- a diákönkormányzat,
- a szülői szervezet
- sportegyesület, sportkör,
- önkormányzat,
- gyakorlati munkáltató,
- egyéb szervezet.

A jutalmak odaítéléséről a oktatótestület dönt.

A dicséretetek és jutalmazások formái

- Igazgatói dicséret,
- Intézményvezetői dicséret,
- Igazgatóhelyettesi dicséret,
- Szóbeli osztályfőnöki dicséret,
- Írásbeli osztályfőnöki dicséret,
- Szaktanári dicséret,
- Szakoktatói dicséret,
- Szaktárgyi dicséret,
- Oktatótestületi dicséret (általános tanulmányi dicséret-körlevélben hirdetendő),
- Kollégiumvezetői dicséret,
- Oktatótanári dicséret,
- Csoport oktatói dicséret,
- Diákönkormányzat – vezetői dicséret,
- Általános tanulmányi dicséret,
- Az iskola alapítványa által adományozott címek, díjak, könyv vagy pénzjutalom

Igazgatói, intézményvezetői és igazgatóhelyettesi írásbeli dicséretben részesülhet a tanév során az a tanuló:

aki iskolai szinten vagy az iskolát képviselve kiemelkedő teljesítményt nyújt, példaként állítható az egész tanulóközösség elé.

Kritériumai:

- országos tanulmányi versenyeken részt vesz,
- kiemelkedően magas színvonalú iskolai közösségi munkát végez,
- az iskola hírnevét növelő tevékenységet folytat, illetve műsorban vesz részt,
- ünnepi megemlékezésen szerepel,
- 3 osztályfőnöki dicsérete van,
- értékteremtő munkát végez.

Az a tizenkettedik osztályos tanuló, aki négy éven át kitűnő tanulmányi eredményt ért el, oklevelet és könyvjutalmat kap, melyet a ballagási ünnepélyen vehet át.

A dicséretet az egész tanulóközösség tudomására kell hozni, be kell vezetni az elektronikus osztálynaplóba és az ellenőrző könyvbe.

Osztályfőnöki szóbeli dicséretet az a tanuló kaphat:

aki apróbb közösségi megbízatásokat vagy apróbb közösségi feladatokat teljesít. Dicséretre érdemes az a tanuló is, akinél a tanulmányi eredményében tartósabb javulás mutatkozik.

Osztályfőnöki írásbeli dicséretet az a tanuló kaphat:

a tanév során, aki a következő kritériumok alapján példaként állítható az osztályközösség elé:

- valamilyen helyi vagy megyei versenyen helyezést ért el,
- többször, jól végez osztályközösségi munkát,
- példamutató, szolgálatkész, tisztelettudó magatartású,
- az osztályban kiemelkedik szorgalmával, tanulmányi munkájával,
- tanulmányi eredményében lényeges javulás következett be,
- szóbeli osztályfőnöki, 3 szaktanári dicsérete van,
- iskolai rendezvényeken, illetve ünnepélyeken színvonalasan szerepel,
- egyéb esetben.

Az osztályfőnök a dicséretet a tanulóközösség tudomására hozza, bejegyzi az elektronikus osztálynaplóba és az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket.

Szaktanári dicséretet, tantárgyi dicséretet az a tanuló kaphat:

- A tanév során, aki a szaktárgyi ismeretek elsajátításában kiemelkedő teljesítményt nyújt. A szaktanár a dicséretet a tanulóközösség tudomására hozza, bejegyzi az elektronikus osztálynaplóba és az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket.
- A tanév végén, aki tanulmányi kötelezettségét az adott tárgyból az egész tanév során példamutatóan és kiemelkedő szinten teljesítette.
- Egy-egy tantárgyban tanulmányi versenyen való részvételért, ott nyújtott teljesítményért.
- Sportversenyen való részvételért, ott nyújtott teljesítményért.

A tantárgyi dicséretet a szaktanár adja, amelyet az osztályfőnök az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatába bejegyez.

Oktatótestületi vagy általános tanulmányi dicséretet az a tanuló kaphat:

aki tanulmányi kötelezettségeit a tanév során a tárgyak többségéből kiemelkedően, de a többi tárgyból is egyenletesen teljesíti. A dicséretet az osztályfőnök (több szaktanárral egyetértésben) kezdeményezi, a tantestület dönt az odaítéléséről. A dicséretet az igazgató hirdeti ki. A dicséretet az anyakönyv és a bizonyítvány rovatába be kell jegyezni.

A Gazdász Alapítvány által adományozott díjak az alapítvány alapító okiratában foglaltak szerint kerülnek átadásra az intézményben.

A dicséretes és sikeres tanulók nevét közzé kell tenni az intézmény faliújságján, honlapján.

Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményű tanuló igazgatói és általános oktatótestületi dicséretét nyilvánosság előtt is elismeri az iskola. Ugyanez az elismerés illeti meg a tanulmányi és kulturális versenyek, pályázatok győzteseit, az iskola jó hírét egyéb módon öregbítő tanulókat.

A jutalmazók köre

- az intézmény,
- Bárczay család,
- Szántói Gazdász Alapítvány.

Jutalmak:

- Bárczay Ilona és Miklós Díj,
- Szántói Gazdász Alapítvány díjai, pénzjutalma,
- Könyvek,
- Pénzjutalom,
- Elismerő oklevél,
- Ajándécsomag,
- Tárgyjutalom,
- Jutalomkirándulás,
- Jutalomtevékenység.

A tanulók jutalmazásával kapcsolatos szabályok

Szk. tv. 64. § [A tanuló jutalmazása]

(1) A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért a házirendben meghatározottak szerint jutalmazni kell.

(2) A szakképzésért felelős miniszter díjat, kitüntetést alapíthat az országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményeken kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, elismerése céljából. A díj, kitüntetés kedvezményezettjeinek körére az igazgató tehet javaslatot.

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elve

A magatartás és a szorgalom minősítésére az osztályfőnök tesz javaslatot. Figyelembe kell vennie az osztályban tanító tanárok észrevételeit.

A javasolt minősítést egy héttel az osztályozó értekezlet előtt be kell jegyezni a naplóba. Az oktatói testület meghatározza a követelményeket, valamint a vitás magatartás minősítéséről vita esetén az osztálybeli oktatók szavazattal döntenek.

Változtatási javaslat esetén és a „példás”, illetve „rossz” és „hanyag” minősítésekről az osztályozó értekezlet többségi szavazattal dönt.

A magatartás értékelésének elvei

Példás (5) Magaviselete, kötelességteljesítése példamutató, felelősségteljes. Rendszeresen bekapcsolódik az iskola- és osztályközösség programjaiba. Nem kaphat példás minősítést az adott félévben az a tanuló,

- a.) akinek elégtelen osztályzata van, b.) akinek igazolatlan órája van.

Jó (4) Magaviselete nem kifogásolható, a házirendet betartja, iskolai kötelezettségeinek eleget tesz, súlyos vagy ismételt fegyelmező intézkedésben nem részesül. Nem kaphat jó minősítést az a tanuló:

- a.) aki tanulmányait elhanyagolja és emiatt félévkor vagy év végén kettő vagy több elégtelen osztályzatot kap
- b.) aki maximum 9 órát hiányzott igazolatlanul és ezt több, mint két tanítási napon gyűjtötte össze,
- c.) aki legalább 3 büntetéssel rendelkezik a fokozottság elve szerint (osztályfőnöki vagy ennél magasabb fokozatú)

Változó (3) Magaviselete kifogásolható, a kötelességteljesítésében hiányosságok tapasztalhatók; súlyos vagy ismételt fegyelmező intézkedésben részesült.

Rossz (2) Az iskola fegyelmét bomlasztja, társaira káros hatással van; ismételt súlyos fegyelmező intézkedésben részesült.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás (5) Tanulmányi munkájában önálló, megbízható, rendszeres, sikeres. Az órákon aktív, választott tárgyaival külön is foglalkozik. Nem kaphat példás minősítést az a tanuló:

- a.) akinek félévkor vagy év végén elégtelen osztályzata van,
- b.) aki képességeihez mérten gyengébb tanulmányi eredményt ér el.

Jó (4) Képességeinek megfelelően tanul, rendszeresen készül a tantervi anyagból, évközi osztályzatai, félévi illetve év végi jegyei eredményes tanulmányi munkát tükröznek.

Nem kaphat jó minősítést az a tanuló:

- a.) akinek félévkor vagy év végén két elégtelen osztályzata van,
- b.) akinek 9-nél több igazolatlan órája van
- c.) aki képességeihez mérten gyenge tanulmányi eredményt ér el.

Változó (3) Tanulmányi eredménye képességeitől elmarad. Munkavégzése nem elég rendszeres, teljesítménye hullámzó.

Hanyag (2) Tanulmányi munkájában önállótlan, megbízhatatlan, rendszertelen. Készülése és órai szereplése erősen kifogásolható.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók év közben vagy év végén dicséretben, illetve jutalmazásban részesülnek. A tanulói teljesítmények fokozása érdekében az elismerést, mint alapvető ösztönzési eszközt rendszeresen alkalmazni kell.

Az intézmény dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- kitűnő tanulmányi eredményt ért el,
- tanulmányi munkáját kiemelkedően, képességeihez mérten végzi,
- kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- a különböző szintű tanulmányi versenyeken kiemelkedő eredményt ért el, eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ért el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, tartósan vagy kiváló eredménnyel záruló munkát végez,
- egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez.

Tanulóközösségek is jutalmazhatók akár tanulmányi (osztály), akár diákmozgalmi munkáért.

A jutalmazásra javaslatot tehet:

- a tantestület bármely tagja,
- a oktatói testület,
- a diákönkormányzat,

A jutalmak odaítéléséről a oktatói testület dönt.

A dicséretetek és jutalmazások formái

- Szaktanári dicséret,
- Szóbeli osztályfőnöki dicséret,
- írásbeli osztályfőnöki dicséret,

- Igazgatói dicséret,
- Oktatói testületi dicséret (általános tanulmányi dicséret-körlevélben hirdetendő),
- Az iskola alapítványai által adományozott címek, díjak, könyv vagy pénzjutalom

Szaktanári dicséretet az a tanuló kaphat:

- A tanév során, aki a szaktárgyi ismeretek elsajátításában kiemelkedő teljesítményt nyújt. A szaktanár a dicséretet a tanulókörösség tudomására hozza, bejegyzí az osztálynaplóba és az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szűlőket.
- A tanév végén, aki tanulmányi kötelezettségét az adott tárgyból az egész tanév során példamutatóan és kiemelkedő szinten teljesítette.

A tantárgyi dicséretet a szaktanár adja, amelyet az osztályfőnök az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatába bejegyez.

Osztályfőnöki szóbeli dicséretet az a tanuló kaphat, aki apróbb közösségi megbízatásokat vagy apróbb közösségi feladatokat teljesít. Dicséretre érdemes az a tanuló is, akinél a tanulmányi eredményében tartósabb javulás mutatkozik.

Osztályfőnöki írásbeli dicséretet az a tanuló kaphat a tanév során, aki a következő kritériumok alapján példaként állítható az osztályközösség elé:

- valamilyen helyi vagy megyei versenyen helyezést ért el,
- többször, jól végez osztályközösségi munkát,
- példamutató, szolgálatkész, tisztelettudó magatartású,
- az osztályban kiemelkedik szorgalmával, tanulmányi munkájával,
- tanulmányi eredményében lényeges javulás következett be,
- szóbeli osztályfőnöki, 3 szaktanári dicsérete van,
- iskolai rendezvényeken, illetve ünnepélyeken színvonalasan szerepel,
- egyéb indok.

Az osztályfőnök a dicséretet a tanulókörösség tudomására hozza, bejegyzí az osztálynaplóba és az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szűlőket.

Igazgatói írásbeli dicséretben részesülhet a tanév során az a tanuló, aki iskolai szinten vagy az iskolát képviselve kiemelkedő teljesítményt nyújt, példaként állítható az egész tanulókörösség elé.

Kritériumai:

- országos tanulmányi versenyeken részt vesz,
- kiemelkedően magas színvonalú iskolai közösségi munkát végez, az iskola hírnevét növelő műsorban, ünnepi megmozduláson szerepel, 3 osztályfőnöki dicsérete van.

A dicséretet az egész tanulókörösség tudomására kell hozni, be kell vezetni az osztálynaplóba és az ellenőrző könyvbe.

Oktatói testületi vagy általános tanulmányi dicséretet az a tanuló kaphat, aki tanulmányi kötelezettségeit a tanév során a tárgyak többségéből kiemelkedően, de a többi tárgyból is egyenletesen teljesíti. A dicséretet az osztályfőnök (több szaktanárral egyetértésben) kezdeményezi, a tantestület dönt az odaítéléséről. A dicséretet az igazgató hirdeti ki. A dicséretet az anyakönyv és a bizonyítvány rovatába be kell jegyezni.

A Gazdász Alapítvány által adományozott díjak az alapítvány alapító okiratában foglaltak szerint kerülnek átadásra a tagintézményben.

A dicséretes és sikeres tanulók nevét közzé kell tenni az intézmény faliújságján, honlapján.

Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményű tanuló igazgatói és általános oktatói testületi dicséretét nyilvánosság előtt is elismeri az iskola.

A dicséretes tanulók könyv- és pénzjutalomban részesülhetnek. Ugyanez az elismerés illeti meg a tanulmányi és kulturális versenyek, pályázatok győzteseit, az iskola jó hírét egyé módon öregbítő tanulókat.

A jutalmazók köre

- az intézmény,
- Bárczay Ilona és Miklós Díj
- Szántói Gazdász Alapítvány díjai, pénzjutalma

Fegyelmező intézkedések

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit vagy a házirend előírásait szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben részesíthető.

A fegyelmező intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgáló nevelési eszköz.

Alkalmazásakor figyelembe kell venni:

- a tanuló életkori sajátosságait,
- a terhére rótt kötelességszegés súlyát,
- annak előfordulási gyakoriságát,
- társadalmi veszélyességét.

Mindig az adott helyzet ismeretének függvényében kell dönten, hogy melyik eszköz alkalmazandó.

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedések hozhatók:

- szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés,
- írásbeli intés,
- megrovás

A szóbeli és írásbeli figyelmeztetés és intés fokozatai:

Szaktanári figyelmeztetés: egy szaktárgyból tanulmányi kötelezettségét elmulasztó, egy-egy tanórán kisebb magatartási vétséget elkövető tanulónál alkalmazandó (pl. eszközhiány, füzet, ellenőrző)

Osztályfőnöki figyelmeztetés: megbízatásait elhanyagoló, kötelességmulasztásban vétkes tanulónál

- vállalt megbízatások elmulasztása,
- egyenruha hiánya,
- hetesi teendők elmulasztása,
- 1-3 óra igazolatlan hiányzás,
- visszatérő szemetelés,
- az iskola, illetve területének tanítás idő alatt engedély nélküli elhagyása esetén alkalmazható.

Osztályfőnöki intés, osztályfőnöki megrovás:

- osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetést kiváltó vétkek ismétlődése,
- 4-6 órás igazolatlan mulasztás, osztályfőnöki intés
- dohányzás, alkoholfogyasztás, tiszteletlenség, durva beszéd,
- iskolán kívüli fegyelmezetlen magatartás,
- egyéb esetekben.
- 7-10 igazolatlan mulasztás esetén osztályfőnöki megrovás
- A házirend előírásainak megszegése esetén

Igazgatói figyelmeztetés: Súlyosságától függően, egyszer vagy többször előforduló olyan magatartási hibáért, amely zavarja az iskolaközösség munkáját (pl. házirendben foglalt szabályok súlyosabb megsértése).

- 11-15 óra igazolatlan mulasztás
- ellenőrző könyvi érdemjegyek meghamisítása esetén,

Igazgatói intés: A házirend, ill. a társadalmi együttélés szabályait súlyosan vagy tartósan megszegő tanuló nevelési eszköze.

Alkalmazható például:

- 16-20 óra igazolatlan mulasztás,
- többszöri dohányzás, alkoholfogyasztás esetén igazgatói megrovás
- 21-30 óra igazolatlan hiányzás,
- tiszteletlen, tanári méltóságot sértő magatartás

Oktatói testületi figyelmeztetés, intés: Az iskolai rendszabályokat több területen megsértő olyan tanuló ellen alkalmazható fegyelmező intézkedés, aki magatartásával rossz irányba befolyásolja társait.

Alkalmazható például:

- 30 óra igazolatlan mulasztás esetén, mely a tanuló áthelyezésével járhat együtt.
- ha a tanuló jelenléte káros a közösségre, tiszteletlen,
- tanári méltóságot sértő magatartás

A fegyelmező intézkedést az osztályfőnök bejegyzí az osztálynaplóba, az elektronikus naplóba, és az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket.

Fegyelmi eljárás

Az a tanuló, aki az alábbi vétségeket elköveti, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

- kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi,
- többször vét a dohányzást, az alkoholfogyasztást és a drogfogyasztást tiltó szabályok ellen,
- drogterjesztéssel foglalkozik,
- lopást, egyéb bűncselekményt hajt végre,
- agresszív magatartást tanúsít,
- tanköteles, és 30 óra felett igazolatlanul mulaszt

A nem iskolai gyakorlóhelyen (szakmai gyakorlat) elkövetett kötelességszegés miatt is az iskola indíthat fegyelmi eljárást, és a tanulót a törvényben meghatározott fegyelmi büntetésben részesítheti. Az eljárás megindítása előtt a gyakorlati oktatásvezető véleményét ki kell kérni.

Az intézményben a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a oktatói testület megbízásából Fegyelmi Bizottság jogosult. A fegyelmi eljárás általános szabályait a Házirend tartalmazza.

Szk. tv. 65. § [A tanuló fegyelmi felelőssége]

(1) Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkenesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a kiskorú tanuló törvényes képviselője gyakorolja.

(2) A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,
- b) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
- c) áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe,
- d) kizárás a szakképző intézményből.

(3) A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelességszegés miatt a szakképző intézményben és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a szakképző intézmény és a kollégium eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést ott lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

(4) A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult.

(5) Végrehajtani csak végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal végrehajtható.

4.13. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Kompetenciák alkalmazása a nevelésben

Kulcskompetenciák

Kulcskompetenciáknak tekinthetők mindenekelőtt a társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való

összekapcsolását segítő képességek. A kulcskompetenciák, mint például a szociális kompetenciák (ideértve például a kooperációt); a tanulási képességek, a személyes képességek, a közéleti vagy a gazdasági életben való részvételhez kapcsolódó képességek mindig komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett, témaspecifikus szakértelemre és jól működő alapképességekre lehet ráépíteni. A kulcskompetenciák alkotóelemei között rendkívül nagyok az egyéni különbségek, ezért fejlesztésük differenciált tanulás-irányítást igényel. A tanulók ilyen jellegű teljesítményében az öröklött képességeken kívül a szociális környezet hatásai és a tanulási alkalmak mennyiségi és minőségi jellegzetességei jelentős mértékben közrejátszanak. Mindezen jellemzőket a tanulás tervezése során is fontos figyelembe venni.

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis, többfunkciós egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse, be tudjon illeszkedni a társadalomba és foglalkoztatható legyen. A kulcskompetenciákat, a kötelező oktatás illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. A későbbiekben, az egész életen át tartó tanulás során mindenféle tanulás alapját ezek a kompetenciák képezik

Kulcskompetenciák területei

- Anyanyelvi kommunikáció (A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben.)
- Idegen nyelvi kommunikáció (Az idegen nyelvi kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok megfelelő skáláján – a munkahelyen, otthon, a szabadidőben, az oktatásban és képzésben – az anyanyelvtől különböző nyelve(ke)n, illetve az iskola tanítási nyelvén az egyéni igények és szükségletek szerint.)
- Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák (A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejből és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai kompetencia a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok) használatára való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően. A természettudományi kompetencia azoknak az ismereteknek és módszereknek a használatára való képesség és készség, amelyekkel a természettudományok a természeti világot magyarázzák. A technológiai kompetencia ennek a tudásnak az alkalmazása a természeti környezet átalakításában az ember felismert igényeire vagy szükségleteire válaszolva.)
- Digitális kompetencia (A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.)
- A tanulás tanulása (A „tanulás tanulása” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában. Részt képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – otthon, a munkahelyen, az oktatásban és képzésben – történő alkalmazásának képessége. Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására.)
- Személyközi és állampolgári kompetenciák (A személyközi kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A személyközi kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-, mind a magánélet területén.)

- Vállalkozói kompetenciák (A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyulás, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság.)
- Kulturális kompetenciák (A gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, szobrászat és festészet – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában.)
- A kulcskompetenciák kerettantervünk tantárgyi részében a kétszintű érettségi követelményei szerint jelennek meg. Mindezen túl keressztertervet csatolunk a szakmai programhoz, mely tartalmazza a tantárgyközi elemeket.

Projektoktatás

Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.

A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusán kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más tanárok dolgoznak rajta.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell történjen:

- Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat.
- A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyezete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában.

Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

A projektoktatás alkalmazásának elsődleges területei a szakmai gyakorlatokon, történelem és magyar órán valamint az osztályfőnöki órákon, ezen kívül pályázati úton megvalósuló programokon.

Minden tanévben megvalósuló projekt programok:

- túrelő túra
- szakmai és közismereti nap
- sport-nap
- 9.osztályok bemutatkozása
- Mezőgazdasági Múzeum látogatás
- Abaújszántói Helytörténeti Gyűjtemény és bormúzeum megtekintése 9. osztály
- Monoki Kossuth ház meglátogatása 10. osztály
- Zempléni túra 12. osztály
- Szalagavató
- Gólyaavató
- Ments meg egy kertet
- Fenntarthatósági témahét
- Digitális témahét
- Pénzügyi tudatosság és gazdálkodás hete

Tanítványaink a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.

4.14. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján

Az emelt szintű érettségre való felkészítés célja az eredményesebb tanulás a felső oktatási intézményekben. Az érintett tanulóknak joguk van a meghirdetett, bármely tantárgy emelt szintű képzésére jelentkezni, és azon részt venni. **Emelt szinten** az érettségi felkészítést az alábbi tantárgyakból biztosítjuk:

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Idegen nyelv (Angol nyelv, Német nyelv)
- Történelem
- Mezőgazdaság ismeretek

Igény szerint más tantárgyból is.

A felkészítés heti 4 órában, 11. évfolyamon évi 144, 12. évfolyamon évi 124 órában történik.

A meghirdetett felkészítő órákra jelentkezni technikum 10. és 11. évfolyamos diákoknak van lehetősége osztályfőnöktől kapott jelentkezési lapon május 20-ig.

Az előzetes jelentkezés módosítására a 11. és 12. évfolyam megkezdését követően szeptember 15-ig van lehetőség az intézmény igazgatójához leadott írásbeli kérelem alapján.

A 10. évfolyamos tanulók és szüleik februárban szóbeli tájékoztatást kapnak az emelt szintű érettségről és a választható tantárgyakról. Április végéig írásban is tájékoztatjuk őket a felkészítő foglalkozásokról, a felkészítést tartó tanár személyéről, a jelentkezés módjáról. A tanulók az emelt szintű tantárgyakból félévkor és év végén osztályzatot kapnak. Az emelt szintű érettségre felkészítő foglalkozáson az értékelés és minősítés, a mulasztás és a magasabb évfolyamra lépés elbírálása úgy történik, mint a kötelező tanítási órán. Az emelt szintű felkészítés a 7-9. órákban történik. Az órák pontos időpontja csak szeptember elején derül ki, mert ez függ a jelentkezők számától, eloszlásától, a kötelező órák órarendjétől. A jelentkezés egy teljes tanévnyi kötelezettségvállalást jelent, ezért az egyéb elfoglaltságokat (tanulmányi, sport, egészségügyi stb.) az emelt szintű órákhoz kell a tanulónak igazítania. Új tantárgy felvételére az év során bármikor, írásban benyújtott kérelem alapján az igazgató engedélyével van lehetőség, ha az új tantárgy órájának időpontja nem esik egybe az addig már felvett tantárgy(ak) órarendi időpontjával. Az addig elvégzett anyagból különbözeti vizsgát kell tenni. A felkészítő csoportok legalább 5 fő jelentkező esetén indíthatóak és működtethetőek. A jelentkezés határideje május 20. A jelentkezési lapon a szülő vagy gondviselő aláírásának is szerepelnie kell. Ha a tanuló a következő tanítási évben nem kíván a felkészítő foglalkozásokon részt venni, úgy szándékát írásban legkésőbb június 15-ig kell az iskola igazgatójához eljuttatnia. A kérvényt a szülőnek is alá kell írnia. Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül, amelyet a 40/2002.(V.24.) OM rendeletben megtalálható emelt szintű érettségi követelmények alapján készítenek el a szaktanárok. Így a feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

5. Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium képzési programja

A XXI. századi technikum, vagy szakképző iskola számára a legnagyobb kihívást az általa képzett szakemberek munkaerőpiacon való megjelenése jelenti. A szakképzés cél-és feladatrendszere a munka világának a követelményrendszeréhez igazodik.

A képzési formák alapvetően figyelembe veszik az adott szakma társadalomban betöltött reális helyzetét és szerepét, továbbá a szakma vonatkozásában előre prognosztizálható változásokat. A szakmai háttérből kiindulva határozzuk meg a szakma gyakorlása során végzendő tevékenységeket és feladatokat, a tevékenységek elvégzéséhez szükséges képességeket és azok pedagógiai követelményeit és az értékelés rendszerét.

A tanulók szakmai képességei a tevékenységek gyakoroltatása során fejleszthetők, ezért fontos az elmélet és gyakorlat egységének megteremtése a gyakorlatorientált képzés megvalósítása.

A Szakképző intézmények munkájába be kell épülnie a tanulási eredmény alapú képzési programnak. Meg kell tervezni a tanulási eredmény eléréséhez vezető utat és a tanulókat különböző innovatív tanítás-tanulás módszertani megoldásokkal kell segíteni. A hagyományos tantárgyi rendszer helyett projektalapú oktatással igyekezzenek a kitűzött célokat elérni.

Cél:

- Olyan sajátos arculattal rendelkező szakképzőiskola megvalósítása, mely gyorsan alkalmazkodni tud a munkaerőpiaci kihívásokhoz
- A mezőgazdaság számára olyan szakemberek kibocsátása, akik képesek alkotó módon alkalmazni az iskolában gyűjtött bőséges ismeretanyagot, váljanak alkalmassá a szakmai tovább fejlődésre és nagy részük a szakmai, iskolarendszerű továbbtanulásra.
- Felkészültségük tegye alkalmassá őket a fizikai szakmunkára, valamint irányító tevékenységre.
- Ismerjék a legújabb technikát (gépesítést, számítógép) technológiákat.
- Konkrét ismereteik legyenek más fejlett országok mezőgazdasági termeléséről, képesek legyenek azokat saját üzemükre adaptálni.
- Általános műveltségüket erősítse az egyes tudományok szakmában való alkalmazási képessége (matematika, fizika, irodalom, történelem, kémia, biológia).
- Erkölcsi magatartásukban az „örök érvényű” emberi tisztesség, a humanitás, a nyíltság, a munka becsülete, a haza szeretete legyenek a meghatározók.

KÉPZÉSI PROGRAM

Szakképzési tevékenységünk a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv és a programterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik.

Tananyagegységek, azok célja, tartalma, terjedelme, a tananyagegységekhez rendelt időkeret

A központi programterv tartalmazza a tananyagegységeket, azok célját, tartalmát, terjedelmét a tananyagegységekhez rendelt időkeretet, az egyes tananyagegységek évfolyamonkénti tagolását, megoszlását.

A Képzési Program az ettől való eltéréseket emeli ki, és rögzíti az eltérő óraszámokat, tananyagtartalmakat.

Az oktatók képesítési követelményei, tárgyi feltételek

Az oktatók képesítési követelményeit tekintve a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről előírásait alkalmazzuk.

A Képzési és Kimeneti Követelményekben meghatározott tárgyi feltételek az oktatáshoz, szakmai képzéshez biztosítottak.

Pedagógiai módszerek, projektoktatás

A szakmai képzés során az ismeretanyag minél sokoldalúbb elsajátítására törekszünk. Ennek érdekében az alábbi pedagógiai módszereket alkalmazzuk:

- előadás,
- magyarázat,
- elbeszélés,
- strukturálás,
- tanulók kiselőadásai,

- megbeszélés,
- vita,
- szemléltetés, szimuláció,
- kooperatív oktatási módszer,
- IKT alapú digitális módszerek,
- üzemlátogatás,
- tanulmányi kirándulás,
- projekt módszer.

A projektoktatás keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg:

- tematikus projektek kidolgozása egyéni és csoportmunkában;
- félévente egy-egy hét projekthét, melynek tematikáját minden tanévben a szakmai munkaközösség által meghatározott témában a tanmenetek és a szakmai munkaközösség munkaterve tartalmazza.

Az egyes oktatott szakmák képzési programját a *Mellékletek* tartalmazzák.

Az intézményben folytatható képzések

Intézményünkben oktatható szakmákat az intézményi Alapító Okirat tartalmazza:

Iskolatípusonként

2020. szeptember 01.-től indítható

Technikumi képzés 5 év

Magyar Képesítési Keretrendszer szintje: 5

Szakképző iskolai képzés 3 év

Magyar Képesítési Keretrendszer szintje: 4

Képzési terület szerint

810

811

812

821

1013

721

Ágazati besorolás szerint

17. ágazat - Mezőgazdaság és erdészet

23. ágazat – Turizmus és vendéglátás

08. ágazat - Élelmiszeripar

Szakmastruktúra, és a szakmai képzések fontosabb adatai

Negnevezés Elasztható (ok)	szakmairá-	Iskolatí-	Bemeneti feltétel/ szakmai előképzettség	Képzési idő tanév	indulás éve	Képzési és kimeneti követelmé- nyek érvényessége	Kimenet
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUS (állattenyésztő, Növényter- esztő)		Techni- kum	alapfokú iskolai végzett- ség	5	2020	2020	Érettségi bi- zonyítvány
GAZDA (állattenyésztő, Növényter- esztő)		Szak- képző is- kola	alapfokú iskolai végzett- ség	3	2020	2020	
AKÁCS		Szak- képző is- kola	alapfokú iskolai végzett- ség	3	2020	2020	

Szakképzési kerettantervi óraszámok iskolatípusonként

**2020 évi 'Képzési és Kimeneti Követelmények' és 'Programtanterv' által meghatározott
nappali munkarendben folytatott technikum képzések szakmai óraterve**

Technikum, 9-13 évfolyam (érettségi és technikus végzettség megszerzésére felkészítő)

	<i>Mezőgazdaság és erdészet ágazati képzések Várható kimenetek: Mezőgazdasági technikus</i>

évfolyam	heti óraszám szabadon ter- vezhető szak- mai órakeret nélkül	éves óraszám szabadon ter- vezhető szak- mai órakeret nélkül	heti óraszám szabadon ter- vezhető szak- mai órakeret- tel együtt	éves óraszám szabadon tervez- hető szakmai óra- kerettel együtt
9. évfolyam (ágazati alapoktatás)	7	252	(nincs)	252

10. évfolyam (ágazati alapoktatás)	9	324	(nincs)	324
Ágazati alapvizsga tétele (a tovább haladáshoz kötelező)				
11. évfolyam (szakmai oktatás)	14	504	(nincs)	504
Egybefüggő szakmai gyakorlat	-	140	(nincs)	140
12. évfolyam (szakmai oktatás)	14	504	(nincs)	504
Előrehozott érettségi vizsga tehető magyar, történelem, matematika tantárgyakból				
Egybefüggő szakmai gyakorlat	-	140	(nincs)	140
5/13. évfolyam	24	744	(nincs)	744
Technikus vizsga és érettségi vizsga				
Egybefüggő gyakorlat nélkül összesen:		2328	-	2328
Egybefüggő gyakorlat összesen:		280	-	280
A KÉPZÉS ÖSSZES ÓRASZÁMA:		2608	-	2608

2020 évi 'Képzési és Kimeneti Követelmények' és 'Programtanterv' által meghatározott nappali munkarendben folytatott szakképző iskolai képzések szakmai óraterve

Szakképző iskola 9-11 évfolyam (szakmai végzettség megszerzésére felkészítő)

	<i>Mezőgazdaság és erdészet ágazati képzések</i> <i>Várható kimenetek: Gazda</i>

évfolyam	heti óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret nélkül	éves óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret nélkül	heti óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret tel együtt	éves óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret tel együtt
9. évfolyam (ágazati alapoktatás)	16	576	1	612
Ágazati alapvizsga tétele (a tovább haladáshoz kötelező)				
10. évfolyam (szakmai oktatás)	25	900	1	936
Egybefüggő szakmai gyakorlat	-	140	(nincs)	140
12. évfolyam (szakmai oktatás)	25	775	2	837
Szakmai vizsga				
Egybefüggő gyakorlat nélkül összesen:		2251	-	2385
Egybefüggő gyakorlat összesen:		140	-	140
A KÉPZÉS ÖSSZES ÓRASZÁMA:		2391	-	2525

2020 évi 'Képzési és Kimeneti Követelmények' és 'Programtanterv' által meghatározott nappali munkarendben folytatott szakképző iskolai képzések szakmai óraterve

Szakképző iskola 9-11 évfolyam (szakmai végzettség megszerzésére felkészítő)

	<i>Turizmus Vendéglátás</i> <i>Várható kimenet: Szakács</i>			
évfolyam	heti óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret nélkül	éves óraszám szabadon tervezhető szakmai órakeret nélkül	heti óraszám szabadon tervezhető szakmai órakerettel együtt	éves óraszám szabadon tervezhető szakmai órakerettel együtt
9. évfolyam (ágazati alapoktatás)	16	576	1	612
Ágazati alapvizsga tétele (a tovább haladáshoz kötelező)				
10. évfolyam (szakmai oktatás)	25	900	1	936
Egybefüggő szakmai gyakorlat	-	175	(nincs)	175
12. évfolyam (szakmai oktatás)	25	775	2	837
Szakmai vizsga				
Egybefüggő gyakorlat nélkül összesen:		2251	-	2385
Egybefüggő gyakorlat összesen:		175	-	175
A KÉPZÉS ÖSSZES ÓRASZÁMA:		2426	-	2560

A KÉPZÉSEK SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmát a szakmai programba iskolánk beépítette, tantárgyakhoz és témakörökhöz rendelte.

Az elméleti és a gyakorlati tantárgyak - a programtanterv javaslatát is figyelembe véve – iskolánkban elválasztásra kerülnek; külön tantárgyként szerepel az elmélet és gyakorlat. Ezek arányait az egyes tantárgyak esetében a központi programtanterv meghatározza; ugyanis előírja, hogy minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni.

Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

Programunkat a tantárgyi óraszámok, azok évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje tekintetében is a programtantervvel azonos módon alakítjuk ki. szervezni.

A választható szakmairányokat is tartalmazó képzések esetében iskolánk képzési programja azonos elvek szerint, de szakmairányonként kerül meghatározásra.

Az intézményben tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat, valamint azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a **Mellékletek** tartalmazzák.

Közös szakmai tartalmak: a 9.-10. évfolyamon technikus osztályaiban, valamint a 9. évfolyam szakképző iskolai osztályaiban – a választott szakmától, tervezett szakmairánytól függetlenül - a szakmai képzés azonos: tantárgyak, óraszámok, témakörök tekintetében egyaránt.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként az Állattenyésztő szakmairány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszama		252	324	504	504	744	2152
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18
	Álláskeresés	5					5
	Munkajogi alapismeretek	5					5
	Munkaviszony létesítése	5					5
	Munkanélküliség	3					3
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11
	Állásinterjú					20	20
Mezőgazdaság és erdészet ágazati alapoktatás	Általános alapozás	0	144	0	0	0	144
	Bevezetés		2				2
	Éghajlat		19				19

	Talajtan		21				21
	Növénytan		21				21
	Állattan		21				21
	Géptan		21				21
	Földmérés		21				21
	Munka-, tűz- és környezetvédelem		18				18
	Szakmai alapo	234 (2 óra elmélet + 5 óra gyakorlat)	180	0	0	0	414
	Szakmai ágazati tevékenységek végzése	77	55				132
	Szakmai üzemek, intézmények, cégek látogatása	40	35				75
	Szakosító tartalmú előadások hallgatása	41	35				76
	Szakosító tartalmú gyakorlatok tanüzemekben, tangazdaságokban, képzőközpontokban	76	55				131
	Tanulási terület összóraszám	234	324	0	0	0	558
Agrárvállalkozási alapismeretek	Agrárvállalkozási ismeretek	0	0	36	36	31	103
	Közgazdasági és pénzügyi alapfogalmak			6			6
	Mezőgazdasági vállalkozással és tevékenységgel kapcsolatos fogalmak			20			20
	Gazdálkodáshoz kapcsolódó fogalmak			10			10
	Vállalkozási ismeretek				30		30
	Mezőgazdasági vállalkozások, termékek marketingje, értékesítése, beszerzése, készletgazdálkodása				6	7	13
	Termékértékesítési szerződés					5	5
	Üzleti terv, fedezeti diagram, fedezeti pont					5	5
	Fogyasztóvédelmi ismeretek					7	7
	Európai uniós ismeretek, közös agrárpolitika					7	7
	Tanulási terület összóraszám	0	0	36	36	31	103

Növény- termesztés	Növénytermesztés	0	0	72	72	108	252
	A növény és környezete			16			16
	A növénytermesztés alapjai			22			22
	A talajművelés műveletei			22			22
	Talajjavítás, talajvédelem, talajmintavétel, talajvizsgálat			12	8		20

	Talajművelési rendszerek, talajhasználat				24		24
	Tápanyagpótlás, trágyázás				20		20
	Növények szaporítása és vetése				20		20
	Növényápolás és öntözés					34	34
	Betakarítás és tartósítás, termények szállítása, tárolása					36	36
	Növénytermesztési munkák szervezése, precíziós gazdálkodás					38	38
	Részletes növénytermesztés	0	0	0	36	93	129
	Gabonafélék termesztéstechnológiája				20	24	44
	Hüvelyes növények termesztéstechnológiája				16	4	20
	Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája					18	18
	Ipari növények termesztéstechnológiája					19	19
	Szálas- és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája					18	18
	Gyepgazdálkodási ismeretek					10	10
	Tanulási terület összóraszama	0	0	72	108	201	381
Kertészet	Zöldségtermesztés	0	0	72	36	54	162
	Általános zöldségtermesztési ismeretek			20			20
	Termesztés termesztőberendezésben			30			30
	Burgonyafélék termesztése			22			22
	Káposztafélék termesztése				16		16
	Kabakosok termesztése				10	8	18
	Gyökérzöldségfélék termesztése				10	8	18
	Hüvelyesek termesztése					8	8
	Hagymafélék termesztése					8	8

Levélzöltségek és egyéb zöldségfélék termesztése					10	10
Zöldségfélék áru-előkészítése, tisztítás, elsődleges feldolgozás					12	12

	Szőlő- és gyümölcsstermesztés	0	0	0	36	54	90
	Általános gyümölcsstermesztési ismeretek				12		12
	Gyümölcstermő növények ápolási munkái				14		14
	Gyümölcs betakarítása, tárolása, áruelőkészítés				10		10
	Almatermésű gyümölcsök termesztése					8	8
	Csonthéjas gyümölcsök termesztése					4	4
	Bogyóstermésű gyümölcsök termesztése					10	10
	Héjas (száraz) termésű gyümölcsök termesztése					4	4
	Különleges gyümölcsök termesztése					4	4
	Szőlőstermesztési ismeretek és technológiák					14	14
	Szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek					10	10
	Tanulási terület összóraszama	0	0	72	72	108	252
Állattenyésztés, állattartás	Állattartási alapismeretek	0	0	36 +36	36 +36	62	134
	Az állat és környezete			24			24
	Egészség, csökkent termelőképesség, betegség			12	12		24
	Betegség gyógykezelése és megelőzése				24		24
	Állatok jóléte és állatvédelem					31	31
	Gazdasági állatok értékelése					9	9
	Örökléstan					10	10
	Gazdálkodási állatok szaporítása, nemesítés folyamata					12	12
	Állattenyésztés	0	0	72	72	31	175
	A testtájak csontos alapjai			6			6
	Az emlősök és a madarak testtájai			6			6

	A gazdasági állatok emésztőké- szülékének felépítése, az emésztés folyamata és az anyag- forgalom			12			12
	A gazdasági állatok hím és női nemi készülékének anatómiai felépítése és működése, a szaporodás			12			12
	Szarvasmarha tartása és teny- észtése			36			36
	Sertés tartása és tenyésztése				28		28
	Juh és kecske tartása és teny- észtése				20		20
	Ló tartása és tenyésztése				24		24
	Baromfifélék tartása és teny- észtése					31	31
	Takarmányozástan	0	0	72	36	0	108
	A takarmányozás alapjai			12			12
	Takarmányismeret			12			12
	Takarmányok tartósítása, tárolása			16			16
	Takarmányozás végrehajtása			32			32
	Takarmányadag összeállítása				36		36
	Részletes állattenyésztés	0	0	0	36	186	186
	Szarvasmarha tartása és teny- észtése 2				36	10	42
	Sertés tartása és tenyésztése 2					36	36
	Juh és kecske tartása és teny- észtése 2					36	36
	Ló tartása és tenyésztése 2					36	36
	Baromfifélék tartása és teny- észtése 2					36	36
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	180	144	279	603

Géptan	Erőgépek	0	0	36	36	0	72
	Műhelyek felszerelései, mé- rőeszközök			2			2
	A műszaki rajz alapfogalmai			5			5
	Anyagismeret			6			6
	Gépelemek, szerkezeti egy- ségek			8			8
	Villamosság a mezőgaz- daságban			6			6

Erőgépek felépítése és működése, belső égésű motorok			9			9
Teljesítményátviteli rendszer				10		10
Járószervezet, kormányzás, fékezés				12		12
Mezőgazdasági erőgépek alváza, felépítménye, elektromos berendezései				8		8
A precíziós gazdálkodást segítő elektronikai berendezések az erőgépeken				6		6
Mezőgazdasági munkagépek	0	0	36	36	31	103
Munkagépek általános jellemzői			6			6
Talajművelés gépei			18			18
Tápanyag-visszapótlás gépei			12			12
Vető-, ültető- és palántázógépek				6		6
Növényvédelem és az öntözés gépei				6		6
Szálaskarmány-betakarítás gépei				10		10
Szemestermény-betakarító gépek				9		9
Gumós növények betakarításának gépei				5		5
Szállítás, anyagmozgatás gépei					8	8
Állattartás gépei és épületei					23	23
Járművezetői ismeretek			36			
Tanulási terület összórászáma	0	0	72	72	31	175
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	140		

A növénytermesztő szakmairány:

A növénytermesztő a talaj termőképességének fenntartásával kapcsolatos vizsgálatokat végez, elemző és végrehajtó feladatokat lát el.

A növények termesztésének környezeti feltételeit vizsgálja és értékeli, precíziós növénytermesztést alkalmaz.

Növénytermesztési munkák tervezését, szervezését végzi. Szervezi a növénytermesztési munkák lebonyolítását a vetés-előkészítéstől a betakarításig, illetve az értékesítésig.

A szántóföldi növénykultúrák gazdaságos termesztését végzi, középvezetőként irányítja a termelési folyamatokat.

Környezetvédelmi és szakmai szempontokon nyugvó növényvédelmet folytat, irányítja a növényvédelmi tevékenységet.

Irányítja a növénytermesztési feladatokat ellátó személyeket, szervezeti egységeket.

Beállítja, ellenőrzi, karbantartja és üzemelteti a növénytermesztésben használt gépeket, eszközöket, berendezéseket.

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

A mezőgazdasági vontató vezetésére érvényes vezetői engedély megszerzése (T, illetve C+E, C1+E kategória vagy B kategória), amelyet a vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottságnak be kell mutatni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként a Növénytermesztő szakmairány számára

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszása	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszása	
Évfolyam összes óraszása	252	324	432	432	712	2152	1188	934	2122	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	Általános alapozás	0	144	0	0	0	144	144	0	144
	Bevezetés		2				2	2		2
	Éghajlat		19				19	19		19

M ez ő g az da sá g ala és po er- de sz et ág az ati	Talajtan		21				21	21		21
	Növénytan		21				21	21		21
	Állattan		21				21	21		21
	Géptan		21				21	21		21
	Földmérés		21				21	21		21
	Munka-, tűz- és környezetvédelem		18				18	18		18
	Szakmai alapozás	234 (2 óra elmé- let + 5 óra gya- korlat)	180	0	0	0	414	414	0	414
	Szakmai ágazati tevékenységek végzése	77	55				132	132		132
	Szakmai üzemek, intézmények, cégek látogatása	40	35				75	75		75
	Szakosító tartalmú előadások hallgatása	41	35				76	76		76
	Szakosító tartalmú gyakorlatok tanüzemekben, tangazdaságokban, képzőközpontokban	76	55				131	131		131
	Tanulási terület összóraszám	234	324	0	0	0	558	558	0	558

A gr ár- vá lla lk oz ási is- m er ete	Agrárvállalkozási ismeretek	0	0	36	36	31	103	36	62	98
	Közgazdasági és pénzügyi alapfogalmak			6			6	6		6
	Mezőgazdasági vállalkozással és tevékenységgel kapcsolatos fogalmak			20			20	20		20
	Gazdálkodáshoz kapcsolódó fogalmak			10			10	10		10
	Vállalkozási ismeretek				30		30		30	30
	Mezőgazdasági vállalkozások, termékek marketingje, ér- tékesítése, beszerzése, ké- szletgazdálkodása				6	7	13		8	8
	Termékértékesítési szerződés					5	5		5	5
	Üzleti terv, fedezeti diagram, fedezeti pont					5	5		5	5
	Fogyasztóvédelmi ismeretek					7	7		7	7
	Európai uniós ismeretek, közös agrárpolitika					7	7		7	7
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	36	36	31	103	36	62	98

	Növénytermesztés	0	0	72	72	108	252	144	108	252
	A növény és környezete			16			16	16		16
	A növénytermesztés alapjai			22			22	22		22
	Talajművelés műveletei			22			22	22		22

Talajjavítás, talajvédelem, talajmintavétel, talajvizsgálat			12	8		20	20		20
Talajművelési rendszerek, tala- jhasználat				24		24	24		24
Tápanyagpótlás, trágyázás				20		20	20		20
Növények szaporítása és vetése				20		20	20		20
Növényápolás és öntözés					34	34		34	34
Betakarítás és tartósítás, termények szállítása, tárolása					36	36		36	36
Növénytermesztési munkák szervezése, precíziós gazdál- kodás					38	38		38	38
Részletes növénytermesztés	0	0	0	36	124	160	36	124	160
Gabonafélék termesztéstechno- lógiája				20	24	44	20	24	44
Hüvelyes növények termesztéstechnológiája				16	8	24	16	8	24
Gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája					20	20		20	20
Ipari növények termesztéstechno- lógiája					18	18		18	18
Szálas- és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája					22	22		22	22
Gyepgazdálkodási ismeretek					18	18		18	18
Növénytermesztési szakmai számítások					10	10		10	10

	Egyéb, a tájörzetben termelt növények jellemzése, bemutatása					4	4		4	4
	Növényvédelmi ismeretek	0	0	0	0	93	93	0	93	93
	Növényvédelemmel kapcsolatos alapfogalmak					8	8		8	8
	Kórokozók, állati kártevők					6	6		6	6
	Gyomnövények					2	2		2	2
	Csávázó- és talajfertőtlenítő szerek					2	2		2	2
	Gombaölő szerek					4	4		4	4
	Állati kártevők elleni szerek					4	4		4	4
	Növényvédelmi előrejelzések					2	2		2	2
	További növényvédelemhez kapcsolódó speciális témák a növényvédelmi alaptanfolyam tematikája szerint					65	65		65	65
	Tanulási terület összóraszám	0	0	72	108	325	505	180	325	505
Kertészet	Zöldségtermesztés	0	0	72	36	54	162	72	90	162
	Általános zöldségtermesztési ismeretek			20			20	20		20
	Termesztés termesztőberendezésben			30			30	30		30
	Burgonyafélék termesztése			22			22	22		22
	Káposztafélék termesztése				16		16		16	16

Kabakosok termesztése				10	8	18		18	18
Gyökérzöldségfélék termesztése				10	8	18		18	18
Hüvelyesek termesztése					8	8		8	8
Hagymafélék termesztése					8	8		8	8
Levélzöldségek és egyéb zöldségfélék termesztése					10	10		10	10
Zöldségfélék áru-előkészítése, tisztítás, elsődleges feldolgozás					12	12		12	12
Szőlő- és gyümölcsstermesztés	0	0	0	36	54	90	36	54	90
Általános gyümölcsstermesztési ismeretek				12		12	12		12
Gyümölcstermő növények ápolási munkái				14		14	14		14
Gyümölcs betakarítása, tárolása, áruelőkészítés				10		10	10		10
Almatermésű gyümölcsök termesztése					8	8		8	8
Csonthéjas gyümölcsök termesztése					4	4		4	4
Bogyótermésű gyümölcsök termesztése					10	10		10	10
Héjas (száraz) termésű gyümölcsök termesztése					4	4		4	4
Különleges gyümölcsök termesztése					4	4		4	4

	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák					14	14		14	14
	Szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek					10	10		10	10
	Tanulási terület összóraszám	0	0	72	72	108	252	108	144	252
Állattenyésztés, állattartás	Állattartási alapismeretek	0	0	36	36	62	134	72	62	134
	Az állat és környezete			24			24	24		24
	Egészség, csökkent termelőképesség, betegség			12	12		24	24		24
	Betegség gyógykezelése és megelőzése				24		24	24		24
	Állatok jóléte és állatvédelem					31	31		31	31
	Gazdasági állatok értékelése					9	9		9	9
	Örökléstan					10	10		10	10
	Gazdálkodási állatok szaporítása, nemesítés folyamata					12	12		12	12
	Állattenyésztés	0	0	72	72	31	175	72	93	165
	A testtájak csontos alapjai			6			6	6		6
	Az emlősök és a madarak testtájai			6			6	6		6
	A gazdasági állatok emésztőké-szülékének felépítése, az emésztés folyamata és az anyagforgalom			12			12	12		12

A gazdasági állatok hím és női nemi készülékének anatómiai felépítése és működése, szaporodás			12			12	12		12
Szarvasmarha tartása és tenyésztése			36			36	36		36
Sertés tartása és tenyésztése				28		28		25	25
Juh és kecske tartása és tenyésztése				20		20		17	17
Ló tartása és tenyésztése				24		24		20	20
Baromfifélék tartása és tenyésztése					31	31		31	31

Takarmányozástan	0	0	72	36	0	108	72	31	103
A takarmányozás alapjai			12			12	12		12
Takarmányismeret			12			12	12		12
Takarmányok tartósítása, tárolása			16			16	16		16
Takarmányozás végrehajtása			32			32	32		32
Takarmányadag összeállítása				36		36		31	31
Részletes állattenyésztés	0	0	0	0	62	62	0	62	62
Szarvasmarha tenyésztése és tartása 2					14	14		14	14
Sertés tartása és tenyésztése 2					12	12		12	12

Gé pt an	Juh és kecske tartása és teny- észtése 2					12	12		12	12
	Ló tartása és tenyésztése 2					12	12		12	12
	Baromfifélék tartása és teny- észtése 2					12	12		12	12
	Tanulási terület összóraszám	0	0	180	144	155	479	216	248	464
	Erőgépek	0	0	36	36	0	72	36	31	67
	Műhelyek felszerelése, mé- rőeszközök			2			2	2		2
	A műszaki rajz alapfogalmai			5			5	5		5
	Anyagismeret			6			6	6		6
	Gépelemek, szerkezeti egy- ségek			8			8	8		8
	Villamosság a mezőgaz- daságban			6			6	6		6
	Erőgépek felépítése és működése, belső égésű motorok			9			9	9		9
	Teljesítményátviteli rendszer				10		10		8	8
	Járószerkezet, kormányzás, fékezés				12		12		10	10
	Mezőgazdasági erőgépek al- váza, felépítménye, elektromos berendezései				8		8		7	7

A precíziós gazdálkodást segítő elektronikai berendezések az erőgépeken				6		6		6	6

Mezőgazdasági munkagépek	0	0	36	36	31	103	36	62	98
Munkagépek általános jellemzői			6			6	6		6
Talajművelés gépei			18			18	18		18
Tápanyag-visszapótlás gépei			12			12	12		12
Vető-, ültető- és palántázógépek				6		6		5	5
Növényvédelem és öntözés gépei				6		6		5	5
Szálaskarmány-betakarítás gépei				10		10		10	10
Szemestermény-betakarító gépek				9		9		7	7
Gumós növények betakarításának gépei				5		5		5	5
Szállítás, anyagmozgatás gépei					8	8		7	7
Kertészet gépei					23	23		23	23
Járművezetői ismeretek			36						
Tanulási terület összórászáma	0	0	72	72	31	175	72	93	165
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	140			140		

2020. szeptember 1-től

GAZDA

Az állattenyésztő szakmairány:

A Gazda növénytermesztési, kertészeti, állattenyésztési, műszaki, kereskedelmi és gazdasági szakismeretekkel, a munkák végzéséhez szükséges elméleti, fizikai és gyakorlati felkészültséggel rendelkező szakember, alapvető tevékenysége a mezőgazdasági árutermelés és szolgáltatás. Táj- és környezetkímélő módon, szakszerű termelési, tenyésztési, tartástechnológiai, elsődleges feldolgozási, tárolási és értékesítési tevékenységet folytat. A családi gazdaságok szervezője és fő munkaereje, működteti és irányítja a saját gazdaságát, vagy ellátja más üzemekben a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó gépek, eszközök, berendezések üzemeltetési feladatait, elméleti és gyakorlati felkészültségével segíti az új technológiák bevezetését.

A gazdasági állatok tartási és takarmányozási feladatait végzi, betartja és betartatja az állatjólléti és higiéniai előírásokat, közreműködik a szaporítási (tenyésztési), a prevenciós, a járványvédelmi feladatok végrehajtásában. Teljesíti az állatok szakszerű elhelyezésével, gondozásával kapcsolatos szakmai és gazdasági elvárásokat, egyéni/családi vállalkozás esetén ellátja az adminisztrációs és a gazdaság működtetésével kapcsolatos szervezési feladatokat.

A gazda tevékenységi körének ellátásához szükséges a mezőgazdasági vontató vezetésére érvényes vezetői engedély, amelynek megszerzésére - külön hatósági vizsga keretében - a alatt lehetőség van.

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

A szakmai vizsga megkezdésének előfeltétele a mezőgazdasági vontató vezetésére érvényes vezetői engedély megszerzése (T, illetve C+E, C1+E kategória, vagy B kategória).

A vizsga megkezdése előtt az akkreditált vizsgaközpontnak be kell mutatni az érvényes vezetői engedélyt.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként az Állattenyésztő szakmairány számára

Évfolyam		1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszása	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszása
Évfolyam összes óraszása		612	936	837	2098	1188	910	2098
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18 + 18 ÓRA	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	10			5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	10			5	5		5
	Munkaviszony létesítése	10			5	5		5
	Munkanélküliség	6			3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Mezőgazdaság és erdészt ágazati alapoktatás	Általános alapozás	144	0	0	144	144	0	144
	Bevezetés	2			2	2		2
	Éghajlat	19			19	19		19
	Talajtan	21			21	21		21

	Növénytan	21			21	21		21
	Állattan	21			21	21		21
	Géptan	21			21	21		21
	Földmérés	21			21	21		21
	Munka-, tűz- és környezetvédelem	18			18	18		18
	Szakmai alapozás	414 + 18 ÓRA	0	0	414	414	0	414
	Szakmai ágazati tevékenységek végzése	150			132	132		132
	Szakmai üzemek, intézmények, cégek látogatása	75			75	75		75
	Szaksító tartalmú előadások hallgatása	76			76	76		76
	Szaksító tartalmú gyakorlatok tanüzemekben, tangazdaságokban,	131			131	131		131
	Tanulási terület összóraszám	558	0	0	558	558	0	558
Agrárvállalkozási ismeretek	Agrárvállalkozási ismeretek	0	36	62	98	36	62	98
	Közgazdasági és pénzügyi alapfogalmak		6		6	6		6
	A mezőgazdasági vállalkozással és tevékenységgel kapcsolatos fogalmak		20		20	20		20
	A gazdálkodáshoz kapcsolódó fogalmak		10		10	10		10
	Vállalkozási ismeretek			16	16		16	16

	Mezőgazdasági vállalkozások, termékek marketingje, értékesítése, beszerzése, készletgazdálkodása			16	16		14	14
	Termékértékesítési szerződés			6	6		6	6
	Üzleti terv, fedezeti diagram, fedezeti pont			6	6		6	6
	Fogyasztóvédelmi ismeretek			8	8		10	10
	Európai uniós ismeretek, Közös Agrárpolitika			10	10		10	10
	Tanulási terület összóraszám	0	36	62	98	36	62	98
Növény- termesztés	Növénytermesztés	0	108	62	170	72	98	170
	A növény és környezete		16		16	16		16
	A növénytermesztés alapjai		18		18	18		18
	A talajművelés műveletei		22		22	22		22
	Talajjavítás, talajvédelem, talajmintavétel, talajvizsgálat		16		16	16		16
	Talajművelési rendszerek, talajhasználat		18		18		18	18
	Tápanyagpótlás, trágyázás		14		14		14	14
	A növények szaporítása és vetése		4	16	20		20	20
	Növényápolás és öntözés			24	24		24	24
	Betakarítás és tartósítás, termények tárolása			22	22		22	22
	Részletes növénytermesztés	0	72	62	134	36	98	134

	A gabonafélék termesztéstechnológiája		44		44	36	8	44
	A hüvelyes növények termesztéstechnológiája		20		20		20	20
	A gyökér- és gumós növények termesztéstechnológiája		8	10	18		18	18
	Az ipari növények termesztéstechnológiája			18	18		18	18
	A szálas- és tömegtakarmányok termesztéstechnológiája			16	16		16	16
	Gyepgazdálkodási ismeretek			18	18		18	18
	Tanulási terület összórászáma	0	180	124	304	108	196	304
	Zöldségtermesztés	0	108	52	160	72	88	160
Kertészet	Általános zöldségtermesztési ismeretek		20		20	20		20
	Termesztés termesztőberendezésben		30		30	30		30
	Burgonyafélék termesztése		22		22	22		22
	Káposztafélék termesztése		16		16		16	16
	Kabakosok termesztése		10	8	18		18	18
	Gyökérzöldségfélék termesztése		10	8	18		18	18
	Hüvelyesek termesztése			8	8		8	8
	Hagymafélék termesztése			8	8		8	8
	Levélzöldségek és egyéb zöldségfélék termesztése			10	10		10	10
	Zöldségfélék áruelőkészítése, tisztítás, elsődleges feldolgozás			10	10		10	10

	Szőlő- és gyümölcsstermesztés	0	36 +36	52	88	36	52	88
	Általános gyümölcsstermesztési ismeretek		24		12	12		12
	A gyümölcstermő növények ápolási munkái		28		14	14		14
	A gyümölcs betakarítása, tárolása, áruelekészítés		20		10	10		10
	Az almatermésű gyümölcsök termesztése			8	8		8	8
	A csonthéjas gyümölcsök termesztése			4	4		4	4
	A bogyótermésű gyümölcsök termesztése			10	10		10	10
	Héjas (száraz) termésű gyümölcsök termesztése			4	4		4	4
	Különleges gyümölcsök termesztése			4	4		4	4
	Szőlőtermesztési ismeretek és technológiák			12	12		12	12
	A szőlő feldolgozása, alapvető pinceműveletek			10	10		10	10
	Tanulási terület összóraszám	0	144	104	248	108	140	248
Állattenyésztés, állattartás	Állattartási ismeretek	0	72	36+32	108	72	36	108
	Állat és környezete		12		12	12		12
	Egészség, csökkent termelőképesség, betegség		24		24	24		24

A betegség gyógykezelése és megelőzése		24		24	24		24
Az állatok jóléte és az állatvédelem		12		12	12		12
A gazdasági állatok értékelése			32	18		18	18
A gazdasági állatok szaporítása, a nemesítés folyamata			32	18		18	18

Állattenyésztés	0	72 +36	72	144	36	108	144
A testtájak csontos alapjai		16		16	16		16
Az emlősök és a madarak testtájai		14		14	14		14
A gazdasági állatok emésztőkészülékének felépítése, az emésztés folyamata és az anyagforgalom		22		22	6	16	22
A gazdasági állatok hím és női nemi készülékének anatómiai felépítése és működése, a szaporítás		20		20		20	20
A szarvasmarha tenyésztése és tartása			16	16		16	16
Sertés tenyésztése és tartása			14	14		14	14
A juh és a kecske tartása és tenyésztése			14	14		14	14
A ló tartása és tenyésztése			14	14		14	14
Baromfifélék tartása és tenyésztése			14	14		14	14

	Takarmányozástan	0	72	62	134	72	62	134
	A takarmányozás alapjai		20		20	20		20
	Takarmányismeret		20		20	20		20
	Takarmányok tartósítása, tárolása		16		16	16		16
	A takarmányozás végrehajtása		16	24	40	16	24	40
	Takarmányadag összeállítása			38	38		38	38
	Részletes állattenyésztés	0	72	72 +36	144	36	108	144
	Szarvasmarha tartása és tenyésztése 2.		32		32	32		32
	Sertés tartása és tenyésztése 2.		32		32	4	28	32
	Juh és kecske tartása és tenyésztése 2.		8	12	20		20	20
	Ló tartása és tenyésztése 2.			32	32		32	32
	Baromfifélék tartása és tenyésztése 2.			28	28		28	28
	Tanulási terület összóraszáma	0	288	242	530	216	314	530
Géptan	Erőgépek	0	72	32 +32	104	72	32	104
	Műhelyek felszerelése, mérőeszközök		4		4	4		4
	A műszaki rajz alapfogalmai		10		10	10		10
	Anyagismeret		12		12	12		12
	Gépelemek, szerkezeti egységek		16		16	16		16

Villamosság a mezőgazdaságban		12		12	12		12
A mezőgazdasági erőgépek felépítése és működése, a belső égésű motorok		18		18	18		18
Teljesítményátviteli rendszer			8	8		8	8
Járószervezet, kormányzás, fékezés			10	10		10	10
Mezőgazdasági erőgépek alváza, felépítménye, elektromos berendezései			8	8		8	8
A precíziós gazdálkodást segítő elektronikai berendezések az erőgépeken			6	6		6	6
Mezőgazdasági munkagépek	0	72	68	140	72	68	140
Munkagépek általános jellemzői		6		6	6		6
A talajművelés gépei		18		18	18		18
A tápanyag-visszapótlás gépei		12		12	12		12
Vető-, ültető- és palántázógépek		12		12	12		12
A növényvédelem és az öntözés gépei		12		12	12		12
Szálaskarmány-betakarító gépek		12	8	20	12	8	20
Szemestermény-betakarító gépek			16	16		16	16
Gumós növények betakarításának gépei			8	8		8	8

	A szállítás, anyagmozgatás gépei			10	10		10	10
	Állattartás gépei és épületei			26	26		26	26
	Tanulási terület összóraszáma	0	144	100	244	144	100	244

Kiegészítő tevékenység	Kiegészítő tevékenység	0	0	36	36	0	36	36
	Higiéniai alapfogalmak			4	4		4	4
	A falusi vendéglátás és a turizmus alapfogalmai			6	6		6	6
	Élelmiszer tartósítási módok			10	10		10	10
	Hagyományos termékfeldolgozás			16	16		16	16
	Járművezetői ismeretek		72					
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	36	36	0	36	36
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140			140		

2020. szeptember 1-től

SZAKÁCS

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Szaktudásának köszönhetően rendkívül kreatív, konyhatechnológiai úton étvágygerjesztő és ízletes hideg és melegkonyhai ételeket készít, tálal. Az üzletvezetés érdekeit figyelembe véve gazdálkodik. A raktárkészletet figyelemmel kíséri az árrendelést és az áruátvételt koordinálja, ellenőrzi. A raktározást felügyeli, ellenőrzi. Munkabeosztást tervez, ír. Konyhai munkaszervezésben, feladat kiosztásban pontos és precíz. Felelősségteljesen irányítja a beosztottjait, kollegáit a konyhai etikett és az erkölcsi normák betartása mellett. Jó szervezőképességgel és problémamegoldó adottságokkal rendelkezik. Példamutató magatartásával és munkaruházatával, magas szakmai tudásával tekintélyt vív ki magának.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Évfolyam	1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszámja	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszámja
Évfolyam összes	612	936	837	2081	1080	868	1948
Munkavállalói ismeretek	18 + 18 ÓRA	0	0	18	18	0	18
Álláskereső	5			5	5		5
Munkajogi alapismeretek	5			5	5		5
Munkaviszony létesítése	5			5	5		5
Munkánélküliség	3			3	3		3
Munkavállalói ismeretek							

Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskereső lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Turizmus-vendéglátás alapozás	A munka világa	54 + 18 ÓRA	0	0	54	54	0	54
	Alapvető szakmai elvárások	9			9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36			36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9			9	9		9
	IKT a vendéglátásban	72	0	0	72	72	0	72
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36			36	36		36
	Digitális tananyagter- talmak alkalmazása	9			9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban	27			27	27		27

	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	432	0	0	432	432	0	432
	A cukrászati termelés alapjai	108			108	108		108

	Az ételkészítés alapjai	108			108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	108			108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	108			108	108		108
	Tanulási terület összóraszám	558	0	0	558	558	0	558
Szakács Középszintű képzés	Előkészítés és élelmiszer-feldolgozás	0	108	62	170	108	62	170
	Előkészítés		20		20	20		20
	Alapműveletek, fűszerezés, ízesítés		20		20	20		20
	Alaplevek, rövid levek, kivonatok és pecsenyelevek		20		20	20		20
	Alapkészítmények		4		4	4		4
	Sűrítési eljárások		10		10	10		10
	Bundázási eljárások		14		14	14		14
	Mártások		20		20	20		20
	Töltelék áruk (kolbászok, terrinek, pástétomok, galantinok)			18	18		18	18
	Pékáruk és cukrászati alaptészták			18	18		18	18
	Savanyítás, tartósítás			26	26		26	26
	Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	0	72	62	134	72	62	134
	Kézi szerszámok		20		20	20		20
	Hűtő és fagyasztó berendezések		20		20	20		20
	Főző és sütő berendezések		20		20	20		20
	Egyéb berendezések és gépek		12		12	12		12

	Karbantartási és üzemeltetési ismeretek			62	62		62	62
	Ételkészítés-technológiai ismeretek	0	486	385	871	180	558	738
	Főzés		123		123	90		90
	Gőzölés		112		112	90		90
	Párolás		129		129		96	96
	Sütés I.		122		122		90	90
	Sütés II.			60	60		70	70
	Különleges technológiák			57	57		52	52
	Cukrászat			110	110		100	100
	Speciális ételek (mentes, kímélő)			58	58		50	50
	Ételkészítés árukosárból			100	100		100	100
	Ételek tálalása	0	72	62	134	72	62	134
	Alapvető tálalási formák, lehetőségek		20		20	20		20
	Szezononális alapanyagok használata		17		17	17		17
	Heti menük összeállítása		15		15	15		15
	Alkalmi menük összeállítása		20		20	20		20
	Rendezvényekkel kapcsolatos teendők			17	17		17	17
	Nemzetközi ételismeret			17	17		17	17
	Büfék összeállítása és tálalása			16	16		16	16
	Kalkuláció összeállítása			12	12		12	12

Anyaggazdálkodás, admin- isztráció, elszámoltatás	0	72	62	134	72	62	134
Áruátvétel		8		8	8		8
Árugazdálkodási szoftverek használata		36		36	36		36
Élelmiszer- és árukészlet el- lenőrzése		4		4	4		4
Az anyagfelhasználás kiszámítása			12	12		12	12
Vételezés, rendelési mennyiség megállapítása		8		8	8		8
Raktározás		16		16	16		16
Árképzés			15	15		15	15
Bizonylatolás			10	10		10	10
Elszámoltatás			10	10		10	10
Készletgazdálkodás			15	15		15	15
Tanulási terület összórászáma	0	810	633	1443	504	806	1310
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	175			200		

Műhelyiskola

Műhelyiskolában azok a diákok folytathat tanulmányokat, aki alapfokú végzettséggel nem rendelkezik, de a szakképző iskola Dobbantó programját elvégezték, vagy alapfokú végzettséggel rendelkeznek és a tizenhatodik életévét betöltötték.

A műhelyiskolában kizárólag részsakma megszerzésére irányuló felkészítés folyik, amelyeket tanműhelyben vagy munkahelyi körülmények között, nappali rendszerben, egy-öt fős csoportokban lehet elvégezni.

A részsakma megszerzésére – a tanév rendjére tekintet nélkül – legalább hat, legfeljebb huszonnégy hónap áll a tanulók rendelkezésre. Intézményünkben, ebben a képzési formában, egy tanéven keresztül tanulhatnak a diákok, a tanév végén szakmai vizsgát tehetnek.

A Műhelyiskola sikeres elvégzéséről szakmai bizonyítványt szereznek.

Műhelyiskola (Állatgondozó) óraterve

Műhelyiskola (Állatgondozó)

Tantárgyak	Óraszámok		
	Elmélet/ Szakmai elmélet	Szakmai gyakorlat	Összes óraszám
Osztályfőnöki	1		1
Mentorálás	3		3
Munkavállalói ismeretek	1		1
ÖSSZES KÖZISMERETI ÓRA	5		5
Növénytermesztés	1	2	3
Állattartás, állattenyésztés	5	5	10
Mezőgazdasági munkagépek	2	2	4
ÖSSZES SZAKMAI ÓRA	8	9	17
ÖSSZES ÓRA	13	9	22

1. A részsakma alapadatai (a KKK szerint)

1.	Az ágazat megnevezése	Mezőgazdaság és erdészet
2.	A részsakma megnevezése:	Állatgondozó

5.	A részzakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	3	
6.	A részzakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	3	
	A részzakma Digitális Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	3	
9.	A képzéssel megszerezhető szakmai bizonyítvány, oklevél megnevezése:	Állatgondozó	
10.	A képzésbe való bekapcsolódás feltételei	Iskolai végzettség	Alapfokú iskolai végzettség
		Szakmai előképzettség	Nem szükséges
		Foglalkozás egészségügyi vizsgálat	Igen
		Pályaalkalmassági vizsgálat	Nem
		Ágazati alapvizsga	Nem

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető Állatgondozó részzakma a szakmajegyzékben szereplő Állatgondozó részzakma képzési és kimeneti követelményében meghatározott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.

A részzakmáról kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

A képzés célja:

Az állatgondozó állattenyésztési, műszaki szakismeretekkel, a munkák végzéséhez szükséges elméleti, fizikai és gyakorlati felkészültséggel rendelkező szakember, alapvető tevékenysége a mezőgazdasági áruterelés és szolgáltatás. Táj- és környezetkímélő módon, szakszerű állatgondozási, tartástechnológiai tevékenységet folytat. A gazdasági állatok tartási és takarmányozási feladatait végzi, betartja és betartatja az állatjólléti és higiéniai előírásokat, közreműködik a szaporítási (tenyésztési), a prevenciós, a járványvédelmi feladatok végrehajtásában. Szakmai irányítás mellett teljesíti az állatok szakszerű elhelyezésével, gondozásával, értékesítésével kapcsolatos szakmai és gazdasági elvárásokat. Feladata a gazdasági állatok (szarvasmarha, juh, kecske, sertés, baromfifajok) gondozása, takarmányozása az állathigiéniai, állatjólléti, munka-, tűz- és környezetvédelmi követelmények betartásával.

A képzés célcsoportja: alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, de a szakképzőiskola Dobbantó programját elvégezte, vagy alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik és 16 életévét betöltötte. Állatgondozó részs szakmát elsajátítani kívánó személyek, akik a közeljövőben mezőgazdaság termelő tevékenységgel, haszonállatok tartásával szeretnének foglalkozni alkalmazottként vagy östermelőként, családi gazdaságban.

2. Szakmai követelmények:

A részs szakmával rendelkező irányítással képes:

- ▶ Elvégezni a talajmunkákat, vetőágyat készíteni.
- ▶ A munkagépkezelő irányításával elvégezni a talajápoló, vető, ültető gépek karbantartását (tisztítás, feltöltés, beállítás, kezelés).
- ▶ A munkagépkezelő irányításával végezni a szerves- és műtrágyaszóró, ültető gépek karbantartását (tisztítás, feltöltés, beállítás, kezelés).
- ▶ Védekezni a gyomnövények kártétele ellen.
- ▶ Részt venni a betakarítás, szállítás, tárolás, értékesítés munkafolyamataiban, vezetői irányítással.

- ▶ Elvégezni az előírt istálló munkákat
- ▶ Értesíteni a vezetőjét, ha különlegesen viselkedő állatot észlel.
- ▶ Segítséget nyújtani az ellésnél, a gondozásnál.
- ▶ Ápolja az újszülöttet
- ▶ Kitölteni a jelenléti íveket, a munkanaplót.
- ▶ Átvenni és átadni a szállított anyagokat , termékeket.
- ▶ Elvégezni az állatok napi takarmányozását
- ▶ Takarmányt készít elő megadott receptúra alapján.
- ▶ Felismeri a közeledő ellés jeleit, és előkészül az ellésre
- ▶ Mezőgazdasági munkát végezni kezelni a kéziszerszámokat
- ▶ A traktorvezető irányítása mellett részt venni a mezőgazdasági erő - és munkagépek tisztításában, karbantartásában, beállításában
- ▶ Tisztítani, kezelni az állattartó telepek műszaki berendezéseit, vezetői irányítás mellett.
- ▶ Elvégzi a talajművelési eljárásokat a növények fejlettségi állapota szerint.
- ▶ Alkalmazni a munka, tűz - és környezetvédelem szabályait.

3. A képzésbe való bekapcsolódás feltételei:

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség vagy a Dobbantó program elvégzése

Szakmai előképzettség: -

Foglalkozásegészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

Szakmai gyakorlat: -

Egyéb feltételek: -

A tervezett képzési idő:

Szakmai képzés óraszám: 400 óra

Időtartama: 6 hónap

A képzés időintervalluma:

4. Előzetes ismeretek/tudás beszámítása

Hivatkozva a 2019. évi LXXX. Törvény a szakképzésről 53. §-ra A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányait, megszerzett ismereteit és gyakorlatát az adott szakmai oktatásra, illetve szakmai képzésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani. A beszámítás alapján a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítheti.

Személyi feltételek:

A vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

Mentesül a kamarai gyakorlati oktatói vizsga-letétel alól az, aki a) mestervizsgával rendelkezik, b) a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő ba) szakirányú felsőfokú szakképzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal, bb) felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy c) a hatvanadik életévét betöltötte.

A duális képzőhely oktatójának a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő felsőfokú végzettségnek kell elfogadni a felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevelet, bizonyítványt. A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki oktatói vagy szakoktatói bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképzettségnek kell elfogadni. A duális képzőhelyen oktatóként elsősorban a szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni.

Tárgyi feltételek:

Képzőhely megnevezése	Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, Süveges tanüzem
Helyiségek megnevezése	tanterem, tanműhely

Eszközök és berendezések

- számítógép internet kapcsolattal
- projektor
- interaktív tábla
- talajvizsgáló eszközök
- talajművelési eszközök
- meteorológiai mérőeszközök
- digitális kamerával felszerelt drón
- mikroszkóp
- állat- vagy növényállomány
- hagyományos és digitális távmérő eszközök
- erőgép, vagy gépjármű illetve kertészeti vagy erdészeti motoros kisgépek
- állategészségügyi vizsgáló műszerek, állatgyógyászati eszközök
- anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök
- állatápolás, elletés/fiaztatás, egyedi megjelölés eszközei
- arató-, cséplő gép
- baromfi istálló állatokkal, ápolás és gondozás eszközei
- bálázógép és/vagy fóliázó gép
- bizonylatok, gépkönyvek, nyilvántartások
- földterület a gépbeállítási és gépüzemelési gyakorlathoz
- gépüzemeltetéshez szükséges szerszámok, eszközök, anyagok
- háti-, szántóföldi- és kertészeti permetezőgép
- hídmérleg
- juh-, ló-, sertés- és szarvasmarha istálló állatokkal, műszaki felszereléssel, ápolás és gondozás eszközei
- kézi és gépi anyagmozgatás eszközei, emelőgépek
- magtisztító- és csávázó gépek
- vetőgép, szemenkéntvető gép
- pótkocsik, mezőgazdasági rakodógépek
- szálatakarmány betakarítás eszközei, gépei
- szerves- és műtrágyaszóró gépek, trágyakioldó eszközei
- takarmány előkészítés, kiosztás gépei, eszközei, anyagai
- talajművelő eszközök, talajművelés munkagépei (ekék, váltóvaforgató ekék, kombinátorok, kultivátorok, talajmarók, tárcsák, boronák és hengerek, kombinátorok, altalajlazítók, simítók),
- takarmánytárolás eszközei, gépei, terményszárító, terménýtárolás és kezelés gépei
- drón, kamera
- GPS helymeghatározó rendszer
- szakirodalom (könyvek, folyóiratok, prospektusok, kezelési-karbantartási utasítások stb.)
- digitális infrastruktúra
- egyéni védőfelszerelések
- munkabiztonsági berendezések

	• környezetvédelmi berendezések • elsősegélynyújtó felszerelések

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése.

5. Tervezett képzési idő és a képzés tananyagegységei

	Tananyagegység megnevezése	Tananyagegység óraszám

1.	Növénytermesztés	60
2.	Állattartás, állattenyésztés	230
3.	Mezőgazdasági géptan	110
	Összesen:	400

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként az Állatgondozó részszakma számára

A közismereti órák tartalma

Mentorálás

A műhelyiskolai program célja a szakképzési rendszerben lemorzsolódással fenyegetett, az iskolai rendszert végzettség nélkül elhagyni készülő, 16 éven felüli (8 általános iskolai végzettséggel vagy rendelkező vagy a dobbantó programot már elvégzett) fiatalok számára olyan program megvalósítása, amely alternatív esélyteremtési és továbblépési lehetőséget biztosít a sok esetben nehéz anyagi körülmények között élő, hátrányos helyzetű fiatalok számára.

A program, mely a Szakképzés 4.0 stratégia alapján az új szakképzési törvényben megfogalmazott műhelyiskolai képzési formához kapcsolódik, mester-tanítvány viszonyban: a vele együtt dolgozó mentorok, műhelyiskolai mesterek kifejezetten a gyakorlaton, a munkavégzésen keresztül oktatják a műhelyiskolai diákot a szakma fortélyaira, beleértve annak elméletét is.

A legfontosabb jellemzők

- A lemorzsolódással veszélyeztetett diákok egy rugalmas időtartamú képzés révén maradhatnak a szakképzés rendszerében, melynek végén részszakma képesítésük birtokában elhelyezkedhetnek vagy visszatérhetnek tanulni, a szakképző intézménybe.
- A hangsúly a gyakorlati tudnivalókon van, az elméletet szinte kizárólag a gyakorlati képzésbe ágyazottan tanulnak, illetve az elméleti tudás a záróvizsgán sem követelmény, mert kizárólag gyakorlati vizsgát tesznek.
- A képzés végén a munkaerőpiaci elhelyezkedésre alkalmassá tevő részszakma bizonyítványt kapnak úgy, hogy a képzésük során valódi munkahelyi gyakorlatot is szereztek.
- A műhelyiskola pedagógiájának lényege, hogy a mentor, a kölcsönös bizalomra építve egy kiszámítható és következetes szabályrendszert követve neveli a diákot.
- A képzés a műhelyben vagy külső munkahelyen zajlik, az oktató a mester, pedagógusi szerepkörben pedig a mentor segíti a diákot tanulásmódszertanban, egyéni kompetenciái fejlesztésében.
- A képzés fontos eleme az ún. „képzési nap”: minden héten két napon a diákok egyéni és csoportos fejlesztésben vesznek részt (ezeken a napokon tehát nem dolgoznak).
- Ezeket a mentorok szervezik az alábbiak szerint:
Csoportfoglalkozásokat, önismereti csoportokat vezetnek, személyiségfejlesztő és motivációs tréninget tartanak:
  - Kognitív viselkedésterápia jellegű foglalkozás,
  - Életmód tanácsadás (tudatos pénzhasználat, időbeosztás, önéletrajz stb.)
  - Vetélkedő
  - Egyéni fejlesztés/beszélgetés: melyeken lehetőségük nyílik saját, mélyebb problémáik feltárására, megértésére és megoldására.
- Az oktatás kis létszámú csoportokban történik, maximum 5 fővel egy mentor és egy mester foglalkozik.

- A (nem formális) értékelést hetente és havonta végzik. A heti értékelés szóban, négy szemközti beszélgetésben történik. A havi értékelés a tanuló önértékelésével kezdődik. Ez után kerül sor az értékelő megbeszélésre, melyen részt vesz a mentor és a mester is: meghallgatják az önértékelést és szövegesen értékelik az előrehaladást.

Munkavállalói ismeretek

A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom.

Ismeret

A tanuló olyan eltérő helyzetekben szerez tapasztalatokat, olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások. Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

Képesség, készség

A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú célokat tűz ki.

Attitűd

A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon. Felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

Témakörök

- Pénzügyi alapfogalmak
- Napi pénzügyek és az életvitel
- A munkaerőpiac
- Fekete és szürke foglalkoztatás
- Életcélok, karriertervezés
- Álláskeresési technikák
- Az álláspályázat
- A vállalkozás

Szakmai tárgyak tartalma:

Évfolyam	Műhelyiskola - ÁG
Évfolyam összes óraszám	

Nő- vény- ter- m	Növénytermesztés	60
	A növény és környezete	10
	A növénytermesztés alapjai	14
	A talajművelés műveletei	8
	Talajjavítás, talajvédelem, ta- lajmintavétel, talajvizsgálat	10
	Talajművelési rendszerek, ta- lajhasználat	4
	Tápanyagpótlás, trágyázás	4
	A növények szaporítása és ve- tése	10
Ál- lat- tar- tás , ál- lat- te- ny és zté	Állattartási ismeretek	104
	Állat és környezete	24
	Egészség, csökkent termelő- képesség, betegség	30
	A betegség gyógykezelése és megelőzése	30
	Az állatok jóléte és az állatvé- delem	20
	Állattenyésztés	36
	Az emlősök és a madarak testtájai	14
	A gazdasági állatok emésztő- készülékének felépítése, az emésztés folyamata és az anyagforgalom	22
	Takarmányozástan	90
	A takarmányozás alapjai	30
	Takarmányismeret	30
	A takarmányozás végrehaj- tása	30

Mezőgazdasági munkagé- pek	110
Munkagépek általános jellem- zői	30
Szálastakarmány-betakarító gépek	30
Állattartás gépei és épületei	50

Növénytermesztés megnevezésű tanulási terület

Növénytermesztés tantárgy

60 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a leendő szakemberek az elméleti ismeretek elsajátítása, illetve a gyakorlati tapasztalatok megszerzése után önállóan el tudják végezni a talajművelés, a tápanyag-utánpótlás, a vetés, a növényápolás, -szaporítás, illetve a terménybetakarítás, tárolás feladatait. Megértsek a termelés összefüggéseit, szakszerű munkát végezzenek, a környezetvédelmi, gazdasági szempontok figyelembevételével. Mindennapi munkájuk során önállóan, tudatosan, szakszerűen legyenek képesek ellátni a növénytermesztés valamennyi feladatát.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

A mezőgazdasági alapismeretek keretében megismert szántóföldi növénytermesztési alapok, talajtan, éghajlat

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök
Talajmintát vesz, laboratóriumba küldi, egyszerű talajvizsgálókat végez: pH-érték, talajhőmérséklet, Arany-féle kötöttségi szám, mechanikai összetétel.	Talajtípusok, talajmintavétel, a talaj fontosabb tulajdonságai, talajvizsgálatok, eredmények értékelése, talajhőmérséklet jelentősége, mérőeszközök	Instrukció alapján részben önállóan	Elkötelezett a növénytermesztés iránt Jól kezeli a konfliktusokat, Felelős a feladatok elvégzéséért.

Értékeli a talajművelő eszközök munkáját, méri a munkamélységet, a felszín egyenletességét.	Talajművelés fogalma, célja, munkaműveletei, eszközei, a gépek munkájának értékelése	Instrukció alapján részben önállóan
Gondoskodik a vetőmagvak tárolásáról, elvégzi a mintavételt, felismeri a szántóföldi kultúrnövények magjait, előkészíti vetésre.	Vetőmagvak értékmérő tulajdonságai, mintavétel, szántóföldi kultúrnövények ismerete, magvak tárolása, előkészítése vetéshez	Instrukció alapján részben önállóan
Előkészíti a magágyat, elvégzi a vetést, a szükség szerinti tápanyagutánpótlást.	Magágykészítés, a vetés módja, ideje, sor- és tőtávolsága, magmennyiség meghatározása	Instrukció alapján részben önállóan
Védekezik a gyomnövények ellen	Ismeri a gyomnövények biológiai és alaktani tulajdonságait.	Instrukció alapján részben önállóan
Alkalmazza a munka, tűz- és környezetvédelem szabályait.	Ismeri az ágazathoz kötődő munka-, tűz- és környezetvédelmi alapelveket.	Szabálykövető a munka, tűz és környezetvédelem területén.

A tantárgy témakörei

A növény és környezete

A növények külső és belső felépítése

A növény részei: gyökér, hajtás, szár, levél, virág, virágzat, a termés fogalma, feladata, típusai, módosulásai, vegetatív és generatív szervek

A növények táplálkozása: a víz- és tápanyagfelvétel, az anyagcsere

Növekedés és fejlődés, élettelen, élő környezeti tényezők

A virágos növények fejlődési fázisai: a mag nyugalmi állapota, csírázás, vegetatív fejlődés (gyökér, szár, levél), generatív fejlődés (virág, termés) A növények ivartalan szaporodása

Fenológiai megfigyelések önálló leírása, értékelése

A növények rendszerezésének alapjai, a jelentős törzsek, osztályok, családok Ökológia-rendszerek, a bioszféra anyagforgalma: az elemek körforgása

A növénytermesztés alapjai

A növénytermesztés célja: élelmiszer- és ipari anyagok termesztése, a fenntarthatóság biztosítása
Természeti erőforrások: termőtalaj, víz, Nap energiája (hőmérséklet, fény), levegő

Fő ágazatok: szántóföldi és kertészeti növénytermesztés

Fontosabb alapfogalmak: terület, művelési ágak, táblák, elővetemény, vetésforgó, vetésváltás, tarló, termőréteg

Növényismeret: fontosabb szántóföldi gabonanövények, takarmánynövények, gyakori gyomnövények felismerése (mag, szár, levél alapján)

Az állati kártevők, a mikroszervezetek kártételei, a kártevők előrejelzése

Területnagyság- és termésátlag-számítások, területmérés, -kijelölés

Magyarország éghajlata a mezőgazdasági termelés szempontjából

Védekezés az időjárás káros hatásai ellen

Az időjárás-előrejelzések jelentősége, felhasználása

A talaj szerkezete, mechanikai összetétele, a talajtulajdonságok vizsgálata: hézagterfogat, vízgazdálkodás, vízáteresztő képesség, vízkapacitás, hasznos víz, levegő- és hőgazdálkodás értelmezése, kémhatás, a pH-érték gyakorlati jelentősége A talaj-hőmérséklet mérése

Talajjavítás, talajvédelem, talajmintavétel, talajvizsgálat

A talajvédelem jelentősége, erózió és defláció elleni védekezés

A savanyú, szikes és homoktalajok javítása

A vízháztartás szabályozása, a káros víztöbblet, a káros vízhiány megszüntetése

A talaj helyszíni vizsgálata: előzetes tájékozódás, bejárás

Fizikai és kémiai talajvizsgálat lebonyolítása

Talajmintavétel szabályai: szelvényminta, átlagmintavétel, talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra, mintaküldés

Egyszerű talajvizsgálatok: pH-érték, szerkezetvizsgálat, mechanikai összetétel vizsgálata, talajkötöttség, mésztartalom, Arany-féle kötöttség vizsgálata, a kapott eredmények értékelése

3.5.1.6.5 Talajművelési rendszerek, talajhasználat

Talajművelési rendszerek: nyár végi, őszi, tavaszi, másodvetésű növények utáni talajművelés

Talajművelési rendszer kialakítását meghatározó tényezők

Klasszikus sorrend: tarlólántás, alpművelés, elmunkálás, magágykészítés, vetés, elmunkálás

Vetésváltás, vetésforgó, elővetemények, monokultúras termesztés, területpihentetés

Magágy követelményei és magágykészítés technológiai

Különleges talajművelési eljárások célja: egészséges talaj – egészséges növény – egészséges ember, a környezettel együttműködő termesztéstechnológiák alkalmazása

Új irányzatok: precíziós agronómia, takarónövény-technológia, talajmegújító mezőgazdaság, tápanyag-gazdálkodás, ökológiai gazdálkodás, talajbolygatás minimalizálása, növényi változatosság, takart talajfelszín, takarónövények, élő gyökerek, állatok integrálása Talajmegújító mezőgazdaság (TMMG): a technológiai keretrendszer feladata, a termőtalajregeneráció, a biodiverzitás, a víz- és tápanyagciklusok javítása, az ökoszisztéma szolgáltatások, a szénmegkötés és a klímaváltozással szembeni ellenálló képesség növelése Kultúr- és gyomnövények, kártevők és kórképek felismerése

Tápanyagpótlás, trágyázás

A talaj mint megújulni képes szilárd természeti erőforrás

A talaj termőképességének és biológiai aktivitásának fenntartása, a termelt növények tápanyagigényének biztosítása A tápanyagok megőrzése, növelése

Tápanyagok szerepe a növények fejlődésében

Feladat: fenntartani a biológiai aktivitását, élővilágát, megőrizni szerkezetét, pótolni a növénytermesztéssel kivont humuszt, a makro- és mikroelemeket

A trágyaanyagok csoportosítása, felhasználása

A szerves trágya típusai: tarló- és gyökérmaradványok, istállótrágya, hígtrágya, komposztok, fekál, zöldtrágya, lombtrágyák, egyéb szerves anyagok
 Szerves trágyák jellemző tulajdonságai, a kijuttatás, bedolgozás módja, ideje
 A műtrágyák csoportosítása, típusai, jellemzésük, felhasználásuk: foszfor-, káliumtartalmú, a többhatóanyagú műtrágyák, mikroelem-tartalmú műtrágyák szerepe
 A műtrágyák tulajdonságai, típusai és használata, kijuttatása, bedolgozása
 Folyékony műtrágyák kijuttatása
 Baktériumtrágyák és felhasználásuk
 A makroelemek szerepe a növény fejlődésében, hiányuk és többletük következményei A szerves- és a műtrágyakezelés szabályai, előírásai

A növények szaporítása és vetése

Vetőmag-mintavétel, vetőmagvizsgálat A vetőmagvak értékmérő tulajdonságai
 A vetőmagok tárolása, mintavétel különböző tárolási módok esetén
 Magvizsgálati eljárások végzése
 Kultúrnövények magjainak felismerése
 A vetőmagtermesztés sajátosságai, előállítása, a vetőmag értékmérő tulajdonságai
 A vetőmagmennyiséget befolyásoló tényezők, magmennyiség, tápanyag számítása A vetés ideje, módjai, a vetést meghatározó tényezők
 A vetőmag előkészítése vetésre, vetés munkafolyamatai, vetőmagszámítási feladatok A vetőgépek munkája, beállítások, a vetés végrehajtása

Állattartási ismertek tantárgy

104 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanulók megértsék az állatok egészségvédelmének fontosságát, ismerjék a betegségek keletkezésének okait, a beteg állat életjelenségeit. Ehhez ismerniük kell a betegségek külső és belső okainak keletkezését, a gyógyszerek alkalmazásának módjait, a fertőtlenítés fontosságát, nem utolsósorban pedig a legfontosabb hazai és európai uniós állatvédelmi szabályozásokat. A tantárgy tanításának további célja, hogy tanulók tisztában legyenek a gazdasági állatok szaporításának módszereivel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természetismeret: az egészség tudatos megőrzése; a természeti, technikai és épített környezet felelős és fenntartható alakítása; a természettudományos kutatások és eredményeik A mezőgazdasági alapismeretek keretében megismert általános állattenyésztési alapok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Megfelelő férőhelyet alakít ki a gazdasági állatok számára.	Az állat igényei hőmérséklet, páratartalom, fény, szellőztetés szempontjából	Teljesen önállóan	Elkötelezett a szabályszerű, helyes állattartás iránt, betartja az állatvédelmi előírásokat	
Kiválasztja, megjelöli a beteg állatot.	A gazdasági állatok viselkedése, a beteg állat életjelenségei, a gyakori állatbetegségek jellemzői	Teljesen önállóan		
Adatokat gyűjt a tartástechnológiai leírásokból a különböző korú állatoknak javasolt istállóhőmérsékletéről.	A hőmérsékleti adatok helyes leolvasása	Teljesen önállóan		In-formációgyűjtés a tartástechnológiáról
Előkészíti az állatot a szállításra, testtömeget mér.	Gazdasági állatok szállítására vonatkozó előírások, szabályok, fejlettség, testtömeg megállapítása, mérleg használata	Instrukció alapján részben önállóan		
Fertőtlenítő oldatot készít.	A fertőtlenítés szabályai, biológiai, kémiai fertőtlenítési eljárások	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Állat és környezete

A környezet fogalma, változása

A környezeti tényezők felosztása

Alkat és környezet, alkalmazkodás (hideghez, meleghez, technológiához) Az állattartó telepek létesítésének szempontjai Az istálló mikroklímája: – Hőmérséklet

- Levegő páratartalma
- Légáramlás
- Levegő szennyezettsége (széndioxid-, ammónia-, kén-hidrogén-, szén-monoxid-, por-, élőcsíra-szennyezettség)
- Világítás
- Szellőzés
- Padozat, almozás
- Zaj

Egészség, csökkent termelőképesség, betegség Az egészséges, a nem egészséges és a beteg állat fogalma

Az állatbetegségek okozta károk nemzetgazdasági jelentősége

A betegség keletkezésének okai

A betegség lefolyása, kimenetele: túlheveny, félheveny, idült, gyulladás, szövődmény, halál

Az egészséges állat életjelenségei

A beteg állat felismerése

A beteg állat megjelenése (habitus) alapján: testtartás, mozgás, viselkedés, alkat, tápláltság, ápoltság

A betegség gyógykezelése és megelőzése

A gyógyszerek alkalmazásának módjai, a gyógyszerhasználat szabályai, előírásai

Egyszerűbb kezelések, beavatkozások, elsősegélynyújtás

A nem fertőző betegségek megelőzése

A fertőző betegségek megelőzése

– A fertőző betegség fogalma

– Fertőtlenítőszeres és azok használata

Az állatok jóléte és az állatvédelem

A szabályozás célja, szellemisége

Az állatvédelem törvényi szabályozása hazánkban és az Európai Unióban

Az általános állatvédelmi szabályok

A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályai

Az állatszállítás állatvédelme

Az állatokkal való szakszerű bánásmód

A vágóállatok levágásának és leölésének állatvédelmi szabályai

A gazdasági állatok értékelése

Külső értékmérő tulajdonságok: fejlettség, arányosság, kondíció, kültakaró, színeződés, ivarjelleg

Belső értékmérő tulajdonságok: tej-, hús-, tojás-, gyapjú- és erőtermelő képesség, takarmányértékesítő képesség, növekedés és fejlődés, alkat (konstitúció), termékenység és szaporaság, egészség, ellenálló képesség, igényesség, alkalmazkodó képesség, honosulás, vérmérséklet, természet, rossz szokások, szellemi képességek, technológiai tűrőképesség

Állattenyésztés tantárgy

36 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a különböző gazdasági állatfajok, a szarvasmarha-, a sertés-, a juh-, a ló-, a baromfitermék előállításának élettani, biológiai és állattenyésztési hátterét. Ismerjék ezen gazdasági fajok jelentősebb fajtáit, általános tartási és tenyésztési feladatait. A korszerű állattenyésztési, állat-egészségügyi tartási és tenyésztési módszerek birtokában megismerjék az állati szervezetben végbemenő folyamatokat.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Természetismeret: energianyerés az élővilágban, táplálkozás
 Természetismeret: fény, hőmérséklet
 Természetismeret: a szervezet egysége, idegrendszer és viselkedés
 A mezőgazdasági alapismeretek keretében megismert általános állattenyésztési alapok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ellenőrzi a takarmánykiosztó és etetőberendezések, itatóberendezések működését.	Egyedi, csoportos takarmányozás, kérődzők takarmányozása, sertés takarmányozása, ló takarmányozása, baromfi takarmányozása, etetők, itatók, vízszükséglet, önitatók	Instrukció alapján részben önállóan	Elkötelezett az állatok helyes tartása, takarmányozása iránt Érdeklődik a gazdasági állatok élettana iránt, hatékonyan, pontosan segédkezik az állatok el látásában.	Információk gyűjtése az interneten a takarmánykiosztó, etető- és itatóberendezésekről Digitális eszközök használata
Ellenőrzi a világítóberendezéseket és a világítási programot.	Természetes, mesterséges világítás, ivari szabályozás, D-vitamin, világítás hatása a tojótyúk tojástermelésére	Instrukció alapján részben önállóan		Táblázatok, grafikonok készítése, digitális eszközök használata
Ellenőrzi a fűtőberendezés működését és az istálló hőmérsékletét.	Állatok testhőmérséklete, az istálló optimális hőmérséklet nyitott, zárt istálló	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, hőmérsékleti adatok feldolgozása

Küllemi bírálatot végez.	Küllemi bírálat célja, a küllem és a termelőképeség közötti összefüggések, testméretek, testarányok változása az életkor előrehaladtával, típus, kültakaró, színeződés	Instrukció alapján részben önállóan		
Neveli és hizlalja az állatokat.	Gazdasági állatok takarmányozása, kor, nem alapján, megadott receptúra alapján	Teljesen önállóan		
Felkészíti az állatokat a pároztatási időszakra.	Ivar- és tenyészérettség, ivarzás, termékenyítés, takarmányozás	Instrukció alapján részben önállóan		Információk gyűjtése, táblázatok kezelése Pároztatásra vonatkozó digitális programok használata
Helyesen takarmányozza és ápolja a vemhes anyát.	E-vitamin-ellátottság, fehérje-, ásványianyagtartalom, takarmány minősége, apasztás	Instrukció alapján részben önállóan		Takarmányadagok kiszámítása, számolási feladatok, takarmányozási programok használata
Felismeri a közeledő ellés jeleit, és előkészül az ellésre.	Szülőfájások, méhösszehúzódnás, hasizmok összehúzódnásai, tolófájások; eszközök, műszerek, előkészítése, fertőtlenítése	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolja az újszülöttet.	A köldökszinór elszakadása, az orr és a szájüreg tisztítása, az újszülött letisztítása az anyával, a	Teljesen önállóan		

	köldökcsonk fertőtlenítése			

A tantárgy témakörei

Az emlősök és a madarak testtájai

Az állati test fő részei, a fej, a nyak, a törzs és a végtagok tájékai emlős gazdasági állatokon
A baromfi testtájai, a fej, a törzs és a végtagok – különös tekintettel az eltérésekre

A gazdasági állatok emésztőkészülékének felépítése, az emésztés folyamata és az anyagforgalom
Az emésztőkészülék feladata, főbb részei, felosztása

Az előbél felépítése és működése

A középbél vagy vékonybél felépítése és működése

Az utóbél vagy vastagbél felépítése és működése

Az emlős gazdasági állatok (ló, szarvasmarha, juh, kecske, sertés, nyúl) emésztőkészülékének állatfajonkénti jellegzetességei

A baromfi emésztőkészülékének felépítése – különös tekintettel a különbségekre

Takarmányozástan tantárgy

90 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék az okszerű, helyes takarmányozást, a takarmányok összetételét, csoportosítását. Képesek legyenek a takarmányadagok összeállítására különböző fajú, korú és hasznosítású állatoknál.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika: százalékszámítás, grafikus ábrázolás, koordináta-rendszer

Fizika: az energia, munka, teljesítmény, hatásfok fogalmának ismerete

Természetismeret: táplálkozás, emésztés, kiválasztás

A mezőgazdasági alapismeretek keretében megismert általános állattenyésztési alapok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Takarmányt készítő elő megadott receptúra alapján.	Takarmányok előkészítése, darálás, őrlés, pörkölés, főzés stb.	Instrukció alapján részben önállóan	A takarmányok előkészítését, kiosztását szabályszerűen, pontosan végzi,	
Elvégzi az adott egyed napi takarmányozását, működteti a takarmánykiosztó berendezéseket.	Zöldtakarmányok, gyökér- és gumós takarmányok, erjesztett (silózott) takarmányok, gabonamagvak, hüvelyes magvak, olajos magvak, ipari abrakkeverékek	Teljesen önállóan	a számításokat pontosan, alaposan végzi	Prezentáció készítése valamely egyed meghatározott takarmányozási időszakáról
Elvégzi a takarmányok érzékszervi vizsgálatát.	Érzékszervi minősítés, szín, szag, fizikai állapot	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A takarmányozás alapjai

A takarmányozás célja, feladatai, az okszerű takarmányozás szerepe az állattenyésztés jövedelmezőségének javításában A takarmány mint környezeti tényező

A takarmányok kémiai összetétele, takarmányvizsgálatok, mintavétel, víz- és szárazanyagtartalom meghatározása, egyszerűbb laboratóriumi vizsgálatok

Takarmányismeret

A takarmányok csoportosítása

Zöldtakarmányok

Gyökér- és gumós takarmányok

Erjesztett takarmányok

Szénák és szénalisztek, réti széna

Magvak és termések

Szántóföldi melléktermékek

Élelmiszeripari melléktermékek

Takarmánykiegészítők

Ipari abrakkeverékek

Különböző takarmányok felismerése: takarmánynövények felismerése különböző fejlettségi stádiumban, minősítés, magismeret

Tartósított takarmányok (szénák, szilázsok, szenázsok) felismerése és minősítése Mezőgazdasági és ipari melléktermékek felismerése és minősítése

A takarmányozás végrehajtása A takarmányok előkészítésének módjai és eszközei

A takarmányozás különböző fajú, korú és hasznosítású állatoknál (etetés, itatás) A szemestakarmányok feldolgozása, keveréktakarmányok gyártása

A tantárgy tanításának fő célja

A mezőgazdasági munkagépek tantárgy keretében a tanulók elsajátítják a mezőgazdasági termelésben alkalmazott mezőgazdasági gépek üzemeltetéséhez, kezeléséhez, beállításához és karbantartásához szükséges alapvető műszaki és technológiai ismereteket. A gépeket, berendezéseket a növények, állatok igényeinek megfelelően, az agrotechnikai követelmények megtartásával tudatosan alkalmazzák, szem előtt tartva a higiéniai, környezetvédelmi, munkavédelmi szabályokat és gazdaságossági elvárásokat. Megismerik az állattartási épületek, berendezések kezelését, karbantartását. A gépcsoportok üzemeltetése során elsajátítják a munkagépek erőgéppel történő összekapcsolását, üzemeltetés előtti beállítását, napi karbantartását. További cél, hogy a tanulóknál kialakuljon a precíz, pontos munkavégzésre való igény.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

NAT 5-6. évfolyam, természetismeret, 2. Anyag, energia, információ 7-8. évfolyam, fizika: mechanika, hőtan, elektromosság

Általános alapozás tananyag: géptan, munka-, tűz- és környezetvédelem

Szakmai alapozás: műszaki ellátással kapcsolatos üzemi, intézményi tapasztalatok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a munkagépek karbantartását.	A munkagépek felépítése, kapcsolószervezetek karbantartása, előkészítés téli tárolásra	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadja és alkalmazza a munkaterületre vonatkozó szabályokat, előírásokat	
Üzembe helyezi az új munkagépet a gyári utasítások szerint, a művelő eszközöket beállítja megadott értékre.	A munkagépek csoportosítása, felépítése, munkára történő előkészítése, beállításai, karbantartása	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik az alap- és segédanyagok gazdaságos felhasználására Betartja és betartatja a tűz- és munkavédelmi szabályokat	Az új munkagép üzembehelyezésével kapcsolatos gyári előírások internetes keresése
Elvégzi a talajművelési eljárásokat a növények fejlettségi	A talajművelés gépeinek felépítése, beállítása, üzemeltetése, a gépek kezelése	Instrukció alapján részben önállóan	Céltudatos	Információgyűjtés az időjárási körülmények várható változásairól

állapota szerint.			
Megszervezi a mezőgazdasági termékek, az állatok szállítását a munkavédelmi, egészségügyi, az állatszálításra vonatkozó előírások szerint.	A szállítás, anyagmozgatás gépei, biztonságtechnikai és munkavédelmi előírásai, a folyamatos és szakaszos üzemű gépek	Instrukció alapján részben önállóan	Az állatok szállítására vonatkozó engedélyek beszerzése, intézése internetes rendszeren keresztül

A tantárgy témakörei

Munkagépek általános jellemzői

- A mezőgazdasági munkagépek értelmezése, csoportosítása (funkcionális, ágazati)
- A munkagépek általános felépítése, a gépcsoport fogalma
- A mezőgazdasági erőgépek-munkagépek összekapcsolása, a kapcsolószerkezetek
- A munkagépek típusai: függesztett, vontatott, félig függesztett, önjáró gépek
- A munkagépek karbantartása, tárolása
- A kezelési-karbantartási utasítások tartalma, felépítése, használata
- A precíziós gazdálkodás jelentősége, az eszközök, műszerek használata

Szálastakarmány-betakarító gépek

- A gépek csoportosítása, alkalmazási területei
- Az alternáló mozgású kaszaszerkezet, rotációs vágószerkezet felépítése, működése
- A szársértő szerkezetek feladata, kialakítása, alkalmazása
- A függesztett, vontatott és önjáró kaszálógépek felépítése, üzemeltetése, karbantartása
- A rendkezelő gépek csoportosítása, felépítése, előkészítése üzemeltetésre
- A rendfelszedő pótkocsi felépítése, működése, előkészítése, üzemeltetése, beállítása
- A kis hasábbálát készítő gépek felépítése, működési elve, kötözési folyamata, beállítása
- A nagy hasábbálát készítő gépek: változó és állandó présterű körbálázók
- A szecskázógépek felépítése, előkészítése üzemeltetésre, beszállóványa, karbantartása
- A szálastakarmány-betakarító gépek összekapcsolása, karbantartása

Állattartás gépei és épületei

Állattartó telepek épületei, épületszerkezetek, épületek csoportosítása

Állattartó telepek és épületek telepítésének, belső kialakításának szempontjai.

Szellőztetési rendszerek, fűtési rendszerek

Az abraktakarmányok előkészítésének gépei: kalapácsos daráló, takarmánykeverő – gép

Takarmánykeverő és kiosztó pótkocsi előkészítése, üzemeltetésre, karbantartás

Mobil és beépített takarmánykiosztó berendezések

Etető és itató berendezések, önitatók kialakítása, itatási lehetőségek a legelőn.

Nagybálábontó és kiosztó munkagépek

A trágyatávoltítás és trágyakezelés gépei és eszközei

A hígtrágya eltávolítás és hígtrágyakezelés gépei, a hígtrágya hasznosítása

A fejőgépek csoportosítása és működése

A fejőgép szerkezeti felépítése, a szerkezeti egységek feladata, működési elv, karbantartás, kezelés
A tejkezelés gépei és berendezései

A mosás és fertőtlenítés gépeinek használata

Egyéb, m állattartásban alkalmazott gépek, berendezések használata.

A precíziós állattartás technológiai és eszközei

A szakmai vizsgára bocsátás feltétele az év sikere zárása. A szakmai vizsga az Szkt. 14. § meghatározottaknak megfelelően akkreditált vizsgaközpontban történik, a képzési és kimeneti követelményben, a részzakma követelményeinek teljesítését mérő szakmai vizsga követelményeinek megfelelően.

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: a részzakma megszerzésére irányuló képzés, oktatás, műhelyiskola teljesítése.

6. Csoportszám

Csoportlétszám: 1-5 fő

7. A képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása

2019. évi LXXX. Törvény a szakképzésről alapján

60. § [A tanuló értékelése és minősítése]

(1)* A műhelyiskolában értékelés, minősítés nem alkalmazható.

8. A képzés zárása

A részzakma követelményeinek teljesítését mérő szakmai vizsga.

Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: a részzakma megszerzésére irányuló képzés teljesítése.

9.1. A részzakma legjellemzőbb FEOR száma

Részzakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Részzakmával betölthető munkakör(ök)
Állatgondozó	6121	Szarvasmarha-, ló-, sertés-, juh, tartó és tenyésztő	Báránygondozó
			Borjúgondozó
			Hízósertés gondozó
			Juhgondozó
			Kocagondozó
			Malacnevelő
			Sertésgondozó
			Sertéshízlaló
			Sertésnevelő
			Süldőnevelő
			szarvasmarha - gondozó
			Szarvasmarha telepi gondozó
			Tehenész, állatgondozó
			Tenyészbika - gondozó

		Tenyészkosgondozó
		Baromfigondozó
		Bértömő
		Csibenevelő
		Csirkegondozó
		Pulyakagondozó
		tyúkgondozó
		Kacsagondozó
		Állatgondozó (libatelepi)
		Baromfitartó és tenyésztő
		Csirketenyésztő
		libahizláló, libatömő
		Pulykatermelő
		Növendékbaromfi gondozó
6130	Vegyes profilú gazdálkodó	Állat és növénytermesztő
		Őstermelő
9331	Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	Csordás, gulyás, pásztor
		Disznópásztor, kondás
		Gulyás
		Juhász
		Sertészetető
		Sertéstelepi segédmunkás
		Szarvasmarha legeltető

9.2. A szakképzésbe történő belépés feltételei

9.2.1. Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség vagy a Dobbantó program elvégzése

9.2.2. Alkalmassági követelmények

9.2.2.1. Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

9.2.2.2. Pályaalkalmassági vizsgálat: -

9.3. Eszközjegyzék a részsakmákra

- Etető -, itató- berendezések
- Állatjelölő eszközök
- Elletés, fiaztatás eszközei
- Anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök
- Mérlegek
- Ló, szarvasmarha, sertés, juh ápolás és gondozás eszközei
- Takarmány előkészítés, kiosztás gépei, eszközei
- Istállók, ólak berendezései
- Villanypásztor berendezés és tartozékai
- Talajvizsgálati eszközök, műszerek
- Gépkarbantartás szerszámai, eszközei
- Kéziszerszámok
- Szerelőszerszámok
- Építőipari kisgépek
- Épület karbantartás szerszámai, eszközei
- Egyéni védőfelszerelés
- Munkabiztonsági berendezések

9.4. Részszakma szakmai kimeneti követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Alkalmazza a munka, tűz-, baleset- és környezetvédelem, a higiénia szabályait.	Ismeri az munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi, higiéniai alapelveket.	Alkalmazza a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelem, a higiénia szabályait.	Önállóan használja a kiadott munkatevékenység végzéséhez szükséges védőfelszereléseket
2	Elvégzi az előírt istálló munkákat.	Ismeri az istálló munkák eszközeit.	Pontosan végzi az istálló munkákat, körültekintő az állatok takarmányozásánál. Tudja és elfogadja, hogy az állat érző lény, és ennek megfelelően bánik vele. Fontos számára a költség- és energiahatékony feladatvégzés.	Felelősen végzi az etetést, hogy az előírt, szükséges takarmányadagot kapják az állatok.
3	Értesíti a vezetőjét, ha különlegesen viselkedő állatot észlel.	Ismeri az egészséges és a beteg állat viselkedési szokásait.	Törekszik a közös munkára az állatok ellátása, gondozása terén, igényli a tapasztaltabb munkatársak segítségét.	Figyeli az állatok viselkedését, étkezését, étvágyát, értesíti a vezetőt a feltűnő esetről.
4	Segítséget nyújt az ellésnél, a gondozásnál.	Ismeri az ellés jeleit, a szükséges eszközöket, feladatokat.	Szigorúan betartja a higiéniai előírásokat.	A vezető, állatorvos irányításával végzi a rábízott feladatokat.
5	Kitölti a jelenléti íveket, a munkanaplót.	Ismeri a munkanaplót, a kitöltési szabályait.	Pontosan végzi a jelenléti ívek, munkanaplók kitöltését, törekedve az ökológiai lábnyom csökkentésére.	Felelősséggel tartozik a jelenléti ívek szabályos kitöltéséért.
6	Átvesszi, átadja a szállított anyagokat, termékeket.	Ismeri az átvétel szabályait, a dokumentáció kitöltését.	Ellenőrzi a szállított termékek mennyiségét, minőségét.	Felelős az áruátvételért, -átadásért (mennyiség, minőség).
7	Elvégzi az állatok napi takarmányozását.	Ismeri a takarmányokat, megvizsgálja azok minőségét.	Pontosan betartja az egyedenként előírt mennyiség kijuttatását.	Tisztában van felelősségével, hogy az előírt mennyiség időben kerüljön az állatok elé.
8	Elvégzi a talajmunkákat, vetőágyat készít.	Ismeri a talajművelés feladatait, a magágykészítési eszközöket.	Elkötelezett a növénytermesztés, a talajművelési munkák pontos, környezettudatos végzése iránt.	Önállóan végzi a vezető által előírt/kiadott talajmunkákat.

9	A munkagépkezelő irányításával végzi talajápoló, vető, ültető gépek	Ismeri a talajápoló-, vető- és ültetőgépek felépítését, beállítását, kezelését.	Törekszik a biztonságos és környezettudatos, precíz munkavégzésre, ellenőrzi a talajápoló-, vető és	Önálló felelősséggel figyeli a gép folyamatos munkáját, ellenőrzi a beállított értékeket.

	karbantartását (tisztítás, feltöltés, beállítás, kezelés).		ültetőgépek beállítását.	
10	A munkagépkezelő irányításával végzi szerves- és műtrágyaszóró, ültető gépek karbantartását (tisztítás, feltöltés, beállítás, kezelés).	Ismeri a szerves- és műtrágyaszóró gépek felépítését, beállítását, kezelését.	Igyekszik a gépek pontos beállítására, melyek fontosságát a termelési eredmények mutatják.	Folyamatosan ellenőrzi a szórás egyenletességét.
11	Védekezik a gyomnövényekkártétele ellen.	Ismeri a gyomnövények jellemzőit, kártételüket.	Elkötelezett a mechanikai gyomirtás iránt és igyekszik csökkenteni a kémiai gyomirtó szerek használatát.	Felelős a gyomnövények elleni védekezés hatékonyságáért.
12	Részt vesz a betakarítás, szállítás, tárolás, értékesítés munkafolyamataiban, vezetői irányítással.	Ismeri a különböző szántó- földi és kertészeti növényeket, a tárolt terményeket, azok hivatalos és a köznyelvben használt neveit.	Együttműködik az egymásra épülő közös feladatok végrehajtásában (szállítás, rakodás, betakarítás), segíti az időben történő betárolást.	Figyeli és ellenőrzi a munka- és értékbiztonságot, a beszállítási útvonal forgalmát, az időjárás változásait.
13	Részt vesz a gyeplucerna telepítési, gondozási munkálataiban.	Ismeri a lucerna, a gyepl jellemzőit, a gondozási feladatokat.	Igényli és megvalósítja a gondos, felelős, fenntartható munkavégzést a lucerna telepítési, gondozási és betakarítási munkáknál.	Irányítás mellett felelős a gazdasági állatok takarmányellátásának biztosításáért.
14	Előkészíti a palántaneveléshez szükséges talajt, eszközöket, irányítás mellett részt vesz a palántanevelési folyamatokban.	Ismeri a talajokat, magokat, a használt eszközöket, a leggyakrabban használt palántákat.	Ügyel a tisztaságra, a környezet rendjére a talajelőkészítésnél és a palántanevelés minden szakaszában.	Felelős a palántanevelésben használt szerzők, eszközök műszaki állapotáért, a környezet tisztaságáért. rendjéért.

15	Részt vesz a zöldség-növények termesztésében, gondozásában, betakarításában.	Ismeri a vetés, ápolás, betakarítás legfontosabb feladatait.	Elkötelezett a zöldségtermesztés fejlesztéséért, különösen a minimális vegyszerhasználat vagy a biotermesztés irányában.	Felelősséget érez a megtermelt áruk minőségéért.
16	Részt vesz gyümölcs- és szőlőtermesztés gondozási, ápolási,	Ismeri az ültetvények gondozását, az osztályozás, csomagolás, tárolás feladatait.	Érdeklődik a gyümölcs- és szőlőtermesztés iránt. Igyekszik környezettudatos termelési	Elfogadja és betartja az élelmiszer-egészségügyi és -higiéniai előírásokat

	betakarítási feladatokban.		módszereket megismerni.	
17	Mezőgazdasági munkát végez elektromos és belső égésű keréscsere munkagéppel, kezeli a kéziszerszámokat.	Ismeri a villamos áram élettani hatását, balesetveszélyes jellegét.	Elővigyázatosan végzi munkáját, a környezetben dolgozók figyelmét felhívja a balesetveszélyre.	Felelősséget vállal a villamos áram használata közben, a vezetékek, gépek hibátlan állapotáért.
18	A traktorvezető irányítása mellett részt vesz a mezőgazdasági erő-és munkagépek tisztításában, karbantartásában, beállításában.	Ismeri a traktorok és a mezőgazdasági munkagépek felépítését, feladatát, munkáját, a karbantartáshoz szükséges eszközöket, anyagokat.	Gondoskodik a környezet tisztántartásáról, rendjéről, betartja a gépekre és a környezetre vonatkozó utasításokat.	Felelős a csúszásveszély kialakulásának megakadályozásáért, elhárításáért, folyamatosan ellenőrzi a munkaterületet.
19	Tisztítja, kezeli az állattartó telepek műszaki berendezéseit, vezetői irányítás mellett.	Ismeri az állattartó telepek, épületek, berendezések feladatait, kezelését, karbantartását.	Elfogadja az üzemi elvárásokat, megérti és alkalmazza a környezet rendjére, tisztántartására vonatkozó előírásokat.	Figyelemmel végzi a vezetői utasítások szerint a berendezések, eszközök tisztítását, kezelését.

9.5. A részzakma követelményeinek teljesítését mérő szakmai vizsga

9.5.1. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: a részzakma megszerzésére irányuló képzeteljesítése

9.5.2. Projektfeladat

9.5.2.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Állatgondozó projektfeladat**

9.5.2.2. A vizsgatevékenység leírása: Gyakorlati vizsgamunka végzése

A vizsgázó állattartási, takarmányozással, gépüzemeltetéssel és karbantartással összefüggő feladatokat végez el, az akkreditált vizsgaközpont által meghatározottak szerint. A munkafeladatokat úgy kell összeállítani, hogy a három kérdéskör egy tétellapon szerepeljen, valamennyi kiadott elvégzendő feladatcsoport összességében azonos nehézségű legyen, és megközelítőleg azonos időtartamot vegyen igénybe a munkafeladatok elvégzése.

Az akkreditált vizsgaközpont készíti el az egyes vizsgarészek munkafadatait. A gyakorlati vizsgamunka minden vizsgázó számára négy vizsgarészből áll:

1. Állattartás gyakorlat feladat elvégzése

2. feladattípus: Állattartó telepek műszaki berendezéseinek kezelése, karbantartása

3. feladattípus: Szakmai beszélgetés a végzett tevékenységről

Állattartás gyakorlati feladat elvégzése . Állattartó telep műszaki berendezéseinek kezelése, karbantartása

Szakmai beszélgetés a végzett tevékenységről A vizsgarészek elvégzésének módja és folyamata: A gyakorlati vizsgamunka végrehajtása közben vagy a munka befejezése után a vizgabizottság az adott tevékenységgel kapcsolatos beszélgetést folytat a vizsgázóval. Kérdéseket tesz fel, amelyek érintik a tartás, illetve termesztéstechnológia, a használatos munkaeszközök, gépek, előállított termékek felhasználásának, értékesítésének, a munka egészségügyi és biztonságtechnikai feltételeinek kérdéskörét, valamint a növények, állatok, takarmányok, eszközök, gépelemek felismerésével kapcsolatos ismereteket. A gyakorlati vizsgamunka feladatait az akkreditált vizsgaközpont jelöli ki, készíti el az értékelőlapokat. Valamennyi feladattípus tartalmazzon végrehajtandó és felismerési feladatot, amelyeket komplex feladatban kell előkészíteni. A felismerési feladat a gyakorlati feladatoktól nem választható el.

1) feladattípus: Állattenyésztési feladatok végrehajtása Állattenyésztési feladat gyakorlati végrehajtása: az állattartás, az állatápolás napi és időszakos munkáinak elvégzése: takarmányadag összeállítása, takarmányok érzékszervi vizsgálata, takarmány-előkészítés, takarmánykiosztás, itatás, kitrágyázás, állatápolás, legeltetés, trágyakezelés, takarítás, fertőtlenítés, alapvető vizsgálatok elvégzése, tejvizsgálat, küllemi bírálat, méretfelvétel, takarmány-, alom-, trágyakészlet mennyiségének felmérése, érzékszervi minősítésük, termésbecslés, számla kiállítása az állattenyésztésben, alkalmazott alap- és összesítő bizonylatok, nyilvántartások kitöltése.

2.) feladattípus: Állattartó telep műszaki berendezéseinek kezelése, karbantartása Az állattartásban alkalmazott erő- és munkagépek, berendezések üzemeltetése, karbantartása, munkájuk ellenőrzése, beállítása, egyszerűbb karbantartási feladatok végrehajtása: mezőgazdasági erőgépek, takarmány-előkészítés gépei, etetés, itatás, trágyaeltávolítás, fejés, tejkezelés, állatápolás gépei, tojásgyűjtés és -kezelés eszközei, keltetőgépek, nyírás eszközei, állattartó épületek klímaszabályozása, mosás és fertőtlenítés gépei, elektromos kerítések, mérlegelés, állatszállítás eszközei, járművei, rakodás, állatszállítás eszközei, járművei.

3.) feladattípus: szakmai beszélgetés a végzett tevékenységről

A vizgabizottság kérdései a végzett munkával kapcsolatos tevékenységre, az állatok, a használt munkaeszközök ismereteire terjedjenek ki. A vizsgázó által adott válaszokat összefoglalóan kell értékelni, a két munkafeladat elvégzése után

. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

Ebből a szakmai beszélgetés időtartama: 15 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 100%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: – munkavégzés előtti feladatok: munkaterület kijelölése, eszközök, szerszámok előkészítése, a biztonságos munkatevékenység feltételeinek ellenőrzése – az állatokkal történő bánásmód • a használt eszközök munka előtti ellenőrzése (műszaki, biztonsági, munkavédelmi kérdések) • precíz, gondos munkavégzés – összbenyomás, beszédkészség, hozzáállás

Az 1.) és 2.) feladattípus esetében az értékelés súlyaránya: 45% - 45% A

3.) feladattípus esetében az értékelés súlyaránya: 10% A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó minden vizsgarész esetén a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek

A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- bizonylatok, gépkönyvek
- irodahelyiség, eszközök (számítógép, nyomtató, telefon stb.)
- egyéni védőfelszerelések, elsősegélynyújtó-felszerelések
  - műszerek, mérőeszközök, mintavétel eszközei
- állatápolás eszközei, takarító-, fertőtlenítő eszközök
- baromfi, juh, ló, sertés, szarvasmarha istálló állatokkal
- baromfi ápolás és gondozás eszközei, tojáskezelés eszközei
- juh, ló, sertés, szarvasmarha ápolás és gondozás eszközei
- állatápolás, elletés/fiaztatás, egyedi megjelölés eszközei
- elletés, fiaztatás eszközei
- mérlegek
- etető-, itató-berendezések
- fejés és tejkezelés gépei
- villanypásztor berendezés és tartozékai
- almozás eszközei, berendezései
- anyaállat és újszülött ápolásához szükséges eszközök
- terménytárolás és kezelés eszközei
- takarmány előkészítés, kiosztás gépei, eszközei
- takarmánytárolás eszközei, gépei
- gépüzemeltetéshez szükséges szerszámok, eszközök, anyagok
- kézi és gépi anyagmozgatás eszközei
- egyéni védőfelszerelés, munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi felszerelés
- mikrobusz a vizsgahelyszínek közötti szállításhoz

A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok A vizsgán segédeszköz nem használható

Egyebek: -

A szakmai gyakorlatok

Iskolánk tanulói évfolyamtól, szakmacsoporttól, szakiránytól függően eltérő óraszámokban kötelező szakmai gyakorlatokat teljesítenek. A szakmai gyakorlatok óraszámát alapvetően az óraterv/központi program határozza meg. A szakmai gyakorlatok rendjének kialakításakor tekintettel vagyunk a mezőgazdaság sokszínűségére (változó munkaterületek, munkakörnyezet), és az idényszerűségeire. A gyakorlatok nagyobbik részét iskolánk tanüzemében kell teljesíteni, más részét – a partnerekkel kötött gyakorlati képzési megállapodás alapján – „külső helyszínen.

A szakmai gyakorlatok ismeretanyagáról, tapasztalatairól a tanulók gyakorlati naplót vezetnek. A szakmai gyakorlatok megkezdése előtt a tanulók – a szabályoknak megfelelően - munkavédelmi oktatásban részesülnek. A szakmai gyakorlatokon a gyakorlatok jellegének, tananyagának, helyszínének, az időjárásnak megfelelő öltözetben kell megjelenni. A gyakorlati tanítási órák hosszát, a kötelező szüneteket, pihenőidőket a „Szakképzési törvény” határozza meg.

A szakmai gyakorlatok alapvetően négy féle módon folynak.

Órarend szerinti gyakorlat

Évfolyamtól szakmacsoporttól függően, csoportbontásban, a gyakorlatvezető szakmai tanárok irányításával tanmenet alapján folytatott gyakorlat. A gyakorlatok foglalkozásai, ha az osztálylétszám azt indokolja, 8-12 fős tanulócsoportban, csoportbontással folynak.

A gyakorlatok helyszínét a tanmenet alapján a szakmai tanárok határozzák meg. Tanulóinkat Süvegesi tanüzembe, az iskolánk által irányított autóbusszal szállítjuk.

Összefüggő gyakorlat

Szaskgimnáziumi és szakközépiskolai évfolyamokon tanuló diákjaink – szakmától függően – a szakmai követelmények előírásainak megfelelően összefüggő nyári gyakorlatot is teljesíteniük kell. Az összefüggő nyári gyakorlat teljesítése kötelező, az adott tanév lezárásnak és a szakmai vizsga megkezdésének feltétele. Ennek időtartamát a központi szakmai programok ajánlása szerint határozzuk meg. A gyakorlat hossza miatt, a tanuló kérésére lehetőséget biztosítunk annak megosztott teljesítésére is. A szaskgimnáziumi évfolyam együttműködési megállapodás kötésével külső helyszíneken is letudhatja a gyakorlatot. Azok a diákok, akikkel az iskola tanulószerveződést kötött, csak tanüzemünkben töltheti le a nyári gyakorlatot.

Külföldi gyakorlatok

Az utóbbi években tanulóink közül egyre többen jelentkeznak külföldi gyakorlat teljesítésére. Iskolánk csak a saját közreműködésével, megállapodás megkötésével folytatott külföldi szakmai gyakorlatot fogadja el teljesítettnek. A gyakorlatokra jelentkező diákokat – egyénileg elbírálván – a tantestület döntése alapján delegáljuk. Döntési szempontok:

- Beadott jelentkezési lap
- Szülő (gondviselő/eltartó) írásos hozzájárulása
- Tanulmányi eredmény
- Igazolt és igazolatlan hiányzások száma
- Szakmai munkához való viszonyulása
- Osztályfőnök javaslata
- Az iskola által tartott részletes tájékoztatón való (szülői és tanulói) részvétel
- Tantestület támogató hozzájárulása

A szakmai gyakorlat elfogadásának feltétele egy szakmai beszámoló leadása, a befejezést követő 1 hónapon belül.

A külföldi szakmai gyakorlatok preferált helyszínei a EU-tagállamok korszerű mezőgazdasági üzemei, illetve a szomszédos országok magyarok lakta területein működő családi gazdaságok és iskolák.

Külsős vállalkozások bevonása a gyakorlati képzésbe

Mezőgazdasági ágazat

Témakörök szerint

1. Állattartási gyakorlatok
  - GEO-MILK Kft. (Sárospatak) - szarvasmarha
  - Béke Mezőgazdasági Szövetkezet (Tímár) - szarvasmarha
  - Hoitsy és Rieger Kft. (Miskolc) – hal
  - Szerencsi Mezőgazdasági Zrt. (Szerencs) – sertés, baromfi
  - Bihari Viktor (Mád) - ló
  - Balla András (Abaújszántó) – juh
  - Tóth Gergő (Szerencs) – szarvasmarha
  - Mézes Gergő Méhészete (Vizsoly) - méh
2. Növénytermesztési és gépüzemeltetési gyakorlatok
  - Kurilla-Gabona Kft (Méra)
  - Szerencsi Mezőgazdasági Zrt. (Szerencs)
  - Németh Gábor (Garadna)
  - Randli Agrár Kft. (Abaújszántó)
3. Kertészeti gyakorlatok
  - Palkó Plant Kft. (kertépítés, parképítés)
  - Mono-plant Kft. (gyümölcs)
  - Bio Szentandrás Biokertészet (zöldségtermesztés, gyógynövénytermesztés)
  - Keszler László (Gárdony) – tökfélék
  - Simonfay Mg-i Termelő Kft. (Tarcal) – szőlő, bor
4. Erdészeti gyakorlatok
  - Északerdő Zrt. (Tállya) – erdészet és faipar

Vendéglátás – turizmus ágazat

Szakács

1. Aba Vezér Panzió és Étterem (Abaújszántó)
2. Hegyalja Panzió (Abaújszántó)
3. Zimmermann Borozó (Abaújszántó)
4. Aranyhordó Panzió és Étterem (Pere)
5. Hernád-Party Üdülőház és Kemping (Pere)
6. Kőrös-hegyi Fogadó és Baskói Tábor (Baskó)
7. Zalán Restaurant és Catering (Szerencs)
8. Éva Cukrászda (Encs)
9. Egri Sütőde (Abaújszántó)
10. Boldogkő Vára (Boldogkőváralja)
11. Forró Kutya (Szerencs)

12. Anyukám mondta (Encs)
13. Gyémántkapu idősekotthona (Szerencs)
14. Velvet Bisztró (Halmaj)

Tanulószerződés

A 2011. évi CLXXXVII. törvény (Szakképzésről szóló törvény) részletesen szabályozza a „Tanulószerződés” megkötésével kapcsolatos tudnivalókat.

Az alábbiakban csak a legfontosabb idevonatkozó szabályok szerepelnek. A tanulószerződés megkötése előtt mindenképpen át kell tanulmányozni a jogszabály teljes szövegét 2. § 14.

gyakorlati képzést folytató: gyakorlati képzési tevékenységét iskolai tanműhelyben, vagy együttműködési megállapodás, tanulószerződés alapján ténylegesen folytató, a gyakorlati követelményekre való felkészítést végző szerv, amely lehet a gyakorlati képzést szervező is;

42. §

(2) Tanulószerződés a tanulóval - a 29. § (1b) bekezdésében foglalt kivétellel - az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésre köthető. A szakképzési évfolyam kezdetén a keresztfélévben induló évfolyam kezdő időpontját is érteni kell.

(3) Tanulószerződés a (2) bekezdésben meghatározott időponttól kezdődő hatállyal azzal a tanulóval köthető, aki a szakképesítésre jogszabályban előírt egészségügyi feltételeknek, pályalkalmassági követelményeknek megfelel.

(4) A tanulószerződést, a tanulószerződés módosítását és felmondását írásba kell foglalni. A tanulószerződés tartalmát a felek csak közös megegyezéssel vagy egyezséggel módosíthatják.

(5) A tanuló egyidejűleg csak egy hatályos tanulószerződéssel rendelkezhet. A tanulószerződéssel rendelkező tanuló gyakorlati képzésen kizárólag tanulószerződés keretében vehet részt.

43. § (1) Tanulószerződést az a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy - a (2) bekezdésben meghatározott - egyéb olyan szerv, szervezet (a továbbiakban együtt: gyakorlati képzést szervező szervezet) köthet, amely a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában (a továbbiakban e fejezet alkalmazásában: nyilvántartás) szerepel.

(3) A nyilvántartást a tanuló gyakorlati képzését vállaló kérelmező telephelye szerinti területileg illetékes gazdasági kamara vezeti (a továbbiakban: nyilvántartást vezető szerv).

(4) A nyilvántartásba kérelmére az a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy - a (2) bekezdésben meghatározott - egyéb olyan szerv, szervezet vehető fel, amely rendelkezik az e törvényben, továbbá a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről szóló kormányrendeletben a gyakorlati képzés folytatására meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet.

46. § (1) A gazdasági kamara feladata a tanulószerződés megkötésének elősegítése. Ha a gazdasági kamara közreműködése eredményeként nem kerül sor tanulószerződés megkötésére, a gazdasági kamara tájékoztatja erről a tanuló jogviszonya szerinti szakképző iskolát. Ebben az esetben a szakképző iskola gondoskodik a tanuló gyakorlati képzéséről.

(2) A tanulószerződést a nyilvántartást vezető szerv tartja nyilván. A tanulószerződést, a módosított tanulószerződés valamennyi példányát a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerződés megkötését, módosítását követő öt munkanapon belül megküldi a nyilvántartást vezető szervnek.

47. § (1) A tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet a tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szándékát a tanév megkezdése előtti május hó tizenötödik napjáig jelenti be a nyilvántartást vezető szervnek és a tanuló szakmai elméleti képzését ellátó szakképző iskolának. A megkötött tanulószerveződést a gyakorlati képzését szervező szervezet öt napon belül megküldi a nyilvántartást vezető szerv részére ellenjegyzés céljából.

(2) A tanulószerveződést lehetőleg minden év augusztus 15-ig kell megkötöni. A nyilvántartást vezető szerv a tanulószerveződést a megküldéstől számított tíz napon belül ellenjegyzi, ha a tanulószerveződés megfelel e törvény előírásainak. Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerveződés egy példányát a nyilvántartást vezető szerv az ellenjegyzéstől számított öt napon belül megküldi a szakképző iskolának.

(3) A tanulószerveződés, a tanulószerveződés módosítása az ellenjegyzéssel válik érvényessé, és a tanulószerveződésben, a tanulószerveződés módosításában megjelölt naptól hatályos.

(4) A tanulószerveződés alapján a tanuló az e törvény szerint járó juttatásokra - a tanévkezdést követően megkötött tanulószerveződést kivéve - a tanév kezdő napjától jogosult.

48. § (1) A tanulószerveződés tartalmazza

a) a gyakorlati képzést szervező szervezet adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, adószámát, statisztikai számjelét, cégjegyzékszámát vagy egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, törvényes képviselőjének nevét),

b) a tanuló természetes személyazonosító adatait (nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakcímét, oktatási azonosítóját, elérhetőségét), törvényes képviselőjének nevét, lakcímét és elérhetőségét,

c) a szakmai elméleti képzést nyújtó szakképző iskola adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, oktatási azonosítóját, törvényes képviselőjének nevét),

d) az OKJ-val azonos módon a szakképesítés megnevezését és a képzési időt,

e) a gyakorlati képzés helyét, a tanuló gyakorlati képzéséért felelős személy nevét, és -szakiskolai tanuló esetén - azt, hogy a gyakorlati képzés helye kizárólag gyakorlati képzési célt szolgál-e,

f) a tanulót e törvény alapján megillető pénzbeli juttatás összegét, és - figyelemmel a 63. § (7) bekezdésében foglaltakra - azt a fizetési számlaszámot, amelyre a pénzbeli juttatás átutalásra vagy befizetésre kerül,

g) az f) pontban meghatározott tanulói juttatás emelésének, csökkentésének a gyakorlati képzést szervező szervezetnél képzésben részt vevő valamennyi tanulóra érvényes egységes feltételeit és szempontrendszerét, továbbá

h) a gyakorlati képzést szervező szervezet által a tanuló számára - a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül - biztosított egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit.

(2) A tanulószerveződés tartalmazza a gyakorlati képzést szervező szervezet arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a tanuló számára - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik.

(3) A tanulószerveződés tartalmazza a tanuló arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy

a) a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja,

b) a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja,

c) a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja,

d) nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

(4) A tanulószerveződésre az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvnek a megbízási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

49. § (1) A tanulószerveződés megszűnik

- a) ha a tanuló sikeres komplex szakmai vizsgát tett, a szakmai bizonyítvány kiállításának napján,
- b) a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait harminc napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- c) a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,
- d) a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltöltő határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- e) közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- f) felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- g) azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,
- h) a tanuló halála napján.

(2) Ha a tanulószerveződés az (1) bekezdés c) és d) pontja alapján szűnik meg, a nyilvántartást vezető szerv a szakképző iskolával együttműködve köteles elősegíteni a tanuló további gyakorlati képzését és a tanulószerveződés megkötését.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja esetében a szakképző iskola haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.

50. §

(4) Bármelyik fél felmondással akkor mondhatja fel a tanulószerveződést, ha más gyakorlati képzést szervezőnél a tanuló tanulószerveződéssel történő foglalkoztatása biztosított.

53. §

(1) A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megszűnésével egyidejűleg értesíti a nyilvántartást vezető szervet és a szakképző iskolát a tanulószerveződés megszűnéséről.

(2) A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megszűnésekor a tanuló részére igazolást állít ki a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

224. § (1) A szakirányú oktatást folytató szervezet a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásáról a regisztrációs és tanulmányi rendszerben foglalkozási naplót vezet.

(2) A foglalkozási napló tartalmazza

a) a szakmai tevékenységeket, annak helyszínét, ha az eltér a duális képzőhely nyilvántartásba vett székhelyétől vagy telephelyétől, a szakmai tevékenységre fordított időt,

b) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy értékelését és

c) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részvételét és mulasztását a szakirányú oktatás során.

225. § (1) Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló vezetésének és ellenőrzésének rendjét megszegi, vele szemben a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara közigazgatási bírságot szab ki.

(2) Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló vezetését a bírság kiszabását követően ismételtelen elmulasztja, a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara a duális képzőhelyet három évre eltilthatja a szakirányú oktatás folytatásától. Ha a foglalkozási napló vezetését a duális képzőhely csak valamely telephelyén mulasztotta el, az eltiltás csak a mulasztással érintett telephely tekintetében áll fenn.

226. § A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetnél igazolja, akinél a szakirányú oktatását teljesíti.

227. § (1) Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

(2) Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

228. § A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

A szakképzésben tanulók tanulmányaik idején különféle pénzbeli juttatásokat kaphatnak megfelelő tanulmányi eredmény esetén, de **egyszerre csak egyféle juttatásra jogosultak**:

- az iskolai tanulmányok és esetleges iskolai tanműhelyi gyakorlat idején **ösztöndíjat**, amelynek mértéke a tanulmányi eredménytől függ,
- a duális képzésben pedig szakképzési munkaszerződés keretében a gyakorlati képzést végző vállalat, vállalkozás **munkabért** és további egyéb juttatásokat biztosít számukra,
- a végzősök tanulmányaik sikeres befejezése esetén, ha befejezik a képzést és szakmát szereznek, **egyszeri pályakezdési juttatást** is kaphatnak.

A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett munkabér havi mértéke a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi minimálbér legalább 60 %-a, de legfeljebb 100 %-a. A munkabér megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét, tanulmányi eredményeit és az ágazati készségtanács által az adott szakmára vonatkozó javaslatában meghatározott mértéket.

A tanuló számára egyéb juttatásként a tanult szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatással azonos mértékben, de legfeljebb a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér mértékéig kell biztosítani. Az egyéb juttatásra a tanuló az általa ledolgozott napokra tekintettel arányosan jogosult, valamint juttatását az igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

6. A kollégium pedagógiai programja

1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

Az Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kollégiumi pedagógiai programja az intézményi szakmai program része, azzal szerves egységet alkot.

A pedagógiai program elkészítése az alábbi jogszabályok figyelembe vételével történt:

Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet valamint a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** a nevelési-oktatási intézmények működéséről alapján.

Az alapprogram a Nat kulcskompetenciáit, fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat. Az alapprogram a kollégiumokat érintő, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés egységes kritériumok szerinti megvalósításának kollégiumi alapidokumentuma is.

Az alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzeti-ségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a

Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium:

- a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,
- valamely szakma, tantárgy, művészet, sport területén a minőségi fejlesztés érdekében – a pedagógiai programjában kidolgozott szabályozás alapján, a fenntartó hozzájárulásával – szakkollégiumot hozhat létre.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a nevelési-oktatási rendszer egészére kiterjedő célok megvalósulásához, a Nat-ban meghatározott feladatok megoldásához, az abban megfogalmazott értékek alapján.

A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a támogató oktató tevékenységében;
- g) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- h) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- i) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- j) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;

- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, támogató oktató munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelés folytató támogató oktató látja el, aki

- a) az támogató oktatói testület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi neveléssel foglalkozó támogató oktató munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem támogató oktató munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

Kollégiumunkban 110 tanuló elhelyezésére nyílik lehetőség. A diákok tanulócsoportokban végzik mindennapi tevékenységüket. Az támogató oktatói testület tagjai rendelkeznek a törvény által előírt iskolai végzettséggel. A csoportok munkáját 2 szakképző intézményi támogató oktató koordinálják. Kollégiumunk szakos ellátottsága az ismeretátadó funkció tekintetében csak szűk mozgásteret engedélyez. Ennek feloldása érdekében a lehetőségekhez mérten kollégáink minél szélesebb körű továbbképzésére van szükség. Főiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkeznek a kollégiumi nevelést folytató támogató oktatók. A tehetséggondozás és felzárkóztatás érdekében hasznos lenne az iskolában dolgozó támogató oktatók bevonása a napi feladatokba. Ezt korrepetálások és szakkörök szervezésével lehet megvalósítani.

A kollégium működését egy takarítónő segíti. A technikai dolgozók tevékenységükkel, személyes példamutatásukkal segítik elő a kollégiumi nevelés folyamatát.

Tárgyi, környezeti feltételek

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Kollégiumunk 2010-ben lett kívülről szigetelve és meg történt a nyílászárók cseréje. Az épület 34 szobájában 110 tanuló elhelyezésére van lehetőség. Szintenként közösségi helyiség, TV szoba és tanulóterem van. Valamennyi szinten van zuhanyzó, mosdó ezen helyiségek 2019-ben lettek felújítva. Az épület internetes kábel-és WIFI rendszerrel, TV-csatlakozó pontokkal, hangosító rendszerrel rendelkezik. 2019-ben valamennyi emeleten zuhanyzó lett kialakítva, a szobákban a vizesblokk felújításra került.

A kollégium rendelkezik hobbi konyhával, fitnessteremmel és szaunával.

A tanulók szabadidejükben, igény szerint használhatják az udvaron lévő sportpályát: focizásra, tollaslabdázásra, röplabdázásra, az I. szinten 2019-ben könyvtárat alakítottunk ki a tanulást, kapcsolódást segítve. Az iskola tornaterme minden hétköznap 19.30-tól 21.00-ig a kollégisták rendelkezésére áll.

A működés szervezeti keretei

Kollégiumunk gazdaságilag az iskolával egybeszervezett, pedagógiai szempontból önálló tevékenységet folytat. A kollégium nevelést folytató támogató oktatói testülete egyben tagja a szakképző intézmény támogató oktatói testületének is. A kollégium támogató oktatói testületi feladatát az igazgatóval történt egyeztetés után a kollégiumi támogató oktatók határozzák meg. A kollégiumi nevelést folytató támogató oktatók feladatát munkaköri leírásuk tartalmazza.

A kollégium működtetéséhez szükséges anyagi feltételeket az intézményi költségvetésen keresztül a fenntartó biztosítja.

A kollégiumi nevelés funkciói

Alapfunkciók:

- Oktatáspolitikai, szociálpolitikai,
- Szociális,
- Egészségvédő
- Családhelyettesítő,
- Szocializációs és személyiségformáló,
- Értékközvetítő,

Kiegészítő funkciók:

- Társadalmi mobilitás, esélyegyenlőség megteremtésének elősegítése.
- hátrányos helyzet enyhítése,
- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás,

Felkészítés a társadalmi munkamegosztásban való részvételre:

- pályaorientáció, pályaválasztás,
- hobbi és szabadidős foglalkozások

A kollégiumi nevelés feladata, célja, alapelvei

Feladatunk az, hogy megteremtsük és biztosítsuk a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azoknak, akiknek a továbbtanuláshoz a lakóhelyükön nincs lehetőségük, vagy akiknek a tanuláshoz szükséges feltételeket a család, a szülők otthon nem tudják biztosítani.

Célunk, A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása, valamint sokoldalú, széles ismeretekkel rendelkező, pozitív értékekre érzékeny és fogékony, a társadalom számára hasznos állampolgárokká történő nevelése. Lehetővé tegyük számukra az eredményes felkészülést, biztosítva részükre a tanuláshoz szükséges nyugodt feltételeket és az állandó támogató oktatói támogatást.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki

Azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra építünk, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

A felsorolt célok elérése érdekében alakítjuk ki tevékenységrendszerünket, programkínálatunkat, melyeket az éves munkatervben rögzítünk.

A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások

kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló

cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A meg-alapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli meg-éléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képe-sek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelé-sére. A kollégiumi támogató oktatók motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanuló-kban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élet-helyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, prob-lémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állam-polgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségtel-jesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készí-teni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szak-körök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képessége-

iket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

2. A tanulók életrendje, tanulása, szabad ideje szervezésének pedagógiai elvei

I. A tanulók életrendjének szervezési elvei:

- A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása.
- Az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.
- Minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közeg biztosítása, amely fejleszti a diákok ízlését, igényességét.

II. A tanulás szervezésének elvei:

- A diákközösségek (csoportok) ideális kialakítása (iskolatípusok, életkori sajátosságok, egyéni értelmi képességek).
- Változatos szervezeti megoldások és módszerek alkalmazásával biztosítani az esélyegyenlőséget, a tanulás feltételeit.
- A tanulók képességeinek felismerésével támogatni a tehetségek kibontakozását, illetve a lemaradók felzárkóztatását csoportos és egyéni foglalkozások keretében.

III. A szabadidő szervezésének elvei:

- Az egészséges, kulturált életmód kialakítása változatos tevékenységrendszer segítségével (sportfoglalkozások, versenyek).
- A tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztésével sokoldalúan tájékozott személyiség kialakítása (vetélkedők).
- Történelmi, kulturális és természeti értékeinket ismerő, a hagyományokat ápoló „magyar” emberek nevelése! (kirándulások, hagyományőrző foglalkozások).

A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- – a közösségi együttéléshez szükséges napirend elfogadtatása
- – a családi házból hozott szokásrend figyelembe vétele
- – egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- – a tanulás és a rekreáció egyensúlyának biztosítása
- – társadalmilag elfogadott életmódminta közvetítése
-

A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- – a tanulás a kollégista alapvető kötelessége
- – a hatékony tanuláshoz szükséges környezeti feltételek biztosítása
- – egyéni adottságok és igények figyelembe vétele
- – az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele
- – a tudástöbblettel rendelkező tanuló segítse az adott tárgyból lemaradó társait
- – eredményesen tanulni csak megfelelő belső motivációval lehet
- – a kötelező foglalkozások alól - egyéni elbírálás alapján - felmentés kapható
-

A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

- – a kötelezően választott szabadidős foglalkozás alól felmentés nem adható
- – törekedni kell szabadidős lehetőségek minél szélesebb körű biztosítására
- – szabadidős programokat a tanulók igényeinek figyelembevételével kell szervezni
- – a szabadidejével a tanuló – az előírások betartása mellett – önállóan rendelkezik

3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok A 20/2012 EMMI rendelet(VIII.31) szerint :A nevelési-oktatási intézmény feladatai a gyermek, a tanuló egészségfejlesztésével összefüggésben

128. § /129. § /130. § /131. § paragrafusok alapján:

A kollégium egészségfejlesztési programja, a szakképző intézmény egészségfejlesztési programjával szerves egységet képez.

A teljes körű egészségfejlesztés során a tanuló életét a kollégium mindennapjaiban úgy befolyásoljuk, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A kollégium mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra

- az egészséges táplálkozásra
- a rendszeres testnevelésre, testmozgásra
- a testi és lelki egészség fejlesztésére
- a viselkedési függőségek a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére

- a bántalmazás és erőszak megelőzésére
- a baleset megelőzésre és elsősegélynyújtásra
- a személyi higiéné területére

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

A kollégium az támogató oktató és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt von egészségfejlesztési és prevenció tevékenysége megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jólét állapota.

Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer, gyűjtőfogalom, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önértékelés feladatai, módszereit.

A WHO megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola és kollégium folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskolai és kollégiumi élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

A rendelkezésünkre álló módszerekkel elősegíti a szakképző intézmény és kollégium a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészséges fejlesztését és az eredményes tanulást.

Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, gyermekvédelemben dolgozó szakemberek, szülők, nevelők és diákok között annak érdekében, hogy az iskola és a kollégium egészséges környezet legyen.

Többféle lehetőséget teremtünk a siker elérésében, elismerjük az erőfeszítést, a szándékot, támogatjuk az egyéni előrelépést.

Törekszünk arra, hogy segítsük diákjainknak, az iskola dolgozóinak, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését.

A kollégium az egészségfejlesztés fontos színtere, hiszen a gyermekek éveket töltenek a családi otthon helyett a kollégiumban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideákat, preferenciák kialakítását.

A program megvalósításában együttműködünk a szakképző intézményben működő Egészségfejlesztő csoport tagjaival. (Iskola igazgatója vagy megbízottja, Osztályfőnöki munkaközösség vezetője, Osztályfőnökök, Testnevelők, Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő), Gyermek és ifjúságvédelmi felelős, Iskolapszichológus, Diákönkormányzatot segítő támogató oktató, Kortárs segítők.)

A kollégiumi egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Alapvető célunk az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Feladataink:

A társadalom írott és íratlan szabályainak befogadása és betartása.

Igény a társadalomba való beilleszkedésre, építő tagjává válásra.

Önmagunk megismerése és hibáink beismerése, elfogadása.

Egészséges táplálkozás kialakítása.

Aktív szabadidő-eltöltés, mindennapos testmozgás igényének kialakítása.

Drog, alkohol elutasítása, egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

Higiéniai szokások kialakítása és elmélyítése.

Lelki egyensúly megteremtése.

Felelőtlen szexualitás elkerülése.

Harmonikus párkapcsolatra és családi életre való felkészítés.

Veszélyhelyzetek felismerése és elkerülése.

Elsősegélynyújtás elsajátítása.

Egészséges, biztonságos környezet kialakítása.

Természet tisztelete, növények, fák, állatok védelme és gondozása.

Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága, felismerése.

Megújuló energiahordozók ismerete.

A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása. A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése.

A sportjáték komplex szerepének kihasználása.

A testmozgás során :

Az egészséges „fair– play” uralta versenyszellem kialakítása. A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése.

A közösségbeli „én-szerep” felismerése.

A közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatok kialakításának elősegítése.

Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.

Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása.

Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy a testedzés egész életünkön át, az önálló sportolás fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.

Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció.

A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.

A helyes napirend kialakítása.

A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása.

Feladatunk, hogy a tanulók ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; legyenek igényesek a személyes higiénia területén; ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

Tolerancia és empátia fejlesztése. A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése.

A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.

A kollégiumi életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete;

Ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat;

Legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre;

Tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.

A biztonságos életvezetés elsajátítása.

A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása.

Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása.

Az elsősegélynyújtás elsajátítása.

Az egészségnevelés szinterei:

A kollégiumi foglalkozások egészségnevelési témái

Drogprevenciók tevékenység előadása, kiscsoportos beszélgetések

Bűnmegelőzési tanácsadó bevonása (előadások, beszélgetések, fogadó órák lehetősége)

Iskolai védőnő bevonása (előadások, beszélgetések, fogadó órák lehetősége)

Történelmi egyházak bevonása – erkölcstan órák szervezése

Iskolán kívüli rendezvényeken való kollégiumi részvétel:

Városi szervezésű programok (drogprevenciók műsor, közlekedésbiztonsági vetélkedő)

Kortárs csoport képzések

Családsegítő programjai

Pályázati programok

Részvétel különböző városi és megyei rendezvényeken

Bekapcsolódás a témát célzó, segítő pályázatokba

Az egészségfejlesztési program által megvalósult pozitív eredmények megerősítik a kollégium közösségét, gyengítik, és lassan megszüntetik a társadalmi előítéleteket tanulóinkkal szemben.

4. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, középiskolai kollégiumok esetén az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

*A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkez-
dést segítő tevékenység*

A tanulási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégiumunknak lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok – az érdeklődés, a megismerés és felfedezés vágyának – fejlesztését, hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjék meg a tanulóknál, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaeorientáció segítése.

A kollégium olyan változatos szervezeti megoldásokat és módszereket alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt és a fogyatékos tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik tovább fejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A kollégium – az iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést

A közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése.

A kollégium – mint közösségi helyszín – a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikáció és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) nevelés.

A kollégiumi élet megszervezésében is jelentős szerepet tölt be a kollégiumi diákönkormányzat. Intézményünknek továbbra is biztosítani kell, hogy a választott tisztségviselői révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék – és mindennapi gyakorlatban váljanak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit (jelenleg: stúdió, rendezvények, pl. disco).

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés.

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez, szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszer belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.

A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Fogyatékos tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a személyi higiénia, a saját állapot pontos megértése, a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. A kollégium kulturális és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Az önismeret fejlesztése, a korszerű világkép kialakításának segítése.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti, tapasztalati alapjai. A természet és társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését.

A kollégium kiteljesíti a nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségeink kultúrájának értékeit, nemzeti, történelmi és vallási hagyományainkat, jellegzetességeinket megismertető iskolai tanulmányokat, ezzel is erősíti a tanulók hazaszeretetét.

A világról kialakított képben kiemelt helyet kap az Európához való kötődésünk, az európai kultúrkör.

A nemzeti, etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának szokásainak ápolása és fejlesztése.

A kollégiumunk – igazodva a közoktatási törvény rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- vezérelv az egész életen át tartó tanulás
- a fejlődés alapfeltétele a megfelelő önismeret
- a bemeneti és kimeneti pont közötti hozzáadott érték a fő mérőszám
- mindenkit a saját egyéni képességeihez kell viszonyítani

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- adottság csak akarattal párosulva teljesebbé válhat
- minden tanuló tehetséges lehet valamiben
- a sokszínű és inger gazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását
- a tehetség nem mindig tör a felszínre, fontos a támogató oktató segítő szerepvállalása

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- a tanulási technikák megtanulhatóak
- a felzárkózás belső igényből fakadjon
- lemaradó tanuló kötelezhető a felzárkózásra
- felzárkóztatást lehetőleg egyénileg vagy kis csoportban kell végezni
- a lemaradás mértékének megállapításával az egyén képességei adnak alapot

A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- saját képességek maximális kihasználásával mindenki sikeres lehet

- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás
- a pályaválasztás stratégiai döntés
- az életpályák akár többször is módosíthatók
- egyéni életpálya kialakításához egyénre szabott tanácsadás szükséges

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- valós élethelyzetek a legjobb tanulási terepek
- az önkiszolgáló tevékenység nem kényszerű, hanem szükséges elfoglaltság
- a munkahelyi beilleszkedés előzetes ismeretekkel megkönnyíthető
- az én szerep teljes körű felelősséget jelent

5. A nemzetiséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzetiség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatai

Célok és feladatok:

Az általános iskolában tanult hon- és népismeret tananyag szükség szerinti bővítése, kiegészítése lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére. A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

A tanulók:

Nyerjenek betekintést egy nemzetiség lakta település életébe.

Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk is gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni. Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat.

Legyenek alapvető ismereteik a legfontosabb paraszti munkákról, kézműves mesterségekről, ételekről és ruhadarabokról. Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket, a magyarországi nemzetiségek "lakóhagyományait", és a hasonlítsák össze a magyarokéival.

Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzetiségi hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat, értsék meg a magyarországi nemzetiségek nemzetközi kapcsolatait. Ismerjék a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb jogait.

Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.

A nemzetiségek történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.

A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.

6. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyénre szabott tanulási utak támogatására a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a

tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint:

137/A. §* E fejezet alkalmazásában *foglalkozási csoport*: az Nkt. 4. mellékletében foglalt létszámok alapján megszervezett kollégiumi csoportok tanulóiból a kollégium pedagógiai programja alapján a kollégiumi neveléshez és oktatáshoz, a szabadidő eltöltéséhez szervezett legalább öt tanulóiból álló, pedagógus vagy a kollégium vezetője által megbízott személy által irányított tanulóközösség.

137/B. §* (1) A kollégium - a nevelési és oktatási feladatainak teljesítéséhez - a tanulók részére kollégiumi foglalkozásokat szervez.

(2) Az Nkt. 28. § (1) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett kollégiumi foglalkozás lehet

a) felzárkóztató, tehetség kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás,

b) közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás,

c) a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás, ezen belül

ca) szakkör,

cb) érdeklődési kör,

cc) önképzőkör,

cd) énekkar,

ce) művészeti csoport,

cf) tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny vagy bajnokság, diáknapi,

d) a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás,

e) a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozás,

f) egyházi fenntartású kollégiumok esetében hitéleti foglalkozás.

137/C. §* (1) A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet

a) kötelező vagy

b) szabadon választható.

(2) A tanuló heti tizenhárom órában köteles részt venni a 137/B. § (2) bekezdés a) pontjában, heti egy órában a 137/B. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott foglalkozásokon. A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül további heti egy, szabadon választott foglalkozáson köteles részt venni. A 137/B. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott foglalkozások látogatása alól a tanuló - a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat - felmentést kaphat.

(3) A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján kell megszervezni. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére az előre tervezhető, szabadon választható foglalkozásokat.

(4) A kollégiumnak az éves tanulói foglalkozási terv elkészítéséhez minden tanév első hetében fel kell mérnie, hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván a tanévben részt venni.

(5) Az éves tanulói foglalkozási tervet a kollégium vezetője készíti elő, és a nevelőtestület fogadja el a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a szabadon választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig. Az éves tanulói foglalkozási tervet az elfogadást követő három munkanapon belül a helyben szokásos módon

közzé kell tenni. A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be írásban a kollégium vezetőjének, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

137/D. §* A gyógypedagógiai nevelésben részt vevő kollégium pedagógiai programjának megalkotása során az oktatásért felelős miniszter által kiadott és közzétett, a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelveiben meghatározott pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs célokat és feladatokat is alkalmazni kell.

Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
Ez a *kollégium* napirendben meghatározott idejű foglalkozás. A tanuló a szobájában vagy a tanulóteremben tanul. A nevelőtanár ellenőrzi a felkészülést és szükség szerint számon kéri a tanulót.
- b) *Differenciált képességfejlesztő, tehetség kibontakoztató foglalkozás*
- A nevelőtanár a képességvizsgálatok eredménye alapján egyéni fejlesztést folytat az érintett tanulókkal
- c) *A bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció*
- A nevelőtanár a tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése alapján összpontosít a támogatandó területre. Szükség esetén gondoskodik másik pedagógus bevonásáról.
- d) *A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése szakkörökön, diákkörökön*
- Az Éves tanulói foglalkozási tervben rögzített fejlesztő szakkörökön, diákkörökön a tanuló a nevelőtanár döntése alapján köteles részt venni.
- e) *Tematikus csoportfoglalkozás*
- Előírt témakörök és időkeretek között szervezhető.

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a) a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat
  - b) ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére
- 64.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- a) irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- b) természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- c) egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- d) a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- e) a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,
- f) szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

Témanapok, témahetek, projektek.

- a) A kollégiumok bekapcsolódhatnak az EMMI által kezdeményezett központi témahe-
tek megvalósításába.
- b) Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégiumok szervezhetnek témanapo-
kat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és
alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások keretterveiben előírt tartalmakat
a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzák fel.
- c) A témanapok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos
csoportszerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti
időkereteit és a tanulók terheit.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetését ellátó támogató oktató feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés
megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyam-
atos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök
tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári in-
tézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

Foglalkozási terv:

Minden tanév elején a kollégiumi nevelést végző oktatók és a Diákönkormányzat munkatervi javaslatai, majd a meghirdetett foglalkozások alapján történik a konkrét foglalkozási terv elkészítése.

Vannak szorosabban a tanulmányi munkához (számítógép-és könyvtárhasználat tanári felügyelettel-irányítással), sporthoz (kosárlabda lányok és futball fiúk részére) és egyéb más (manuális foglalkozás) tevékenységhez kötődő programjaink.

Próbálunk megfelelni a tanulók életkori, képességbeli és érdeklődési igényeinek. A programok megvalósítása egyéni választás alapján történik szervezett formában, folyamatosan a tanévben.

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoport-vezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoport-vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

7. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

Tanulóink életkorából adódóan a kortárscsoportnak meghatározó szerepe van a személyiség-fejlődésükre. Az együttes tevékenység pedagógiai hatékonysága rendkívül jelentős. A nevelőknek indirekt módszerek alkalmazásával kell megteremteni a feltételeket a társak közötti pozitív interakciók megvalósulására. A szoba- csoport- és kollégiumi közösségi szintek kialakulása csak az arra adekvát tevékenységformák összehangolt tervezésével válhat eredményessé.

A kollégium belső életének szabályozása során biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a tanulói, a szülői és az iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a jogszabályi keretek között a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Önkiszolgáló tevékenység

Az önkiszolgálás a közösségek mindennapi tevékenységével kapcsolatos feladatok ellátását jelenti. A társadalmi mikroklima ideális gyakorlóterepe.

A környezet tisztántartása, a napirend szerinti működés biztosítása, az ügyeletes nevelő segítése szoba-, csoport-, és kollégiumi szinten a diákügyeletes feladata. Feladataikat ügyeletesi szabályzat rögzíti. Szervezésükben, irányításukban kiemelkedő szerepe van a diákönkormányzatnak.

Tanulói önkormányzat

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Az önkormányzat működése alapvető jelentőségű a kollégium életében. A kollégium csak akkor válhat a diákok otthonává, ha lehetőséget kapnak életük szervezéséhez. Szervezeti formája

a Diáktanács, mely összefogja és irányítja a csoportvezetők munkáját. A vezetőket pályázat vagy rátermettség alapján a tanulók nyilvánosan választják. Munkájukat a tanulók egyetértésével választott patronáló neveléssel foglalkozó támogató oktató segíti.

Működésükben kerülni kell a formalizmus megjelenését. Aktív, a tanulók igényeit tükröző tevékenységrepertoár kialakításához minden segítséget biztosítani kell. A tanulóknak tudniuk kell, hogy számíthatnak az önkormányzat segítségére. Törekedni kell arra, hogy a kollégiumi rend és fegyelem biztosításába is bekapcsolódjon a DT. Tevékenységük propagálásához meg kell teremteni megfelelő feltételeket.

A diákönkormányzat alapvető tevékenységi területei:

- Biztosítja a kollégiumban élő diákok érdekvédelmét, melynek keretén belül érdekfeltáró, egyeztető és képviselői feladatokat lát el
- A meghatározott kereteken belül gyakorolja döntési, egyetértési és véleményezési jogkörét
- Felelős a csoportok közötti versenyek, vetélkedők szervezéséért
- Részt vesz az éves programban tervezett kollégiumi rendezvények lebonyolításában
- Kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzatokkal
- Kollégiumot népszerűsíti

Interperszonális kapcsolatok

A kapcsolatrendszer vizsgálatára szociometriai felmérést kell alkalmazni. Az értékelés során törekedni kell az eredmények minél szélesebb körű gyakorlati hasznosítására. A szobaközösségeket célszerű a tanulók kérése alapján összeállítani. A perifériára szorultakat teljesíthető feladatokkal kell megbízni. A jó szervezőkészséggel rendelkezőket be kell vonni a kollégiumi élet alakításába. A csoportkohézió fejlesztéséhez elengedhetetlen a közös programok szervezése. A kortárscsoport személyiségformáló hatásának elsőrendűségét figyelembe véve közvetett módszerekkel kell az egyéni érdekeket összehangolni. Kiemelt feladat az elsőévesek beilleszkedésének segítése a csoportközösségbe.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenységek szervezésének elvei:

- a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása;
- a foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó tanulók nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése;
- a kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget;
- a kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésben fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését.
- a diákok életkori sajátosságait figyelembe véve, érdeklődésüknek, elvárásaiknak megfelelően igyekszünk programjainkat alakítani, amelyeket az éves feladatterv tartalmaz.

A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

– biztosítani kell a befogadó és a cselekvő részvételi lehetőséget egyaránt

- egyéni és csoportos kezdeményezések felkarolása és támogatása
- programok szervezésénél a csoportfoglalkozások témaköreinek figyelembevétele
- a mindennapi testedzés, mozgás feltételeinek biztosítása
- a csoportok közötti versenyek rendezése a közösségépítés szolgálatában
- a kollégiumon kívüli lehetőségek maximális kihasználása

8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A kollégium gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenysége:

A neveléssel foglalkozó támogató oktatóink fontos feladata, hogy a kollégiumunkban élő szociális és egyéb hátrányokkal küzdő fiatalokat feltérképezzék, problémáikat megismerjék, s az ismeretek birtokában tegyék meg a szükséges intézkedéseket, kezdjék meg a segítő munkát.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

felzárkóztató, tehetséggondozó programok,
 drog- és bűnmegelőzési előadások,
 pályaaorientációs foglalkozások,
 felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadó órákon, családlátogatásokon,
 helyi és regionális támogatások megszerzésének ösztönzése,
 ösztöndíjak feltételeinek tudatosítása,
 a szociális támogatást nyújtó pályázatok figyelése és megcélzása.
 a lelki problémákkal küzdő diákokra való odafigyelés:
 egyéni beszélgetések során vigasztalás, tanácsadás,
 súlyosabb gondok esetén a megfelelő szakemberhez történő irányítás (orvos, pszichológus, védőnő, jegyző, stb.),
 kapcsolatfelvétel a gyámügyi hivatalokkal, a családsegítő szolgálattal, a gyermekjóléti szolgálattal,
 elbeszélgetés a szülőkkel, a családdal, a közeli hozzátartozókkal, barátokkal,
 a diákönkormányzat bevonása.
 segítségnyújtás az egészségügyi problémákkal küzdő tanulók esetében:
 enyhébb lefolyású, ismert betegségek esetén gyógyszeres segítségadás, intézményen belüli ellátás, házi ápolás,
 gyors, hirtelen fellépő rosszullétek esetén az orvos kirendelése,
 a beteg diákok megfelelő szakorvoshoz, háziorvoshoz, orvosi ügyeletre történő irányítása.

Teendők a kollégistáknál felmerülő jogi problémák esetén:

a tanulók megismertetése a diákjogokkal,
 a diákönkormányzat bevonása,
 jegyző, ill. más hivatali személyek és szervek megkeresése.

A csoportvezetők többnyire tájékozottak a rájuk bízott gyermekek családi körülményeiről, így ismerik a csoportjukban lévő gyermekvédelmi ellátásra szoruló tanulókat, tudják, hogy kik azok, akik hátrányos körülmények között élnek, vagy veszélyeztetettek.

A gyermekek szociális hátterének felkutatása általában a tanulókkal, ill. szüleikkel történő beszélgetés alapján történik (családlátogatásokra sajnos kevés lehetőség nyílik).

A kollégiumban dolgozó neveléssel foglalkozó támogató oktatók prevenciós jelleggel olyan ismeretterjesztő foglalkozásokat tartanak, amelyekből a gyermekek okulhatnak, és tapasztalatokat meríthetnek.

A helyi gyermekjóléti intézményekkel, szakszolgálatokkal folyamatos kapcsolatban állunk, s a speciális szakmai hozzáértést igénylő gyermekeket a megfelelő szakemberekhez irányítjuk. A gyermekvédelemben érintett fiatalok családtagjait is tájékoztatjuk arról, hogy honnan, mely szakszolgálatoktól kaphatnak segítséget, s hova fordulhatnak problémáikkal.

9. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium hagyományok, sajátosságok

A kollégiumban több évtized folyamán kialakultak, különböző szintű és színvonalú hagyományok, amelyeket minden évben igyekszünk ápolni, mert az a közösség, amely nem ápolja a múltját, nem biztosítja a jövőjét.

A hagyományteremtésben fontos szerepe lehet annak a személynek, akinek nevét az intézmény viseli.

A tanév közben is számos esetben szervezünk olyan programokat, amelyek erősítik az intézmény összetartó erejét.

Ilyenek pl.: Sátor-túra, Kicsik- nagyok foci, Szarvasbögés – túra, őszi kollégiumi körlett-takarítás, a Mikulás-nap, karácsonyi műsor, nőnap megemlékezés, tavaszi túra, végzősök búcsúvacsorája, gyermeknap.

Részt veszünk a szakképző intézmény kulturális, szakmai, műveltségi vetélkedőin. Rendezünk Szent György és Szent Mihály napi tábortüzet, a népi hagyományörzés jegyében.

10. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel, a fenntartóval, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanuló nevelésében érintett intézményekkel, nevelésbevevő gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével, vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kollégium csoportvezető nevelőtanárai minden hónap első felében értékelést készítenek a tanulók havi teljesítményéről, megbeszéljük az osztályfőnökökkel a felmerülő problémákat.

A szülői értekezletek mellett igyekszünk egyre több szabadidős programra is meghívni tanulóink családtagjait. Örömmel vesszük ötleteiket, javaslatukat, amelyeket elsősorban a Szülői Szervezettel együtt próbálunk megvalósítani.

A diákok szüleivel, hozzátartozóival a kapcsolattartás és együttműködés az alábbi módon és formában történik:

- szülői értekezleteken: házirend, napirend, egyéb szabályok, szokásrendszerek megbeszélése,
- telefonon keresztül: betegség, lelki-, vagy egyéb problémák észlelése esetén,

- a szülőt meghívjuk négy, ill. több szemközti beszélgetésekre: a tanulók viselkedési rendellenességeinek észlelése, valamint komoly, sorozatos szabályszegések esetén. Az okok együttes felkutatása, útmutatás, tanácsadás a családnak,
- kiértékelés levélben: rossz tanulmányi eredmények, gyakori hiányzások jelzése,
- család felkeresése: abban az esetben, ha a diák jóval a képességei alatt teljesít, vagy észrevehető negatív változások álltak be viselkedésében, lelki bajai vannak, s ezek feltehetően családi problémákra vezethetők vissza.

11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- egészséges táplálkozás jelentőségének tudatosítása, feltételeinek biztosítása
- az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás prevenciója
- a családi és párkapcsolatok humánus kezelése
- erőszakos megnyilvánulások megelőzése
- a személyes higiéné szükségletté válásának elősegítése
- baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása
- közvetlen tárgyi környezet rendben tartása
- alkalmazkodás a fenntartható fejlődés környezeti elvárásaihoz

12. A támogató oktatói testület által szükségesnek tartott további kérdéseket

A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat
- képes az egészséges és kultúrált életmód kialakítására
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásának a képességeivel
- kialakul reális társadalomképe
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait

Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy neveléssel foglalkozó oktató közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár oktató) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából támogató oktató:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együtélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor támogató oktató között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

7. AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZABÁLYAI

Az érettségi vizsgára jelentkezés feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése.

A köznevelési közösségi szolgálat keretei között folytatható tevékenységek területei:

- • egészségügyi (mentor segítségével lehet ellátni ilyen feladatot; a mentort a fogadóintézmény biztosítja);
- • szociális és jótékonyági (mentor segítségével lehet ellátni ilyen feladatot, sérült emberek esetén; a mentort a fogadóintézmény biztosítja);
- • oktatási (lehet saját iskolánk is a fogadóintézmény, az iskolai mentorral);
- • kulturális és közösségi;
- • környezet- és természetvédelmi;
- • polgári és katasztrófavédelmi;
- • közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel (mentort kell alkalmazni).

A tevékenységet a tanulók önkéntesen választják az iskola közvetítette lehetőségek közül, vagy tanulók is javasolhatnak fogadó szervezetet. A fogadó szervezetek számára egy kapcsolatfelvételi lapot kell kitölteni. Az iskolai koordinátor tartja a fogadó szervezetekkel a kapcsolatot, a szervezetek munkáját gyakorlati útmutatóval segítjük.

Számtalan szervezet lehet, akik a feladatok ellátását szolgálják, mint például:

- • Katasztrófavédelmi igazgatóságok, Tűzoltóságok
- • Polgárőrszövetségek
- • Önkormányzatok
- • Szociális és gondozási központok
- • Kórházak
- • Állatmenhelyek
- • Civil szervezetek, egyesületek

A Fogadó szervezetekről az iskolai koordinátor tud felvilágosítást adni. Az intézmény koordinátorainak nevét és elérhetőségét a honlapon fel kell tüntetni. A törvény részletesen határozza meg a munkavégzés napi, heti időkereteit, valamint részletesen kitér a pihenőidő biztosítására is.

A közösségi szolgálat a tanulók lakókörnyezetében, vagy az iskola székhelyén szervezhető meg. Iskolánkban mentor segítségével szervezik a feladatot.

A közösségi szolgálatot dokumentálni kell:

- a tanulók részéről: a diákoknak Jelentkezési lapot kell kitölteni, valamint a tevékenységükről folyamatosan naplót kell vezetni. Ennek tartalmaznia kell a ledolgozott órák számát, időpontját, a Fogadó intézmény igazolását, valamint a szolgálat során szerzett tapasztalatokat, élményeket,
- az iskola a napi adminisztrációs tevékenységén túl, az osztálynaplóban és a tanuló törzslapján is dokumentálja a szolgálat teljesítését,
- iskolánknak a fogadó intézményekkel együttműködési megállapodási kell kötni.

Az iskolánkba érkező 9. évfolyamosok számára felkészítő foglalkozást tartunk, melynek során megismerik a közösségi szolgálat folyamatát. Az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iskola iratkezelési szabályzatában rögzíti, a szükséges dokumentumokat pedig 5 évig meg kell őriznie.

Az intézmény honlapján elérhetőek a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok: tájékoztató, együttműködési megállapodás, jelentkezési lap, közösségi szolgálati napló, az együttműködő partnerek listája.

8. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

8.1.A SZAKMAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A szakmai programja érvényességi ideje

A szakképző intézmény szakmai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

A szakmai programot 5 évre tervezzük, évente értékeljük a célok és a követelmények megvalósulását. A szakmai program hatályba lépése: 2024. 09.02.

II. A szakmai program értékelése, felülvizsgálata

1. A szakmai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a oktatói testület folyamatosan vizsgálja. Az oktatók szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott az oktatók) minden tanév végén írásban értékelik a szakmai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A szakmai program módosítása

1. A szakmai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója
  - az oktatói testület bármely tagja
  - az oktatók szakmai munkaközösségei
  - a képzési tanács
  - a szülők közössége
  - az iskola fenntartója
2. A tanulók a szakmai program módosítását a képzési tanács, vagy diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.
3. A szakmai program módosítását az intézmény vezetője hagyja jóvá, az oktatói testület fogadja el, és így válik érvényessé. A szakmai program elfogadása előtt ki kell kérni a képzési tanács véleményét.

4. A szakmai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított szakmai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A szakmai program nyilvánosságra hozatala

1. A szakképző intézmény szakmai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: amszi.hu
3. A szakmai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint a szakképző intézmény oktatóinak fogadó óráján vagy – ettől eltérően – az oktatóval előre egyeztetett időpontban.
4. A szakmai program megtekinthető elektronikusan:
  - az iskola honlapján
  - az iskola fenntartójánál
  - az iskola irattárában
  - az iskola tanári, oktatói szobájában
  - az iskola igazgatójánál
  - az iskola igazgatóhelyetteseinél
  - az oktatók szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

